Salı
8
ŞUBAT
1938
- 19 uncu yıl -
No. 5938
5 KURUŞ

Ulus Basımevi
Çankırı Caddesi: Ankara
Telgraf: Ulus - Ankara
TELEFON
Başmuharrir 1111
Fransızca Ankara 1063
Yazı işleri 1062 - 1063
İdare müdürlüğü 1061
Atölye 1064

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

Bir kaç güne kadar

Büyük Petro

Aleksi Tolstoyun eseri

Akdenizde korsanlığa karşı tedbir

Dalmış görülen her denizaltı gemisinin batırılması için Akdenizdeki ingiliz filosuna katî emir verildi

Eden "İngilterenin artık sabrı tükendi,, diyor

Bu tedbirler kâfi gelmezse daha şiddetli tedbirler alınacak

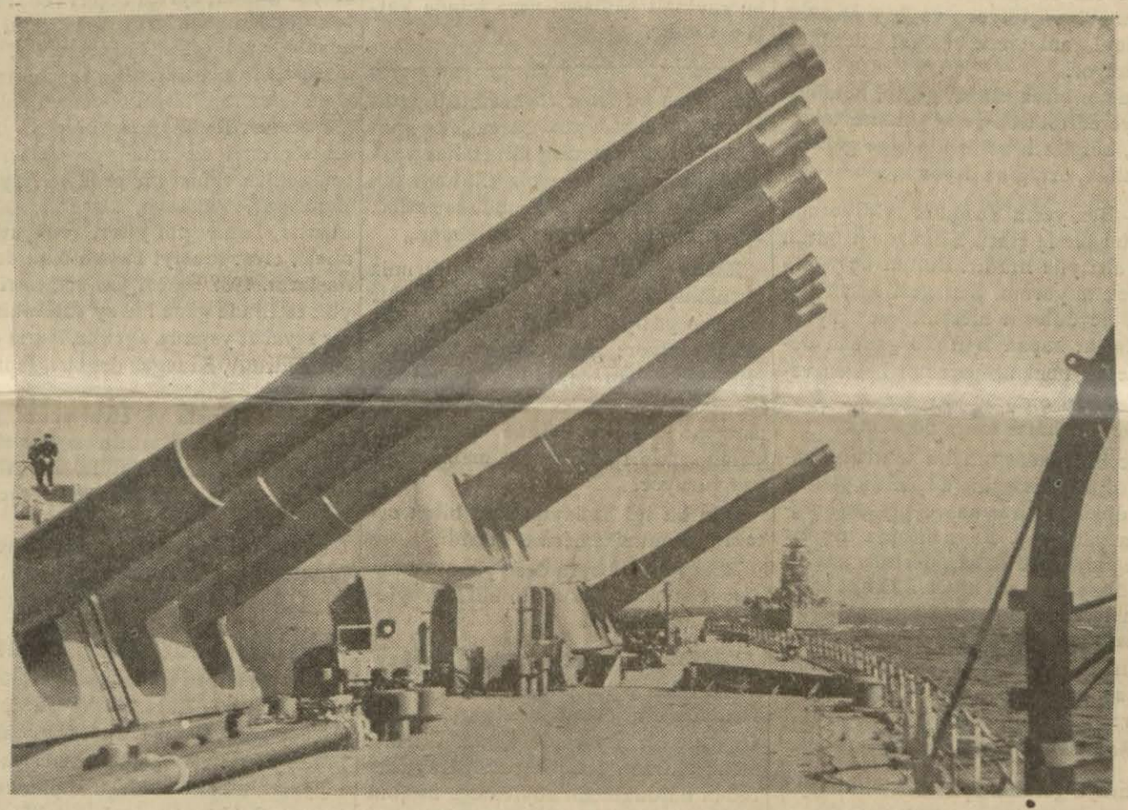

Akdenizdeki ingiliz filosundan bir parça

Londra, 7 (A.A.) — Akdenizdeki korsanlık hâdiselerini tetkik etmek üzere toplanan kabine içtimaından sonra ingiliz hükümeti general Franko'ya şiddetli bir nota vermiş ve ingiliz gemilerine karşı yapılan mükerrer tecavüzlerden dolayı hoşnudsuzluğunu bildirmiştir.

İyi haber alan mahfillere göre bu notada ingiliz karakol gemilerine tahsis edilen mıntakada korsanlığa nihayet vermek için alınan tedbirler bildirilmiştir.

Diğer cihetten öğrenildiğine göre denizaltı korsanlığına olduğu gibi hava korsanlığına da mani olmak için yakında tedbir alınacaktır.

Bay Edenin beyanatı

Eden bugün Avam kamarasında ingiliz gemilerine yapılan tecavüzler hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

"— Akdenizin garbında ticarî gemilere karşı hücumların son zamanlarda fazlalaşması üzerine, bütün alâkadarlar, İngiltere hükümetinin aşağıdaki niyetlerinden haberdar edilmiştir:

Son tecrübeler göstermiştir ki, bugün tatbik edildiği şekli ile Nyon tedbirleri ticarî gemileri meşru olmayan hücumlara karşı himaye için kâfi değildir. Bu şartlar altında İngiltere hü-

(Sonu 8 inci sayfada)

Atatürkle Hollânda kraliçesi arasında

Ankara, 7 (A.A.) — Küçük Hollanda prensesinin doğumu münasebetile, Reisicumhur K. Atatürk ile Hollanda kraliçesi majeste Wilhelmina arasında aşağıdaki telgraflar teati olunmuştur:

Majeste Wilhelmina

— Hollenda kraliçesi — La Haye —

Hollenda veliahdı altes ruayal prenses Juliana'nın bir prenses dünyaya getirdiğini büyük bir sevinçle haber aldım. En samimî tebriklerimle beraber gerek şahsî saadetleri ve gerek kraliyet hanedanının saadeti hakkındaki hararetli temennilerimi kabul etmelerini majestelerinden rica ederim.

K. ATATÜRK

Ekselans Kemal Atatürk

Reisicumhur — Ankara —

Nazik telgrafınızdan ziyadesile mütehassis olarak çok samimî teşekkürlerimi arzederim Bay Reisicumhur

WİLHELMİNA

Bükreşte kanlı hâdiseler oldu

Bükreş, 7 (A.A.) — Seçim mücadeleleri münasebetile kanlı hâdiseler çıkmıştır. "Demir muhafızlar" teşkilâtı azâsından iki kişi ölmüş, bir çokları da ağır surette yaralanmıştır.

Günde bir kuruş tasarrufla yılda 58.972.950 lira

Memleketimizde hayat pahalılığı ile nasıl mücadele edileceğini, hayat standardının daima makul hadlerde kalarak vatandaşların sıkıntısızca yaşayabilmeleri nelere mütevakkif ise bunların ilmiğ ve teknik usullerle nasıl araştırılacağını, ve zira her şeyde olduğu gibi hayat maliyetini tesbitte de müracaat edilen bir ilim ve bir teknik bulunduğunu izah ederken gene bu bahse avdet vâdinde bulunmuştuk.

Hayat pahalılığı meselesi üzerinde ne kadar durulsa yeri vardır.

Bugün de, Ekonomi Bakanlığının valilere gönderdiği bir tamimden aşağıdaki kısımları kısaltarak alıyoruz. Bakanlığın bu tamiminde hatırlattığı veçhile, bizde, ilk önce, Atatürk'ün Kamutayı açarken söyledikleri program, nutuktan hayat pahalılığına temas eden satırları kaydedelim: *"...Bunun için ilmiğ bir tetkik yaptırmalı ve tesbit edilecek sebeblerle radikal ve plânlı şekilde mücadele edilmelidir."*

Şefin bu işaretleri Başbakanın programında şu cümlelerle hükûmetin vazifeleri arasına alınmıştır: *"Türkiyede hayat ucuzlağı, memleketin sarılmış bulunduğu kalkınma ve endüstrileşme savaşı bakımından da tesis ve muhafazasına birinci derecede ehemiyet vermemiz lâzım gelen bir mevzudur. Bunun için üç sene evvel türkiyenin iktisadî bakımdan tetkik ettirilmesi maksadiyle Amerikadan getirttiğimiz heyet gibi ilmiğ bir heyeti tavzif ve hayat pahalılığı ve elemanlarını tesbit ettirerek radikal bir mücadele plânı yapacağız."*

Şimdi vekâletin bahsettiğimiz tamimine gelelim: "Hayat pahalılığı ile mücadele hükûmetin hususî bir ehemiyetle takip edeceği mevzulardan biridir. Son tahrire göre türkiye nüfusunu 16.157.000 kişi hesab eder ve günde her ferdin masrafını bir kuruş indirebilirsek sene sonunda 58.972.950 türk liralık bir millî tasarrufa imkân vermiş, ve diğer tabirle, millî istihsâlin para kudretini bu mikdar artırmış oluruz.

Bütün ekonomik işlerimizde olduğu gibi hayat pahalılığı mücadelemizde de hedefimiz ekonomikdir. Eski zamanlardan beri bir çok memleketlerde istihlâk kooperatifleri şeklinde başlamış olan teşekkülleri hep biliriz. Bunların aleyhinde değiliz. Fakat davâmızın büyüklüğü bütün memlekete şamil bir davâyı icab ettirecek mahiyettedir.

Bir çok memleketlerde yapılmış tecrübelere ve tecrübelerin tesis ettiği tekniğe nazaran memleketimizde gidilecek yol rasyonalizasyon yoludur. Öğretmenler, Üniversite profesörleri, esnaf teşekkülleri, meslekî birlikler, müstahsiller kendi sahalarında maliyet unsurlarını ayrı ayrı tetkik ve tesbit etmeli ve bu mevzu üzerine bakanlıkça toplanmakta olan vesika dosyalarını zenginleştirmeğe çalışmalıdır. Maliyete vücud veren unsurları tablo halinde toplamak ve muntazam surette takib etmek millî ekonomi terbiyemizin prensiplerinden sayılmağa lâyıktır. Böyle bir tabloyu sadece seyretmek bile masrafları tenzile imkân verebilecek hadlerin derhal seçilmesine hizmet ederek şahsî ve millî tasarruf düşüncelerini tenmiye eder. Maliyet unsurlarının bir arada tetkiki ise milletçe ve hükümetçe alınabilecek tedbirlerin isabetli şekilde tesbitini kolaylaştırır."

Görülüyor ki hükûmetin yaptırmağa başladığı tetkiklerden sonra alacağı tedbirler, ilk numunesi Roşdal'da tahakkuk ettirilmiş olan istihlâk kooperatifleri nevinden teşekküller meydana getirmek olmıyacağı gibi "hayatı ucuzlatarak herkesi ucuz ve müreffeh yaşatmak" tezinden hareket eden bazı memleketleri, bir çok teşebbüs-

(Sonu 8. inci sayfada)

* *

B. Menemencioğlu Cenevreye gidiyor

Cenevrede şubatın son haftası içinde Hatay seçim nizamnamesini müzakere etmek üzere toplanması tesbit edilen komisyona hükümetimiz adına dış bakanlık umumî kâtibi Numan Menemencioğlunun iştirak edeceği haber alınmıştır.

B. Menemencioğlu toplantıdan bir kaç gün evel şehrimizden ayrılacaktır.

Barselondaki bombardımanlardan sonra bir sokak

Roma radyosunun verdiği bir haber hakkında Anadolu ajansının tebliği

Madridde elçiliğimize tecavüz edilmiş değildir

Ankara, 7 (A.A.) — Bu akşamki Roma radyosu neşriyatında Madrid'deki Türkiye elçisinin ve elçilik erkânının hakarete maruz kaldıkları hakkında bazı haberler işitildi.

Anadolu Ajansının tahkikatına göre, mesele, Türkiye elçiliğine mülhak bir binaya hükümet polisi tarafından girilerek içinde bulunan ispanyonlların götürülmüş olması hâdisesinden galattır. Bu hâdise hükümetimizle İspanya cumhuriyet hükümeti arasında henüz görüşülme halindedir. Tarafımızdan yapılmış olan protesto, tahkikat safhasına girmiş bulunuyor. Elçimize, elçilik erkânına tecavüz vukua geldiği haberi hakikate külliyen muhaliftir.

Almanyadaki hâdiselere dair dünya gazetelerinde endişeli tefsirler devam etmektedir. Bu hususta gelen haberler 8. inci sayfamızdadır.

B. Ali Çetin kayanın tetkikleri

İstanbul, 7 (Telefonla) — Bir müddetten beri şehrimizde bulunmakta olan Nafıa Vekili B. Ali Çetinkaya bu gün İstanbul postahanesinde ve P. T. T. fabrikasında tedkikler yaptı.

Fıkra

Bir mesele

— Siz ne dersiniz? Kalkmalı mı, kalmalı mı?

Yenicami'in kemerinden bahsetmekte olduğumu şüphesiz anlamışsınızdır. Biliyorsunuz: Herşey olup bitti; hanlar, mağazalar, dükkânlar satın alındı, yıkıldı. Şimdi hep beraber düşünüyoruz: ya kemer ve köşkünü ne yapalım?

Cevab basit değil midir: Hele bir hepsi olup bitsin; meydanı kemeri ile görelim: Sanatkârlar hangi fikir üzerinde ittifak ederlerse onu yaparız.

Eski Avrupa sokaklarında, bizim Yenicami önünde pek aykırı duracağını zannettiğimiz köşke benzer çıkıntılar vardır. Fakat şehirlerini böyle hususiyetlerinden mahrum etmek kimsenin aklından geçmez.

İstanbul imarının son derece nazik bir mesele oluşunun sebebi, cihanın başlıca eski sanat şehirlerinden biri olmasındandır. Orada 500 e yakın âbide var. İstanbul imarı bunlara kıyarak değil, bilâkis bunları bağrına basarak, ve her birine hususî yerini ve çerçevesini vererek başarılmak lâzım gelen bir şeydir. İstanbulda âbidelere bakan yeni binaların cebhe üslûbları tarihe hürmet edecektir. Taksimde yapılabilen modern cebhelere, Süleymaniyenin karşısında müsaade edilemez.

İstanbul imarı sanatkârların bilhassa elbirliğini istiyen, aynı kelimeleri tekrar edelim, son derece nazik bir iştir. Önüne geldiğini yıkıp deviren "düz sokak" İstanbulda, ancak ortaçağ ordularının tahribini yapmış olur, 20 inci asır şehirci'sinin vazifesini değil!

Bizde şehircilik sanatı ile mücadele eden garib bir belediyecilik zihniyeti vücud bulmağa başlıyor: önüne geçelim - Fatay

Dr. Aras Bulgaristanda B. Köseivanofla uzun bir mülâkat yaptı

Bulgar başvekili kendisini yugoslav hududunda karşıladı ve mülâkata Sofya istasyonunda da devam edildi

Dr. Aras bugün İstanbula geliyor

Budapeşte, 7 (A.A.) — Hariciye nazırı Vekili Baron Apor, burada bulunmakta olan Türkiye hariciye vekili Tevfik Rüştü Aras'ın şerefine dün bir ziyafet vermiştir. Ziyafette Türkiyenin Berlin büyük elçisi ile Belgrad ve Budapeşte orta elçileri ve hariciye nezareti erkânı hazır bulunmuştur.

Dr. Aras Belgrada doğru hareket etmiş ve istasyonda uğurlanmıştır.

Belgrad'dan geçerken

Belgrad, 7 (A.A.) — Türkiye Hariciye vekili Dr. Tevfik Rüştü Aras buradan geçerken 45 dakika Dr. Stoyadinoviç'le görüşmüştür. Bu mülâkatta Balkan antantı mümessilleri de hazır bulunmuşlardır.

Türkiye hariciye vekili, gazettcilere yaptığı beyanatta, 15 şubatta Ankarada toplanacak olan Balkan antantı konferansının şümulünü kaydetmiştir.

Sofya'dan geçerken

Sofya, 7 (A.A.) — Bulgar ajansı bil-

(Sonu 3. üncü sayfada)

Dr. Aras

DÜŞÜNÜŞLER

Bir azmin mükâfatı

Kıymetli ve emekdar doktorumuz Âkil Muhtar'ın Fransız Tıb Akademisine aslî azâ seçildiği hakkındaki haber hangi türkün kalbini sevinçle doldurmamıştır. Fakat bu, onun kazandığı enternasyonal payelerin en parlağı ise, ilki hiç değildir.

Altmışıncı yıldönümünü idrak etmiş olan bu türk âliminin esasen bütün hayatı, biribirini kovalayan bir muvaffakiyetler serisinden başka bir şey midir?

Birçok tıb cemiyetlerinde azâ olan Âkil Muhtar, şimdiye kadar yalnız fransız dilinde 65 eser yazmış. Türkçe **travail**'larının sayısını belki kendisi de iyi bilmez.

Şahsında türk ilmini tebcil eden son tevcih hakkında intibalarını soran muharrire, "Kolay değil, diyor, bütün bu işler bir ömür törpüleyor.,,

Kolay, elbette ki değil! Hele ilim sahasında ve enternasyonal çerçevede gözetilen muvaffakiyetin, erişilmesi ne kadar güç, ne kadar çalışma ve azim istiyen bir hedef olduğu kolayca tasarlanabilir. Muvaffakiyet, ancak bu güçlüğü idrak ederek, bütün engelleri yenmeye azimli bir iradenin mahsulü olabilir. İşte Âkil Muhtarın şahsında böyle bir iradenin tecellisini alkışlıyor ve türk gençliğine onu örnek olarak göstermekten çekinmiyoruz.

Âkil Muhtar, tek felsefesi, günü gününe yaşamak ve keyfine bakmak olan kalender meşrebliğin rağbette olduğu bir devirde yetişti, fakat asla o zihniyete kapılmadı. Çalışmayı kendisine tek zevk edindi. İşte bu gün, eseri yalnız şahsını yükselten bir paye ile değil, milletinin iftihar edebileceği bir muvaffakiyet ile taçlanmış bulunuyor.

Bu, yorulmak bilmez ilim âşıkının önünde hürmetle eğilmeliyiz.

YAŞAR NABİ

KAMUTAY'DA:

Faiz haddini yüzde sekiz buçuğa indiren lâyiha

Hükümetin faiz hadlerini yüzde sekiz buçuğa indirmeğe karar verdiğini yazmıştık. Bütün memleketin sevinçle karşıladığı bu karara aid lâyiha hükümetçe hazırlanmış ve geçen hafta içinde Kamutaya verilmiştir.

Hükümet lâyihaya bağlı esbabı mucibe mazbatasında faiz vaziyetinin kısa bir tarihini yapmıştır. Buna göre dörtbuçuk sene evel kabul edilen ödünç para verme kanununun tatbikına kadar faiz hadleri yüzde otuz ve hattâ daha yüksekti. Kanun bu mikdarı yüzde on ikiye indirmiş ve ödünç para verme müesseseleriyle bunların muamelelerini inzibat altına almıştır.

Celâl Bayar hükümeti; dört buçuk senelik tecrübeden ve memleketin kavuştuğu iktısadî refahtan istifade ederek faiz haddinin yüzde sekiz buçuğa kadar indirilebileceği kanaatine vasıl olmuştur. Bu maksadla hazırlanan lâyihaya (tefeci) yi tarif eden vazıh hükümler konmuş ve (faiz tabiri) de genişçe izah olunmuştur. Her zaman olduğu gibi mükteseb haklara riayet olunmuş ve lâyihanın ikinci maddesiyle 1 ikincikânun 1938 tarihinde mevcud kredi mukavelelerinin faize müteallık hükümleri beş sene müddetle mahfuz tutulmuştur. Beş yıl sonunda bu mukaveleler münkazi olmamış bulunsalar bile, artık bu kanun hükümlerine tâbi tutulacaktır.,,

"Ödünç para verme müesseseleri, emtia üzerine avanslarda olduğu gibi müşteriden arziye ekspertiz ve sigorta ücreti gibi hakikî bir hizmet mukabilinde bazı ücretler almaktadırlar. Bu nevi ücretler ödünç para verme müesseselerinin ve faizin aslî unsurlarından olmayıp, müşteri malını başka bir yerde de depo ve sigorta ettirdiğinde aynı ücreti vereceğinden, faiz tabirinden bunların sarahaten çıkarılması muvafık görülmüştür.,,

Kanun lâyihasını aynen yazıyoruz:

Madde 1 — Ödünç para verme işleri kanununun 9, 14 ve 15 inci maddeleri aşağıdaki yazılı şekillerde değiştirilmiştir:

Değişen Madde 9 — Ödünç para verme işlerinde, 15 inci maddede yazılı komüsyon ve masraflar da dahil olduğu halde, yüzde sekiz buçuktan (dahil) fazla faiz almak yasaktır. Ancak, açık kredi şeklindeki muamelelerde yüzde on ikiye (dahil) kadar faiz alınabilir.

Değişen Madde 14 — Bu kanun hükümlerine tâbi hakikî veya hükmî şahıslardan 9 uncu madde hükmüne aykırı hareket edenler veya birinci madde mucibince izin usulüne tâbi olupta izinsiz faizla ödünç para vermeği itiyad edinenlere veya beyannamelerindeki şartlarını veya faiz hadlerini muvazaa ile gizleyen hakikî veya hükmî şahıslara (tefeci) denir.

Değişen madde 15 — Faiz tabirinde, ödünç para verme mukabilinde borçludan komüsyon ve hesab masrafı ve sair her ne nam ile olursa olsun alınan para dahildir.

Ancak mütehakkak sigorta ücretleri, arziye ve eksper ücretleri faiz tabirinden hariçtir.

Madde 2 — 1 ikincikânun 1938 tarihinde mevcud bulunan ve ödünç para verme ve bankalar kanunları hükümlerine uygun olarak yapılmış olan mukavelelerin faiz haddine müteallik hükümleri, bu kanunun neşri tarihinden itibaren beş sene müddetle devam edebilir.

Lâyihanın diğer iki maddesi meriyet tarihine ve tatbik makamına aiddir.

Radyolarını mühürletmek istiyenler

Geçen sene ağustos iptidasında mevcud olan ve o ayın sonuna kadar beyannamesi verilmiş olması lâzım gelen radyoların bozukluğundan veya herhangi bir sebebden dolayı kullanılmıyacağı o beyannamede zikredilenler için ruhsatname verilip ücreti de alınmış olanları istiyenler mühürletecekler ve ruhsatnameyi de geri vererek iptal ettireceklerdir.

Tahsil edilen para Reddiyat formolülü ile sahibine reddolunacaktır.

Radyolarını mühürletmek istiyenler bir istida ile radyo şefliğine müracaat ederek kendi gözleri önünde söktürecekler, radyosunun markasını, numarasını ,modelini kendisinin isim ve adresi ile ruhsatname numarası ve ruhsatnamenin ibtal edildiğini mühürün üstüne yazdıracaklardır.

Mahkemelerde

Kaynananın işe yatırdığı sermaye!

Terzi dükkânı açan iki ortağın davası

Nurullah ile Receb beraberce bir terzi dükkânı açmışlardır. İkisi de yozgadlı ve eski ahbabdırlar: önceleri bir parti iş almışlar, iyi para kazanmışlar, sonra işlerine bir kesadlık gelmiş, ziyan etmeye başlamışlar ve ayrılmışlar...

Bütün bu iş birliği devresinde pek iyi geçinen iki ortağın tam ayrılma zamanında araları açılmış.. Receb Nurullaha demiş ki:

"— Dostum, biliyorsun ki ben dükkâna sermaye olarak kaynanamın parasını koydum. İhtiyar işlerin bozulduğunu anlayınca söylenmeğe, telâşlanmaya başladı. Hergün sızlanıp duruyor. Evvelâ onun parasını aradan çıkaralım. Sonra biz ziyanı paylaşırız. Ben sermayeyi korken, paranın kaynanamın parası olduğunu sana söylemiştim.,,

Nurullah bu teklife önce muvafakat etmiş:

"— Hakkın var, demiş, Kaynanan bizden meselâ dükkân sahibi gibi alacaklı sayılır. Evvelâ onun parasını ayırırız. Sonra biz ziyanı bölüşürüz.,,

Receb, arkadaşının iyi kalpliliğini takdir ederek memnun ve müsterih, akşam evine gidiyor ve kaynanasına hâdiseyi anlatarak başını derdden kurtarıyor.

Aradan biraz zaman geçip, hesablar tasfiye edildikten ve iş paranın taksimine, borçların bölüşülmesine gelince Nurullah, ortağına diyor ki:

"— Ben yarın Yozgada gidiyorum. Mühim bir iş çıktı. Elimizdeki bütün para altı yüz liradır. Bunun üç yüzünü ben alıyorum. Sen geri kalan üçyüzü ile dükkân kirasını ve piyasa borçlarını kapat. Ben Yozgaddan dönünce kaynananın parasını hemen veririz. Zaten o da üç yüz liradır.. Ben nihayet bir hafta sonra dönerim.,,

Receb arkadaşının bu teklifini kabul ediyor: hissesine düşen üç yüz lirayı dükkân kirasına ve piyasa borçlarına yatırıyor. Kaynanasına hiç bir şey açmıyor ve daha işlerini tasfiye etmediklerini söylüyor. İki ortağın ödemeleri lâzım gelen dört yüz liralık da borçları kalmıştır.

Nurullah Yozgada gittikten dört gün sonra Receb şöyle bir mektup alıyor:

"Sevgili dostum,

Buraya geldim. İşlerim biraz uzayacak. Sana, belki seni biraz üzecek olan bir haber vermeye mecburum. Ben, seninle ortak olurken, hali vakti yerinde bir arkadaştan üç yüz lira borç almıştım. Şimdi bu arkadaş vaktini kaybetmiş. Ben buraya gelince benden parasını istedi. Üç yüz lirayı ona verdim. Sana bu işten bahsetmediğimin sebebi, bu arkadaşıma borcu istediğim zaman ödemek imkânı idi. Halbuki evdeki pazar çarşıya uymadı. Şimdi sen kaynananın parasını bir müddet salla.. Allah bize, biz de ona.. Selâmlar.,,

Recep bu mektubu alınca yıldırımla vurulmuşa dönüyor. Arkadaşına bir mektup yazıyor, cevab alamıyor; bir daha yazıyor; gene cevab alamıyor. Nihayet cevabı gelmiyen mektupların sayısı onu bulup, kaynanasının da parasını istemesi evinde bulunduğu bütün saatleri doldurunca mahkemeye baş vuruyor.

Dün bu iyi başlayıp kötü biten ortaklığın muhakemesine bakıldı.

Recep uzun boylu derd yandı ve hâdiseyi anlattı. Nurullah, bütün söylenenleri yalanladı.

"— Biz ortaklık yaptık.. Ben kaynanasından para aldığını bilmiyorum. Ben de bir dostumdan para aldım. Ona hiç bir şey söylemedim. İki kişi ortak olurken biribirlerine parayı nereden bulduklarını söylemeğe mecbur değillerdir.,, dedi. Recep, evvelâ ortadan kaynanasının parasının çıkartılmasını teklif ve bunu Nurullahın kabul ettiğini şahidlerle ispat edeceğini söyledi ve şahidler gösterdi. Mahkeme gelecek celsede bu şahidleri dinliyecektir.

Afyon - Antalya hattında inşaat

Afyon - Antalya hattında, Afyon - Karakuyu kısmının 33 üncü kilometresindeki yarmanın zemin teşekkülü çok killi ve kayıcı olmasından sık sık kayarak trenlerin gidiş gelişini zorluğa uğratmamasını temin maksadiyle Bayındırlık Bakanlığı bu yarmayı bir tünelle emniyet altına almayı kararlaştırmış ve tünelin inşasına da başlanılmıştır.

Bu tünelin uzunluğu 50 metre olup, tamamen betonarmeden yapılacaktır. Bugüne kadar bu işler için 43 bin lira harcanmıştır. 50 bin liraya yakın bir para ile yapılacak olan bu tünelin inşası bittikten sonra yarmadaki heyelan hâdisesi tamamen önlenmiş olacaktır.

Çukurovanın sulanması

Çukurovanın sulanma projesinin bir kısmı olarak hazırlanmış olan Bedram çayının rekülâtöriyle, sağ ve sol sahil sulama kanallarının inşası iki gündenberi başlamış bulunmaktadır.

Alâkalı makamlara gelen haberlere göre, inşaatın başlaması büyük bir törenle kutlanmış ve halk, topraklarının mahsulünü garanti altına alan bu sevinçli hâdiseyi neşe içinde kutlamışlardır.

Coğrafya enstitüsü talebesi bir tetkik seyahatine çıkıyor

Coğrafyacıların geçen sene yaptıkları seyahatten bir intiba

Dil, tarih, coğrafya fakültesi Coğrafya Enstitüsü talebesinden (20) kişilik bir grup, başlarında Prof. Herbert Louis, doçentlerden Dr. Niyazi Çıtak ve Cemal Alagözle birlikte bugün cenubî Anadoluda bir tetkik seyahatine çıkacaklardır.

İlk uğranılacak yer Malatyadır. Bundan sonra sırasile Maraş, Gaziantep, Dörtyol, Mersin, Silifkedir. Seyahat 12 gün sürecek ve ayın yirmisinde kafile Ankarada bulunacaktır. Bu seyahatle Coğrafya Enstitüsü dördüncü büyük tetki kve araştırma gezisini tamamlamış oluyor. Şimdiye kadar Zonguldak, Ege havzasiyle 937 ağustosunda 1 ay kadar süren cenubu garbî Anadolu seyahati yapılmıştı. Bu defa da aynı gaye ile tetkik seyahatine çıkan bu heyet gezecekleri yerlerin coğrafik durumunu, kültürünü ,iklim şartlarını araştıracaklar, ayrıca beşerî coğrafya bakımından şehirlerin vaziyetini ve kuruluşlarını tetkik edeceklerdir.

Enstitü talebeleri ilk seyahatlerile Karadeniz sahillerini tamamen dolaşarak oraları lâyikiyle tanımıştır. 1937 kış sömestri tatilinde yaptıkları onbeş günlük ikinci bir gezi ile Afyon - Karahisar, Kütahya, Alaşehir, Kula, Manisa, İzmir gibi güzel vilâyetlerimizle, civar araziyi baştan başa dolaşmışlardı. 1937 senesi yaz sömestri büyük tatilinde gene bir ay süren büyük bir seyahat yapmış, Iğridir, Barla dağları, Burdur, Kravgaz dağları, İsparta, Korkuteli, Finike, Antalya, Mersin, Tarsus, Ulukışla ve civarlarını görmüşlerdi. Bey dağlarının en yüksek tepesi olan Kızlar sivrisiyle, Torosların yüksek noktası olan Medetsiz tepesine çıkm,şlardı

Gençlerimize ve öğretmenlerine gayelerinde başarılar dileriz.

Halkevinde konferans

8-2-1938 salı günü saat 17,30 da Halkevinde T. H. K. Türkkuşu şubesi Direktörü B. Şakir Hazım Ergökmen, bütün yurddaşları alâkadar edecek olan tayyarenin hakikat oluşu büyük harbta tayyare harbtan sonra hava silâhı, bugünkü tayyareciliğin kudreti muhtelif memleketlerde tayyarecilik ve bundan başka havacılığa aid bir çok değerli ve mühim mevzulu konferans verecektir. Ve tayyareye aid filimler gösterilecektir. Herkes gelebilir.

Halkevinde

Komite seçimi dün bitti

Ankara Halkevi üyeleri dün akşam da saat 18 de halkevi salonlarında toplanarak spor komitesi ve kitapsaray komitesinin yeni seçimlerini yapmışlardır.

Spor komitesinin intihabı için toplanmış olan üyeler evvelâ kongreye riyaset etmek üzere Doktor Rağıp Tüzünü ve kâtib olarak da Naci Gençeri intihap etmişler bundan sonra eski komite başkanı B. N. Rahmi Katoğlunun iki yıllık komite mesaisine aid olarak okuduğu raporu dinliyerek ittifakla kabul etmişlerdir.

Bundan sonra namzedliklerini koymuş olan arkadaşların, gizli rey usulile seçilmelerine geçilmiş ve rey tasnifi neticesi olarak yeni komiteyi şu zevatın teşkili muvafık görülmüştür.

Namık Rahmi Katoğlu, Sedat Şahin Zehra Cemal, Necdet Tarkaner, Ekrem

Bu arkadaşlar aralarındaki içtimada da komite başkanı olarak şimdiye kadar enerjik çalışmasiyle sevilmiş olan Namık Rahmi Katoğlunu intihap etmişlerdir.

Spor komitesinin intihabından sonra kitapsaraya geçilmiş burada da başkan olarak Dr. Rağıp Tüzün ve kâtip olarak Bedri Yıldırım seçildikten sonra komite başkanı, talim terbiye reisi B. İhsan Sungu, Server İskit, Nebil Buhari oğlu, Muhittin Doğan İnözü, Münir Mazhar Kamsey.

Bunlar da aralarındaki içtimada komite başkanı olarak B. İhsan Sunguyu intihap etmişlerdir.

Ankara Halkevinin 9 komitesine ait intihaplar bu suretle dün akşam nihayete ermiştir.

Ankara Halkevinin yeni idare heyetini teşkil edenler şunlardır:

B. Ferit Celâl Güven, Dr. Rağıp Tüzün, Dr. Celâl Puyan, Salâhaddin Habib Taner, Hıfzı Oğuz Bekata, Uluğ İğdemir, B. İhsan Sungu, Refik Epikman, Namık Rahmi Katoğlu'dur.

Yüksek Ticaret mektebinin Ankaraya nakli düşünülüyor

İstanbul, 7 (Telefonla) — İktısad vekâletine bağlı olan Yüksek iktısad ve ticaret mektebinin maarife devri kararlaştırılmıştır. Tetkikler süratle neticelendiği takdirde mekteb önümüzdeki ders yılı esnasında Ankaraya taşınacaktır. Bu mektebin Ankara Üniversitesinin iktısad kısmını teşkil edeceğinden de bahsediliyor.

HAVA

Hava karlı geçti

Dün şehrimizde hava karlı ve hafif rüzgârlı geçmiş, ısı sıfırın altında olmak üzere gece 3, gündüz 1 derece olarak kaydedilmiştir. Dün yurdun Karadeniz, cenubî Anadolu mıntakalarında hava kapalı, diğer mıntakalarda kapalı ve yer yer yağışlı geçmiştir. Yağış orta, şark ve cenubu şarkî Anadolu mıntakalarında kar, diğer yerlerde yağmur şeklinde olmuştur. Yağışların karemetreye bıraktıkları su mikdarları Zonguldakta 5, Kayseride 7, Antalya ve Trabzonda 9, Diyarbakırda 10, Rizede 13, Urfada 25, Adanada 26, Islâhiyede 43 kilogramdır. Yurdda karın kalınlığı Karsta 17, Vanda 14, Ulukışla ve Erzurumda 10, Kayseride 8 santimetre olarak ölçülmüştür.

Dün en düşük ısı sıfırın altında olmak üzere Karsta 7, Erzurumda 9, Vanda 11 derecedir. En yüksek ısı da sıfırın üstünde olmak üzere Balıkesirde 5, Edirnede 7, İzmirde 9, Bodrumda ve Antalyada 11, Adanada 13 derecedir.

Yankılar

"Viva Espana!,,

Bilmem, hikâyeyi bilir misiniz?

Hind padişahlarından birisi, sarayında su içtiği zaman veriri kendisine:

— Afiyet olsun şahım! der, mağrur hükümdar bu temenniye hiç cevab vermezmiş.

Günün birinde bu padişahla vezir, ormanlarda ava çıkmışlar. Bir şeyler avlamışlar mı, avlayamamışlar mı, orası mühim değil; fakat bir müddet sonra hükümdar fena halde susamış. Sağa başvurmuşlar, su yok; sola başvurmuşlar, su yok.

Nihayet ,ele geçe geçe bir çobanın kirli, tozlu ve yosunlu kırbasında bir yudum su geçmiş. Padişah kırbayı kaldırmış, içmiş.

Tabiî, vezir, gene:

— Afiyet olsun şahım! temennisini bastırmış. Bu defa, padişah vezirine, yarım saat, uzun uzun cümlelerle teşekkürler etmiş.

Eskiden hiç ağzını açmayan hükümdarın bu seferki uzun teşekkürleri vezire merak olmuş ve dayanamıyarak sormuş:

— Size her su içtiğiniz zaman bu sözleri söylerim; evelce hiç cevab vermezdiniz; bugün bu kadar teşekküre neden lüzum gördünüz?

Padişahın verdiği cevab şudur :

— Sarayda billûr bardaktan içtiğim nefis su sen dua etsen de âfiyet olur, etmesen de. Fakat bu zıkkım duasız âfiyet olacağa benzemiyor.

Dün bir gazetede Franko ispanyasından gelmiş ve üzerine "Viva Espana!" damgası vurulmuş bir zarfın resmini görünce yukarıki hikâyeyi hatırladım.

"Viva Espana (Yaşasın İspanya) demektir; ve bugünkü vaziyetlere göre İspanya da duasız yaşayamıyacağa benzemektedir. - T.İ.

Musikişinas horoz !

Geçenlerde horoz meraklısı bir adamın horozu kaybolmuş; aradan bir müddet geçtikten sonra bulunmuş. Fakat sahibinin sevgili horozunu nasıl bulduğunu biliyor musunuz? Sesini tanıyarak. Horoz sesi horoz sesine benzer, diyeceksiniz. Lâkin bu horoz öteki horozlara benzemiyormuş;

Enderun musikisini bilirmiş; bu sebeble sabahları hicaz, akşamları da nihavend makamında ötermiş ve sahibi onun bu makamlı ötüşlerine âşıkmış.

Bu hâdise karşısında alaturka musikinin taraftarları da, aleyhtarları da kendi davâlarını müdafaa edebilirler:

Alaturkacılar:

— Efendim, ne kadar tabiî musiki, diyebilirler, bir horoz bile onu öğreniyor.

Alafrangacılar ise:

— Bir horozun bile taklid ettiği nağmelerden daha primitif musiki olur mu?

İntihar haberine yeni bir formül !

Kanun, intihar haberlerinin yazılmasını yasak etti edeli, İstanbul gazeteleri, okurlarına kendi canlarına kıyanları anlatabilmek için çeşid çeşid formüller uydurmuşlardı. Bu sebeble, aynı ölüm haberine türlü gazeteler de biribirinden başka ve hepsi de aklın, mantığın almıyacağı sebebler uydurulduğunu görürdünüz.

Evvelki gün bir İstanbul gazetesinin İzmirde Bahribaba parkında geçen bu türlü bir hâdiseye koyduğu başlık, şimdiye kadar gördüklerimizin hepsinden baskın çıktı doğrusu.

Vakanın kurbanı karısından şüphe eden, kıskanç bir taksi şoförüdür ve gazete, haberin üstüne şu başlığı koymuştur:

" Kıskanç koca, kalbine saplanan kendi bıçağiyle öldü!"

Sarhoş kazlar !

Bundan bir kaç yıl önce İstanbulda büyücek bir kalabalık önünde konferans veren bir içki düşmanı, şöyle bir sual sormuş :

— Bir yere bir kab dolusu su, bir kab dolusu da şarab koysanız, acaba bir eşek bile eşekliği ile hangisini içer ?

Ve buna gene kendisi cevab vermişti :

— Tabiî, suyu içer !

Hatib, gene sormuştu :

— Bilir misiniz niçin ?

İçki düşmanı, buna gene kendi cevab verecek, bir hayvanın bile zararsız mayii takdir ettiğini söyledikten sonra insanlar arasında bir çoklarının nasıl olub da içkiye tiryaki olduklarına eseflenecekti.

Fakat bu :

— Niçin ?

Suali hatibin ağzından çıkar çıkmaz, dinleyicilerden birisi seslenmişti :

— Eşekliğinden !

Bir takım mizah muharrirlerine mevzu vermiş olan bu fıkrayı belki hatırlarsınız. Ben ,bu fıkrayı başka bir vesile ile tekrarlıyorum :

İngilterede bir çiftlikte elma şarab yapan bir kadın, sabaha kadar açık havada kalsın diye şarab çanaklarını açık olarak geceleyin bahçeye bırakmıştı. Kadıncağız, ertesi sabah, bahçedeki dört beş kazın sırt üstü yattıklarını gördü ve öldüklerini sandı. Halbuki kazlar ölü değil, sarhoştular; kadının bahçeye koyduğu şarabları içmişlerdi.

Şimdi bu hikâyeyi, yukarıda anlattığım içki düşmanı hatibe anlatıb :

— Niçin ? Diye sorsaydınız, bu sefer de o, acaba,

— Kazlıklarından der miydi ?

DIŞ İCMAL

Alman krizi ve neticesi

Almanya Avrupa muvazenesinin en büyük ağırlığını teşkil ettiği için bu memlekette ansızın çıkıp da üçüncü Rayh'ın teşkilâtında esaslı değişiklikler yapılmasiyle neticelenen kriz, hafif tertib bir Avrupa krizi meydana getirdi. Kriz gelmiş ve geçmiş gibi görünüyor. Fakat heyecanı hâlâ devam etmektedir. Ve dünya basını Almanya'da olup bitenlerin tefsiriyle meşguldür. Almanya'daki krizin şümulü ve manâsı nedir?

1 — Acaba alman hükümeti dış politikasında yeni bir adım atmak üzere iken karşısına bir takım engeller çıktı da son icraat bu engellerin bertaraf edilmesi midir?

2 — Yoksa alman iç politikasiyle alâkadar bir kriz karşısında kalan Hitler bu arada başka meseleleri de halletmek için bunu bir fırsat mı telâkki etti?

Krizin nasıl başladığı hatırlanacak olursa, bu suallere cevab vermek kolaylaşır: Anlaşılıyor ki meselenin başlangıcı altmış yaşına varmış olan harbiye bakanı Mareşal Blomberg'in bir dıvarcının kızı olup otuz yaşına varmıyan genç sekreteri ile evlenmesidir. Alman ordusunda zabitler evlenmek hususunda sıkı disipline tâbidirler. Böyle olduğu halde yaşlı mareşalin ne yaş, ne de içtimaî seviye bakımından kendisine akran olamıyacak bir kızla evlenmesi, orduda iyi intiba bırakmamış ve nazi paritisinin bu müsamahası yüzünden tenkid edilmiştir. von Blomberg bunun üzerine istifa etmeğe karar vermiş ve arkasından von Fritsch başta olmak üzere, kendisine taraftar olan kumandanlar da çekilmek istediklerini bildirmişlerdir, Blomberg'in yerine bir harbiye vekili tayin etmek lâzım gelince; mesele büyüdü büyüdü de parti ile ordu arasındaki münasebetlere dayandı.

Filhakika bu, alman devlet mekanizmasının zayıf noktalarından biri idi. Ve ergeç Almanya bu mesele karşısında kalacaktı. Almanyada ordunun devlet içinde devlet olduğu söyleniyor. Hakikatte alman tarihinin birçok devirlerinde ordu devletin kendisi olmuştur. Reiscwehr ile Nazi partisi arasındaki münasebetlere gelince; bunlar, ilk zamanlarda iyi başladı. Ordu milli sosyalistliğin iktıdara geçmesine yardım etti. Geçtikten sonra aradaki tek bir ihtilâf mevzuu partinin hususî askerî teşkilâtı olmuştu. Hitler de bu meseleyi ordunun istediği şekilde halletti. Binaenaleyh Nazi partisi ile ordu iyi geçinmişlerdir. İyi geçinmişler; fakat ne de olsa, aynı memleket içinde hâkimiyet iddia eden ayrı iki unsur olarak kalmıştır. Ve dahilde politika yapmaya, haricî siyasete istikamet vermiye alıştığından, ordunun gittikçe, nazi partisiyle yolları ayrılmıştır. Ordu partinin iktısadî siyasetini beğenmemeğe başlamıştır. Yahudi aleyhtarlığını hoş görmemiştir. Katolikliğe karşı takib edilen siyaseti vicdan hürriyetine muhalif addetmiştir. Bazı generallerin bu yüzden istifa etmeğe teşebbüs ettikleri bildirilmişti. Dış politikada yürünen yolu tenkid etmiştir.

Bu sebebledir ki Hitler, itimadına mazhar olan von Blomberg'in yerine bir harbiye bakanı tayin ederken müşkülât karşısında kaldı. Ve kalınca her liderin yapacağı işi yaptı: Ordunun başına kendisi geçti. Bunu yapınca, teşkilâtı değiştirmek icab etti. Onu yaparken de hariciye teşkilâtını değiştirmeği lüzumlu gördü. Gizli hariciye konseyini ihdas etti.

Bu icraatın hedefi, devletin iktısad, hariciye ve millî müdafaa meseleleriyle meşgul olan bütün organlarını nazileştirmek yani bir vahdet temin etmekten ibarettir, İktısadi işler Göring vasıtasiyle, hariciye işleri Ribbentrop marifetiyle nazileşmiştir. Fakat orduyu nazileştirmek için Hitler bizzat kendisini öne atmak mecburiyetinde kaldı. Başka bir parti adamının prestiji de kâfi değildi. Bunun bile kâfi geldiğine inanmak için yeni mekanizmayı bir müddet işler bir halde görmek lâzımdır.

A. Ş. ESMER

Almanyanın Moskova elçisi geri çağrılıyor

Berlin, 7 (A.A.) — Sanıldığına göre Almanyanın Moskova büyük elçisi Kont Von der Schulenburg, yakında Berline geriye çağrılacak ve Almanyanın Moskova büyük elçiliği bundan böyle maslahatgüzarla idare olunacaktır. Malûm olduğu üzere, bir kaç ay evvel Yurenevin hareketindenberi Sovyetler Birliğinin Berlin Büyük elçiliği de bir maslahatgüzar ile idare edilmektedir.

Diğer taraftan deveran eden şayialara göre Kont Von der Schulenburg Tokyo büyük elçiliğine tayin olunacaktır.

DÜNYA HABERLERİ

Deniz silâhlanmasında

Japonya ingiliz - amerikan tekliflerini reddederse...

...İngiltere derhal daha ağır kruvazörler inşa etmeğe başlıyacak

Londra, 7 (A.A.) — Japonyanın deniz teslihatı hakkında İngiltere ile Amerika tarafından vaki olan istifsara japonların red ile mukabele etmeleri ihtimali hakkında mütalealar yürüten bahriye mahfilleri ezcümle şöyle demektedir:

"İngiltere, bilhassa Tokyodan gelen ve japon deniz tezgâhlarının on ikişer inç'lik toplarla teslih edilmiş on ikişer bin ton hacminde iki kruvazörü denize indirmek üzere bulunduğuna dair olan haberlerden dolayı endişe içindedir.

Yeni japon kruvazörleri

Ayni sınıftan olan ingiliz ve amerikan gemilerinden çok daha kuvvetli olan japon kruvazörleri Çin sularında bir tehdid teşkil edecektir. İngiliz amirallık dairesini, Japonya tarafından 35.000 ton hacmine faik kruvazörler inşaat tezgâhlarına konulmasından ziyade 12.000 tonluk kruvazörler inşası meşgul etmektedir.

Deniz mahafili, Japonyanın ingiliz-amerikan talebini reddetmesi halinde İngilterenin yeni vaziyete karşı koymak üzere hemen daha ağır kruvazörler inşasına girişeceğini ilâve etmektedir.

Japonya notaları tetkik ediyor, fakat...

Tokyo, 7 (A.A.) — Dış bakanlığı namına söz söylemeğe salâhiyetli bir zat tarafından okunan ve İngiltere ve Amerikanın vermiş oldukları notalara müteallik bulunan bir beyanatta bilhassa şöyle denilmektedir :

"— Japonya, "ademi tehdid„ ve "ademi tecavüz„ esasına istinad eden her teklifi daima tedkika hazırdır.

... Bir taraftan da plân hazırlıyor

Japonya hali hazırda 43.000 tonluk zırhlılar inşası maksadile plânlar hazırlamaktadır. Bilhassa japon milleti diğer denizci devletlerin şimdiden silâh yarışına girişmiş olduklarını pek âlâ anlamıştır.„

Fransa da bir nota verdi

Deniz teslihatı meselesi hakkında fransız notası dün sabah tevdi edilmiştir.

Resmî mahfiller ve matbuat bu hususta büyük bir ketumluk göstermektedirler.

Âsiler Teruel cephesinde tazyiklerini arttırdılar

Hükümetçilerin ölü, yaralı, esir olarak 20.000 kişi kaybettiğini söylüyorlar

Barselon, 7 (Resmî tebliğ): Montalban ve Sierra Karbonera bölgelerindeki düşman taarruzu pazar günü cumartesi günkünden daha büyük bir şiddetle devam etmiştir.

Cumartesi parlak bir mukabil taarruz neticesinde geri aldığımız Posa Loma Karbonera'yı pazar günü muannidane bir muharebeden sonra kaybettik. Aryenta ve Visiedo çıkıntılarını işgal eden cumhuriyet kıtaları yeni mevzilerine muntazaman çekilmişlerdir. Sierra Palmera hattı elimizdedir. Alfambra istikametinde ilerliyen düşmanın bir yürüyüş kolu Cebo Larijos sırtlarında durdurulmuştur.

Âsi ileri hareketi

Salamanka, 7 (A.A.) — "Resmî tebliğ": Alfambra mıntakasında Franko kıtaları pazar günü 12 kilometre ilerlemişlerdir. Son iki gün içinde kıtalarımız ceman 20 kilometre ilerlemişlerdir.

3.000 kişi öldürülmüş 2.000 kişi esir alınmıştır. On beş kasaba işgal edilmiştir. Cephenin muhtelif noktalarında milis grupları beyaz bayraklar çekmektedirler. 46 ıncı enternasyonal liva imha edilmiştir.

Kıtalarımız ileri hareketlerine muvaffakiyetle devam etmektedirler.

Âsileri naldıkları ganimetler

Frankistler tarafından alınan ganimet arasında 10 buçuk santimetrelik iki top, 100 büyük ve 300 küçük mitralyöz, bir çok kamyon, tank ve mühimmat deposu vardır.

Dün hükümetçilerin bir mukabil taarruzu tardedilmiştir. Düşman kıtaatı karışık bir halde çekilmektedir. Frankistlerin seri muvaffakiyeti, cephenin bu bölgesinde ilk defa işe karışan suvari kıtalarının müdahalesi sayesindedir. Alınan esirler arasında, 2 kumandan, 20 den fazla politik komiser ve 100 subay vardır.

Frankocuların eline geçen düşman emirnamelerinden, hükümetçilerin Alfambra bölgesine üç fırka takviye gönderdikleri anlaşılmaktadır. Düşman kıtalarının yekûnu 60.000; ölü, yaralı, esir ve kaçak olarak zayiatları ise yirmi bin tahmin edilmektedir.

Bruno Musolini Franko ordusunda çalışmış

Roma, 7 (A.A.) — Bir italyan gazetesi Bruno Musolini'nin ispanyol frankist hava kuvvetlerinde hizmet ettiğini ilk defa olarak itiraf etmektedir. Bruno'nun kendisine yüzbaşı rütbesini kazandıran meziyetlerini sayan Messagero gazetesi ezcümle şöyle yazmaktadır:

" Bruno İspanya semasında bolşevizm aleyhindeki mücadelede lejyonerlik etmiştir."

Bükreş elçimiz

Kral ve başbakan tarafından kabul edildi

Bükreş, 7 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor: Romanya kıralı Majeste ikinci Karol bugün, Bükreş Elçimiz B. Hamdullah Suphi Tanrıöver'i kabul etmiştir.

Bükreş, 7 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor: Romanya başvekili B. Goga, Bükreş elçimiz B. Hamdullah Suphi Tanrıöver'i kabul etmiştir.

Cezayirde kanlı hâdiseler oldu

2 kişi öldü dört kişi agır yaralandı

Biskra, (Cezayir) 7 (A.A.) — Maliye memurları heyetlerinin intihabı münasebetiyle yerliler kendi kulüpleri önünde toplandıklarından üç polis memuru bunları dağıtmağa teşebbüs etmiştir. Halktan biri silah atmış ve kurşun polisin pelerinini delmiştir. Bu karışıklık esnasında halk polislere hücum ederek sopalarla dövmeye başlamıştır. Müdafaa halinde silah kullanarak polisler, yerlilerden ikisini öldürmüşler ve dördünü de ağır surette yaralamışlardır. Jandarma kıtaatı asayişi iade etmiştir.

Filistinde bir çarpışma

Filistin, 7 (A.A.) — Dağılmak istemiyen ve inzibat memurlarına taarruz eden yerli nümayişçilerle polis arasında vuku bulan bir müsademe neticesinde iki kişi ölmüş ve dört kişi yaralanmıştır.

Kutupta tehlike azaldı

Moskova, 7 (A.A.) — Papanin heyetinden şu telgraf alınmıştır: 6 şubat saat 16 da buz parçaları tekrar kaynaşmıştır. Bütün istasyon kızaklarla nakledilmeğe hazır bulunuyor. 73,9 arz ve 18 tulü garbide bulunuyoruz.

Cenubî çinde

Japonlar Heingşu şehrini tahrib ettiler

Makao, 7 (A.A.) — Japon tayyareleri ve harb gemileri, Kantonun deltası cenubunda kâin modern Heigşu şehrini hemen hemen tahrib etmişlerdir. Şimdi bu şehirden Makao'ya bir çok mülteciler gelmektedir.

Japonlar Lungkov'u aldılar

Şanghay, 7 (A.A.) — Japon kıtaları bu gün Sihli körfezinde Lungkov limanını muharebe etmeden işgal etmişlerdir.

Japonyadaki alman sefiri memleketine dönüyor

Tokyo, 7 (A.A.) — Almanya büyük elçisi B. fon Dirksen, bu sabah vazifesinden ayrılarak Almanyaya hareket etmiştir. Elçi, hareketi esnasında hararetle selâmlanmış ve kendisine imparator da dahil olduğu halde bir çok şahsiyetler tarafından vedâ hediyeleri verilmiştir.

Alman sefiri Kobe'den Manil'e hareket etmiştir. Sefir nisan başlangıcında Berlinde bulunmak üzere Manil'den yola çıkacaktır.

Bir Çin mukabil taarruzu

Hankov, 7 (A.A.) — Resmî bir kaynaktan gelen haberlere göre Çin kıtaları bu sabah Tiençin - Pukov şimendüfer hattının cenub bölgesinde mukabil taarruza geçmişlerdir.

Yedi Çin tayyaresi aynı zamanda Havai nehrinin cenub kıyısındaki japon mevzilerini şiddetle bombardıman etmişler ve düşmana ancak ağır zayiat verdirmişlerdir.

Bununla beraber japon topçu ve hava kuvvetlerinin çin mevzilerini şiddetle bombardıman ettikleri itiraf edilmektedir.

Şanghay'da tedhişçilik

Şanghay, 7 (A.A.) — Fransız imtiyaz mıntakası polisi kenarları ağaçlı bir yolda kesik bir insan başı bulmuştur. Başa raptedilen bir kâğıd parçasında şöyle yazılı idi; "Japonlarla beraber çalışmaktan çekininiz." zannedildiğine göre bu baş Evening News gazetesi muharrirlerinden Tsai'ye aiddir. Muharrir japonlara meyletmekteydi. Bu cinayet şimdiye kadar rovelver ve el bombaları kullanmış olan çin tedhişçileri tarafından ika edilmiştir.

İngilterenin hava kuvveti

Londra, 7 (A.A.) — İngilterenin hava silahlarının resmî rakamların gösterdiği mikdarı aşacağı söylenmektedir. Filvaki resmî bir kaynaktan öğrenildiğine göre antrenman yapmış olan pilotların sayısı 8.000 e yaklaşmaktadır. İyi malûmat almakta olan mahfiller ,bundan ihtiyat tayyareler mikdarının pilot adedine tekabül etmesi lâzım gelmekte olduğu neticesini çıkarmaktadırlar.

Her hava filosu, muharebe esnasında düşecek tayyarelerin hemen yerine geçebilecek muvazi teşekküllerle iki veya üç misli olarak takviye edilmiştir.

Bilhassa makinistlerden ve alelâde askerî efraddan mürekkep olan ve gölge filolar denilen bu ihtiyat kuvvetlerde çalışanlar, muhtemel muhasematın başladığı anda tayyare zabiti olabilecek surette antrenman göreceklerdir. Piloltlar adedinin gene "Gölge fabrikalar" denilen fabrikalar tarafından vücuda getirilmekte olan muazzam ihtiyat tayyareler mikdariyle tedricî surette mütenasip kalacağı bildirilmektedir. Daha şimdiden pek muazzam olan bu tayyare imalâtı harp esnasında otomobil fabrikalarının da derhal bu işte kullanılması suretile birkaç misline çıkarılacaktır.

Otomobil fabrikalarında çalışanlar yardımcı fabrikalarda takib edilen bir münavebe sistemiyle yavaş yavaş tayyare imaline alıştırılmaktadırlar. Otomobil fabrikalarının icabında süratle tayyare fabrikası haline getirilebilmeleri maksadiyle tayyare imali için zarurî olan âlet ve cihazların bu fabrikalarda depo edilmiş olduğu rivayet olunmaktadır. Bu suretle sulh zamanında senede beş bin ve harb esnasında senevî yirmi bin tayyare imali imkânı derpiş olunmaktadır.

İyi malûmat almakta olan mahfiller, başka hiç bir avrupalı devletin bu hususta İngiltere ile rekabete girişemiyeceğini, çünkü bu devletlerden hiç birinin teçhizatı bu derecede mükemmel bir otomobil sanayiine malik olmadığını ehemiyetle kaydetmektedirler.

Yugoslavyadaki âyân seçiminde

Hükümet partisinin muvaffakiyeti

Belgrad, 7 (A.A.) — Hükümet, ayân seçiminde büyük bir muvaffakiyet elde etmiştir. Hükümet partisi, dün yapılan seçimde 23 azâlıktan 17 sini kazanmıştır. Üç bakan, ayân seçilmişlerdir:

Maliye Bakanı Duşan Letitsa, ziraat bakanı Sevtozar Stankoviç, maadenler ve ormanlar bakanı Bogolinb Kuyundich.

Muhalif hırvat liderleri Koşutiç ile Kirjeviç de seçilmişlerdir.

Hükümet mahfillerinde bu netice, yugoslav radikal camiasının müessisi olan B. Stoyadinoviç'e itimadın parlak bir delili olarak tefsir edilmektedir.

Dr. Aras bugün İstanbula geliyor

(Başı 1. inci sayfada)

diriyor: Türkiye hariciye vekili Dr. Aras bugünkü Semplon ekspresle Ankaraya doğru Bulgaristandan geçmiştir. Trenin gelmesinden önce Başbakan ve dış işler bakanı B. Köseivanof, refakatinde hususî kalem müdürü B. Milev ve Türkiyenin Sofya elçisi B. Şevki Berker olduğu halde Yugoslavya hududundaki ilk Bulgaristan istasyonu olan Dragoman'a kadar giderek Türkiye Hariciye Vekiline mülâki olmuş ve oradan kendisiyle birlikte Sofyaya hareket etmiştir.

Başbakan ve dış işler bakanı B. Köseivanof, bu seyahat esnasında Dr. Rüştü Arasla iki memleketi alâkadar eden meseleler üzerinde uzun uzadıya görüşmüş ve bu mülâkat trenin Sofyadaki tevakkufu esnasında istasyon dahilindeki salona çekilen iki devlet adamı arasında trenin tâ hareketine kadar devam etmiştir.

Dr. Rüştü Aras'ı istasyonda kıral namına müşavir B. Grouev, Yugoslavya elçisi bulgar hariciye nezareti direktörleri, Türkiye elçiliği erkânı ve birçok yüksek zatlar karşılamış ve uğurlamıştır.

Dr. Rüştü Aras, saat 17 de Sofyadan ayrılmıştır.

Dr. Aras bugün İstanbulda olacak.

İstanbul, 7 (Telefonla) — Milletler cemiyeti konseyinin toplantısında bulunduktan sonra bir müddet Viyana ve Budapeştede kalan ve bugün Belgradla Sofyadan geçmiş olan dış işler bakanı B. Tevfik Rüştü Aras'ın yarın şehrimize gelmesi beklenmektedir.

Birkaç güne kadar

Ulus sütunlarında

Yalnız birinci sınıf edebî bir eser olarak değil, fakat müstesna bir tarih eseri olarak bütün dillere nakledilmiş olan

VE DAHA İLK ÇIKIŞINDA

2.000.000

nüsha birden satılan, meşhur Tolstoi'nin yeğeni ve şimdiki rus ediblerinin en büyüğü

Alexi Tolstoi

nin

Büyük Petro

sını okuyacaksınız

Bu tefrika size 1938 senesinin en zevkli heyecanını verecektir

Ayrıca bir

polis romanı

Yeşil defter

Bu roman okuyanları maceradan maceraya sürükliyecek, ve heyecanla takib edilecektir.

TÜRKİYE BASINI

Almanyadaki hâdiseler etrafında

CUMHURİYET'te Yunus Nadi, Almanya'da âni olarak vukua gelen ehemiyetli değişikliklerden bahsederek, bu hâdiseleri Almanya'nın Avrupa ve hattâ dünya ölçüsünde bir mesele teşkil etmesi menşurundan görmek icabettiğini ve bu itibarla nasyonal sosyalizmin böyle bir kımıldanışının daha fazla ehemiyet arzettiğini söylüyar ve diyor ki:

" Vaziyetin en basit tefsiri olarak şu noktada ittifak olunduğunu görüyoruz: Almanya'daki son değişiklikler fırka ile ordu arasında zaman zaman tâ uzaklardan bile hissolunan noktai nazar farkını fırka lehine olarak izale etmiş ve her halde bu maksadı takib eylemiştir. M. Hitler'in şahsan ve reisi bulunduğu fırka namına orduya istinad ettiği malûmdur. Şimdiye kadar orduya dayanmak şeklinde olan vaziyet, şimdi ordunun bizzat ele alınması suretile daha fazla takviye edilmiş oluyor.

Bu neticeye varılmak için geçirilen bazı muayyen safhaları hatırlamak faydasız değildir. Nasyonal sosyalizm partisi Almanya'da iktıdar mevkiine geldiği zaman kendi silâhlı hususî teşkilâta malikti, ve parti iktıdarı eline aldıktan sonra ordu haricindeki bu silâhlı ve imtiyazlı teşkilât bir müddet daha - ve kendi kendini mütemadiyen takviye ederek - devam etti. Fakat zamanla ordu kadrosu dışındaki bu müsellah teşkilâtın vaziyeti ordunun gözüne batmağa başladı. İhtilâfın asıl başlangıcı işte buradadır.

İlk tekâmül safhası olarak M. Hitler hususi teşkilâtı orduya kalb eden ve bütün mevkii orduya veren bir hattı hareket tuttu, ve bu hâli temin edebilmek için hattâ yer yer bazı şiddetler bile gösterdi. Şimdi ordu yeniden alman milletinin tek silâhı haline gelmiş, devlet teşkilâtında kendisine mahsus mevkii almış, fakat fırka haricinde kendi teşkilâtını muhafaza etmiş vaziyette idi. Bu istiklâli ile ordu kendisini fırkaca idare olunan devlet işlerinde söz sahibi sayarak zaman zaman bu sözünü gizlice de olsa devleti idare edenlerin kulaklarına fısılıyordu. İşte son değişikliklerle bu ikiliğin ortadan kaldırılması maksadı şimdiki halde muvaffakiyetle tatbik mevkiine konulmuş oluyor. Bütün diğer devlet teşkilâtına hâkim olan parti son değişikliklerle artık orduyu da kendi eline almış ve devletin dahilî ve haricî bütün idaresinde bir vahdet tesis eylemiş sayacak vaziyete geçmiş bulunmaktadır.

Bu yeni inkılâbın haricî tesirleri ne olabileceğini düşünenler, Rayhşverin bilhassa sergüzeşt siyasetlerine karşı temkinli hareket etmek lüzumunu hatırlıyarak bazı endişelere düşecek - lerdir."

* * *

MÜSTAKBEL İSTANRUL

SON POSTA'da Ercümend Ekrem Talu İstanbul'un imarı için tasarlanan programdan ve yapılacak işlerden bahsederek diyor ki:

" İstanbulu mamur görmek her türk için memnuniyet, sevinç vesilesi - dir. Tabiatın bu eşsiz incisi, tarihin bu paha biçilmez hazinesi hepimizin gözbebeğidir. Ona modern şehirciliğin icab ettiridiği ehemiyeti de katacak olursak, elimizde daimî bir servet kaynağı, gözlerimizin önünde de iftihar uyandıran bir eser bulunacaktır.

Turizmin bu ekonomik varlık asrında, devlet ve belediye bütçelerine ne büyük medar olduğunu tekrarlamaya hacet yoktur. Turizme hız veren de beldelerin tarihî kıymetleri, tabiî manzaraları kadar, sokaklarının temizliği, nakil vasıtalarının ucuzluğu ve intizamı, beledi hizmetlerin mantıkî ve ağır başlı olması, şehrin medenî ve bakımlı görünüşüdür.

Seyyah Kariye camiini görmeye giderken, parke yolun mühmel çukurlarına bata çıka, sarsılırsa, dizlerine kadar çamura batarsa, vaktinde kenara atlamayıp da tepeden tırnağa kadar zifosu yerse vapurun yanaştığı rıhtımın üzerinde, hücum eden hamalların elinden yakasını güç kurtarırsa, otomobilde şoföre, lokantada garsona, otelde kapıcıya haraç verirse, çarşıda antikacı yahudiden kazık, otobüs kondoktöründen muşta yerse, Boğaza gezmiye gidip vaktinde dönemezse, adalara giderken bindiği yandan çarklı Nuh teknesi suya yaslanırsa, o seyyahın buradan ne gibi intibalarla ayrılacağı, memleketinde bizim hakkımızda ne türlü propagandalarda bulunacağı pek kolay tahmin edilir.

Yarınki İstanbul - artık iman edebiliriz ki - bütün bu sayıp döktüğümüz kötülüklerden münezzeh olmaya namzeddir.

Zaten başka türlü de olamazdı. Yepyeni, Kemalist Türkiye, kendi içinde en ufak bir lekenin mevcudiyetine tahammül edemiyecek kadar titizdir."

No: 99

Sevre Müdafaasında Bir İNGİLİZ ZABİTİ

Yazan:
Yüzbaşı F. W. von Herbert

Çeviren:
Nurettin ARTAM

Bu kadar felâket içinde bulunan bir memleketin yardımına kim koşuyurdu

Hayır, Britanya ellerini dizlerinin üzerine koymuştu ve ingiliz aslanı kuyruğunu sulhseverce ve dostça sallayıp duruyordu. Avrupa, ölmek üzere olan bir memleketin gösterdiği bu şerefli mukavemete hem korku, hem de hayretle bakıyordu. Rusya, Romanya ve Karadağ onu mahvetmek için birleşmişlerdi. Sırbistan ve Yunanistan, bir imkân bulup, devrilmek üzere olan bu düşmana bir iki tekme atabilmek için fırsat gözetliyorlardı.

Yer yüzünde bu kadar felâketler ve bahtsızlıklar içinde bunalmış olan bir memleketin yardımına bir tek el bile uzanmıyordu. Bu korkunç karanlık içinde, bizim içimizde yanan ve ölümden başka hiç bir şeyle sönmiyecek olan ateşten başka hiç bir ışık parlamıyordu.

Üzerimize yığılan bunca felâketlere rağmen bütün ordugâhta bir tek ses duyuluyordu:

— Teslim olmıyacağız!

Aşağı yukarı iki ay süren durgunluktan sonra bu harb sahasının son taliini meydana koymak için adam akıllı bir muharebe yapmak iştiyakını besliyorduk. Her gün ve her saat geçtikçe bizi sımsıkı bağlamış olan demir çemberi kırıp parçalamak için yüksek bir atılganlık göstermek lüzumu bir kat daha kendini gösteriyordu. Biz sadece bir muharebe yapmak hasretini çekiyorduk. Bu zaruret, sonteşrinin son günü, bütün tayınları asgarînin asgarîsine indirmiş olmamıza rağmen Plevnede, ancak, bizi on beş gün idare edebilecek kadar yiyecek kaldığını öğrendiğimiz zaman büsbütün şiddetlenmişti.

İlkkânunun birinci günü karargâhta bütün fırka, liva, ve alay kumandanlarından mürekkeb bir harb şûrası içtimaa çağrıldı. O gün öğleyin Binbaşımız, taburumuzdaki bütün zabitleri yanına toplayarak Miralayın harb şûrasında verilecek karara yardımı olabilmesi için hepimizin aşağıdaki suallere cevab vermemizi istediğini söyledi :

"Bütün erzakımız bitinceye kadar Plevnede kalıp yiyeceğimiz kalmayınca düşmana teslim olacak mı idik ?" Yahud :

"Muhasara hatlarını zorlayıp yaracak mı idik ?"

On üç zabitten on biri birinci suale "hayır !" İkincisine de "Evet !" Cevabı verdiler. İki tanesi de aksi mütalaada bulundu. Tereb ve ben, ekseriyet kazanan mutalaada idik. Seymour hâlâ yatıyordu; zannedersem, ertesi gün bize iltihak etmişti.

Bizim Miralay bu habrele karargâha gitti ve akşam üzeri kaşları çatık ve suratı asık geri geldi. Binbaşıdan öğrendiğimize göre harb şûrası o gün hiç bir karara varamamış ve ertesi gün tekrar toplanmak üzere dağılmıştı.

Osman paşa, bir çıkış (huruç) hareketi yapılmasına taraftardı. Fakat öteki zabitlerden çoğu, böyle bir hareketin neticesinde dökülecek kanın mesuliyetini üzerlerine almak istemiyorlardı.

Osman paşa demişti ki :

— Böyle bir teşebbüsün mutlaka muvaffak olacağı hakkında kimse kendisini aldatamaz. Fakat bana öyle geliyor ki vatanımızın şerefi ve ordumuzun şöhreti, bizim böyle son ve yüksek bir teşebbüse girişmemizi vacip kılar.

Ayın ikinci günü harb şûrası tekrar toplanmış ve akşam üzeri biz, bütün azanın ittifakla bir çıkış hareketine karar verdiklerini öğrenmiştik. Burada bir kararname yazılmış ve bütün aza tarafından altı imzalanmıştı.

Bundan sonra şûra, ayın üçüncü, dördüncü ve beşinci günleri üç defa daha toplanmış ve yapılacak olan hareketin teferruatını müzakere etmişti.

Ordugâhta çıkışın hangi istikâmete doğru yapılacağı hakkında bir çok mütalâalar yürütülüyordu. Ayın beşinci günü bu hareketin Vid köprüsü üzerinden yapılacağını öğrendiğimiz zaman Müşirin dirayetini takdirle alkışlamıştık.

Öğrendiğimize göre Müşirin niyeti Mahulletadan Isker'i geçmek, Berkoviça'ya doğru ilerlemek, oradan Ginçi keçidi yolu ile Sofyaya varıp Mehmed Ali paşa ordusiyle birleşmekti.

Eğer bu teşebbüste muvaffakiyet elverecek olursa Vidinde ve sırp hududu boyunda bulunan kıtalar da Sofyada toplanacak, bu suretle padişah, kendi emri altında 140, 150 taburluk bir orduya malik bulunacaktı. Eğer Rauf paşanın Şıpkadaki kolordusu da buna inzimam ederse o zaman 200 tabur, yetmiş süvari bölüğü, 300 toptan ibaret (10,000 kişi ki bunun dörtte üçü talim ve terbiye görmüş, yetişmiş askerlerden mürekkebdi) bir ordu toplanmış olacaktı. O zaman — Osman paşanın fikrine göre — Sofya terk olunacak ve bu kuvvvet şarkî Rumeliyi müdafaa edecekti.

Bu kitabı okuyan, alınan bu hareket kararının üzerimizde ne kadar sihirli bir tesir yaptığını tasavvur edemez.

Harbe olan şevkimiz ve muvaffakiyet için beslediğimiz ümid, bizi serhoş etmişti. Şevkimiz, hattâ neşemiz tamamiyle yerinde idi. Hastalar iyileşmiş, ağrılardan, sızılardan eser kalmamıştı. Sanki yaralıların yaraları kendi kendine kapanıvermiş gibi idi. Zabitler, kumandaları altında bulunan askerlerde bu ruhu yaşatmaya bütün kuvvetleriyle çalışıyorlardı. Gerçekten hepimiz şuurlu bir surette elimizden gelen her şeyi yapıyorduk.

Hele Jack, o kadar taşkın bir heyecan ve aşkın bir neşe içinde idi ki onun bu hali, hepimize sirayet etmişti. İbrahim, merdce çalışıyor ve kendi vazifesini asaletle görüyor, fakat ölümün fısıltı halinde gelen sesiyle mücadele etmek mecburiyetinde de kalıyordu.

(Sonu var)

BİBLİYOGRAFYA

Güneş çocuğu

Remzi kitab evinin geçen sene başlamış olduğu "Dünya muharrirlerinden tercümeler serisi" nin 17 inci sayısını Jack London'un "Güneş çocuğu,, isimli eseri teşkil etmektedir.

Amerika edebiyatının en tanınmış simalarından biri olan London'un hayat, hareket ve macera ile dolu eserleri Amerikada milyonlarca nüsha sattıktan başka bütün dillere çevrilmiş ve dünyanın her tarafında büyük takdirlerle karşılanmıştır.

Henüz kırk yaşında ve sanatının en verimli devresinde iken ölümü ile büyük bir kabiliyeti beraberinde götürmüş olan bu edibin hayat ve ışıkla dolu bir eseri için "Güneş çocuğu" ne yerinde bir isimdir. Tam manasiyle amerikalı olan, Amerikanın tipik hayatını romanlarında ve hikâyelerinde aksettiren London'un şimdiye kadar dilimize ancak bazı küçük ve büyük hikâyeleri çevrilmişti. "Güneş çocuğu' onun dilimize geçen ilk romanıdır. Romanlarının en güzellerinden biri olduğunu da söyliyebiliriz.

Bu eser türkçeye Ahmet Cemil tarafından muvaffakiyetle tercüme edilmiştir. Eserin başına ilâve edilen 11 sayfalık ön sözde muharririn hayatı ve eserleri hakkında okuyucuya faydalı malûmat verilmiştir.

226 sayfalık güzel bir cild teşkil eden bu kitabın yalnız 50 kuruş gibi küçük bir ücretle satılmakta olması bir kazanç diye kaydedilmelidir.

Fikir Hareketleri

Beş şubat tarihli 224 üncü sayısı şu yazılarla çıkmıştır :

C. Bonglé: Beşeriyete has hayat mübarezesi, W. Henry Chamberlin : Modern diktatörlüklerin bariz vasıfları, Hüseyin Cahid Yalçın: Meşrutiyet hatıraları, Henri Sée: Hegel mezhebinin kuvvetli ve zayıf tarafları, Lucien Romier: radyo neşriyatı, Lévy-Bruhl: Avrupalılar hakkında vahşilerin fikirleri, G. Mosca : Siyasî mezhebler tarihinde mühim simalar, Maksim Gorki matbuat hayatı: Serseriler, Will durant filizoflar, hayat ve mezhepleri, Clavijo Timür'ün sarayında bir ispanyol sefiri Lehte ve aleyhte, vecizeler.

Anadolu Kliniği

Ankarada üç ayda bir neşredilen bu tıbbî mecmuanın ikinci kânun tarihli sayısı meslekî bir çok faydalı yazılarla çıkmıştır.. Bu sayıda şunları görüyoruz: Profesör doktor Niyazi İsmet Gözcü Pek tipik bir dereni Keratit nödüler vakası, Doktor Meyer : Laryango-tracheal dyspore ve tedavisi, doktor ilhami Akçakoyunlu esas ipertansiyon ve geniş sempatektomi, Dr. M. Kâmil Berk: Uzvu tenebbütî cümle hastalıklarında radyoterapi, Dr. Faruk İlhan: Safra yolları ve safra kesesi hastalıklarında âmeliyat istitabı, Profesör Edonard Melchior: Yine müzmin apandisit meselesi hakkında, Dr. Semih Sumersan: Had bağırsak tıkanmalarında son tetkikler, Dr. Şemseddin Üstel: Astma hastalığında rontgen tedavisi, doktor Mediha Eldem: Yumurtalık kanaması ve mucib olduğu dahilî nezif, Doktor Adil Özkan: bir Cholaskos vakası, Doktor İhsan Aksan; Yerli ve yabancı neşriyat hülâsaları.

Fikir âleminde

Kimler için yazarlar..

Gazete ve dergilerde, edebiyat ve sanat anketleri arasında en çok dikkate çarpan suallerden bir kaçı:

1 — Yirminci asır edebiyatında en çok sevdiğiniz on roman hangileridir?

2 — Sabahleyin mi çalışırsınız yoksa akşam üzeri mi?

3 — Edebî muvaffakiyetinizi nasıl elde ettiniz?

4 — Öz şiir hakkındaki düşünceleriniz?

5 — Şiir ölüyor mu? ilâh....

Bu neviden anketler arasında, Commune mecmuasının bundan bir kaç yıl önce açtığı anket kadar sanatın ruhuna temas eden anket pek azdır. Mecmua, şairlere ve romancılara şu suali sormuştu: "Kimler için yazarsınız?" Bazıları cemiyet için, bazıları anlayanlar için, bazıları şu sınıf için... Demişlerdi. Paul Valéry gibi bazıları da, "kendim için" cevabını vermişti.

Charmes şairinin cevabını, ehemiyetine binaen nakliyorum:

"Yazdığım bir şiirde ne söylemek istediğimi merak edip soranlara cevab olarak derim ki: ben bir şey söylemek istemedim, sadece yapmak istedim; ve söylediğim şeyi söyleten de bu yapmak arzusu oldu... Şiirlerim bir aksiyon olmaktan ziyade bir temrin, bir kurtuluş olmaktan ziyade bir araştırma diye. Ben yalnız işin işini severim.. spontané eser, mükemmel dahi olsa, bana, kendimin diyecek kadar kendime âid görünmez. Edebiyat zekâyı, bazı değişikliklere çalıştırdığı nisbette ancak bende derin bir alâka uyandırır. Raks sanatında hareketlerin görülür bir gayesi yoktur, ve koregrafik hareketlere, şiri olmıyan nef'î (utilitaire) hareketlerin kanununu tatbik etmek hiç kimsenin aklına gelmez.."

Ve Valéry ilâve ediyor: "Ben kendim için yazıyorum". Cimetière Marin yaratıcısının "ibda" zaviyesinden verdiği bu cevab şüphesiz pek yerinde. Elbet ki sanatkâr bütün araştırmalarını kendisi için yapar. Fakat sesini gittikçe yükseltmek için sanatkâr bir aksi sadaya muhtaçtır. "Dönen sesini" duymayan sanatkâr ergeç susmağa mecbur kalır. Şair veya romancı reel veya muhayyel, daima bir okuyucu kütlesi içinde yaşar ve yazar. İbda iklimini yaratan bu kütledir. Şüphesiz, sanatkârın kudretini, eserin kalitesini yaratan o değildir; fakat o kudrete hız veren, o kudreti devam ettiren odur.

Romantiklerin "fil dişinden kule"leri İspandaki şatolara benzer. Sanatkâr kendisi için yazarken, çalışırken daima bir halkı, bir zümreyi göz önünde bulundurur; yazdığını o halkın, o zümrenin dikkati altında yazar. Stendhal: (1880)e doğru anlaşılacağım dediği zaman ayni hakikati tekrarlamaktan başka bir şey yapmıyordu, ve eserini yazarken 1880 okuyucularının karşısında, onların derin alâkaları altında yazdığını söylemiş bulunuyordu.

Sanatkâr ve amatör, yaratıcı ve dinleyici (veya seyirci), yaratmak ve yaratılandan zevk almak için bir halka, bir zümreye muhtaçtır.

Yazdığı bir şiiri veya bir romanı kütüphanesinin bir gözünde ebediyen kapalı tutan şair bilmem var mıdır? zan etmiyorum. Heyecanını başkasına sirayet ettirmeğe mecburiyet his eden insan, en derin heyecanının mahsulü olan eserini şüphesiz bir diğerine tevdi etmekten kendini alamaz.

Bu "diğeri" bazan muazzam bir kütle, bazan beş kişidir (1). Aded değişebilir. Değişmiyen, sanatkârın sanat ikliminde daima bir "diğeri"nin mevcudiyetidir. Kimsesiz sanat tasavvur olunamaz.

Suud Kemal Yetkin

[1] "Palais Namades" şairi Gustav Kahn aynı suale: "Beş dostum için geziyorum" cevabını vermiştir.

Politika Gangsterleri

C. S. A. R. teşkilâtı suikasd için mikrob kullanıyordu !

Fransa'da meydana çıkarılmış olan faşist temayüllü ihtilâl [illegible] siyasî cinayetler işlediği, tesis usulleri ile hareket ettiği anlaşıldı.

Fransada rejimi devirmek maksadiyle hareket eden bir ihtilâl teşebbüsünün meydana çıkarıldığı, C. S. A. R. ismi altında tanılan bu organizasyona aid bir çok silâh depoları keşfedildiği ve teşkilât azasından ve şeflerinden pek çoğunun tevkif edildiği malûmdur.

Fransız polisinin aylardan beri geceli gündüzlü yaptığı tahkikat ve yakalanan ihtilâlcilerin sorguya çekilmesi, bu ihtilâl şebekesi etrafında yeni hakikatlerin ortaya çıkmasına imkân hazırlamıştır.

Anlaşıldığına göre bu organizasyon, tıpkı eski Makedonya komitacıları veya Şikago gangsterlerinin tedhiş metodlariyle hareket etmiş, hesabına elvermiyen bir çok kimselerin vücudunu ortadan kaldırmak için azalarını seferber etmekten çekinmemiştir. Bir defa bu organizasyona nasılsa girmiş olanlar, onun yarattığı tedhiş havası içinde cehennemî bir hayat sürmüşler, ve teşkilâta ihanet etmeyi akıllarından geçirdikleri anda suykasde uğrıyacakları korkusu içinde yaşamışlardır.

C. S. A. R. Teşkilâtının faaliyetleri iki hedefi takib etmiştir :

1 — Kendileri için tehlikeli bir mahiyet alan suç ortaklarının vücudlarını ortadan kaldırmak.

2 — Yabancı devletler hesabına politik cinayetler işlemek.

Fransız gazetelerinin iddialarına göre bu cinayetlerin bedeli para ile değil, fakat kaçak şekilde Fransaya sokulup organizasyon emrine verilen silâhlar ve mühimmat ile ödenmiştir.

Cinayetlerin meydana çıkması, C. S. A. R. azasından olup tevkif edilen mühendis Piyer Loküti'nin, sorguya çekilmesi esnasında, ağzından kaçırdığı itiraflar neticesinde olmuştur. Parisi heyecana düşürmüş olan bomba hâdiselerinin faili olan Loküti, suçlulardan Menetye ve arkadaşlarının, bir çok cinayetleri nasıl tehlikesizce işledikleri hakkındaki izahlarından cesaret aldığını söylemiştir. Roselli kardeşlerle rus ekonomisti Navaşin'in öldürülmeleri hâdiseleri de bunlar arasındadır.

Bilindiği gibi Roselli kardeşler faşist düşmanı iki İtalyan gazetecisidir ki, günün birinde pariste esrarengiz bir şekilde katledilmişler, o zamandan beri yapılan bütün takibata rağmen, cinayetin failleri bir türlü meydana çıkarılamamıştı. Şimdi bu cinayetin, yabancı bir devlet hesabına C. S. A. R. teşkilâtı tarafından yapıldığı anlaşılmış ve suçlular itiraflarda bulunmuşlardır.

Bundan başka rus ekonomisti Navaşin'in de siyasî bir cinayete kurban gittiği tahmin edilmekle beraber canileri şimdiye kadar meçhul bulunuyordu. Nihayet bu korkunç cinayetin de ihtilâl teşkilâtının eseri olduğunda şüphe kalmamıştır. Navaşin, organizasyonun emri üzerine, Filyol ismindeki aza tarafından, 25 sonkânun 1937 de, aşağı yukarı tam bir sene evvel Bulonya ormanındaki mutad sabah gezintisi esnasında katledilmişti.

Diğer cinayetler

Geçen mayısın 16 sında, Paris metrosunda işlenen bir cinayet de gazetelerde pek çok bahsedildikten sonra unutulmuştu. Lötisya Turo isminde bir italyan kadını metro vagonunda bir bıçak darbesiyle öldürülmüş olarak bulunmuştu. Bu cinayetin de failleri ve sebebi esrar perdesi altında gizli kaldı.

Fakat polis tahkikatı maktul kadının bir hususî müessese hesabına casusluk yaptığını meydana çıkarmıştı. Ayni zamanda Lötisya'nın silâh ticaretiyle uğraşmış olduğundan da şüphelenilmişti. Bugün, genç kadının C. S. A. R. teşkilâtını ele vermek istemiş olduğu, fakat teşkilâtın bu ihanetten haberdar olarak, polisin şüphelerini giderecek tertibatı vaktinde aldığı ve kadını da zararsız bir hale sokmak için öteki dünyaya yolladığında şüphe edilmemektedir. İhtilâl teşkilâtına mensub silâh kaçakçılığı yapan Jakubiez ile genç kadının münasebette bulunduğu da meydana çıkmıştır.

Cinayete kurban gitmeden bir kaç gün evvel Lötisya bir kadın arkadaşına, bir tecavüze maruz kaldığını ve büyük bir korku içinde yaşadığını söylemiş, fakat tecavüzün ne maksadla ve kimin tarafından yapıldığını saklamıştır.

Asıl canî

Bütün bu cinayetlerde en mühim rolü oynamış, Roselli kardeşlerle Lötisyayı ve Navoşini öldürmüş olmakla Filyol isminde bir adam itham edilmektedir. Leon Bluma karşı hatırlarda olan suykasdi de idare etmiş olan Filyol bugün İspanyada Frankocuların tarafında bulunmaktadır. Her halde bu adamın, cinayetlerinin sayısı fazlalaşınca daha ziyade Fransada kalmayı tehlikeli görerek selâmeti firarda bulmuş olması muhtemeldir.

Bıçak ve zehirden sonra mikrob.

Geçenlerde C. S. A. R. tahkikatı dolayısiyle polise malûmat vereceğini söyleyen bir şahid Paris polisi tarafından dinlenmiştir. Tecavüze maruz kalmaması için ismi gizli tutulan bu adam demiştir ki :

— 1936 temmuzunda komünist aleyhdarı bir teşkilâta girmeme tavassut ettiler. Hiç tanımadığım kimselerin huzurunda mutad yemini ettirdiler.

Bir müddet sonra hainlerin vücudlarını ortadan kaldırmaya memur edilen bir komiteye beni de ayırdılar.

İştirâk ettiğim toplantılar esnasında Şmayser sistemi makineli tüfekleri ve bir Alman ağır makineli tüfeğinin montajını tecrübe ettik.

Aradan bir zaman geçtikten sonra "mühendis" namiyle tanıdığım bir adama beni prezante ettiler. Bu adama sonra dört beş defa daharastladım. Günün birinde bana bir vazifeden bahsetti. Sal isminde bir memuru öldürmek mevzuubahisti.

[illegible] için bir fırsat bulacak, onunla beraber bir kahveye gidecek ve ona bir şey içirecektim. Ve bardağın içine mühendisin bana verdiği bir tübün muhteviyatını boşaltacaktım. Fakat tübü alkollu bir içkinin içine boşaltmamamı tavsiye ediyordu. Çünkü içinde müthiş bir hastalığın mikrobları varmış ve alkol bu mikrobları öldürürmüş.

Adamın dört gün zarfında öleceğini söylüyordu. Bana ayrıca bir de eter şişesi verdi. Tübü kullandıktan sonra bununla ellerinizi dezenfekte edersiniz, dedi.

Mikrob tesirini göstermezse...

Eğer dört gün zarfında mikrob tesirini göstermezse Bilkok ismindeki aza Sal'ı sokakta tabanca ile öldürecekti. Bu Bilkok'un tavassutiyle Salla tanıştım. Fakat bu cinayeti işlemeye gönlüm razı olmadı. Mühendise, tübü kahvenin içinde içirdiğimi söyledim. Aradan dört gün geçib de netice sıfır çıkınca mühendis, demek ki kahve çok sıcaktı. Mikrobları öldürmüş olacak dedi. Bu iş için bize 5 ilâ 10 bin frank vadedilmişti.

Bundan başka bana içinde kurulmuş bomba bulunan bir bavulu bir bankaya bırakmak vazifesini de vermişlerdi.

Diğer taraftan bu hikâyede ismi geçen Sal şimdi bir sanatoryomda bulunmaktadır. Sorguya çekilince polise şu izahatta bulunmuştur :

— 1936 senesi temmuz sonlarında bir gün Jirar Lörna isminde bir tanıdık beni yemeğe davet etti. Yemekte bana komünizme karşı mücadele edecek bir gizli teşkilâta iştirâk etmek teklifinde bulundu. Kabul ettim ve bir müddet sonra bana yemin ettirdiler.

Toplantılar esnasında hafif ve ağır makineli tüfeklerin kulanılışı ve montajını öğreniyorduk.

Fakat mensub olduğum "Fransız Sosyal partisi" bu gizli teşkilâta iştirâkimi muvafık görmediği için buradan ayrılmak arzusunu izhar ettim. Bir gün arkadaşlarımın aralarında konuşurken, "şu Sal bizden ayrılmakta israr ederse tepeliyelim" dediklerini işittim."

Polise ihbarda bulunan meçhul şahıs ayni zamanda kendisine mühendisin verdiği tübü de tahkikatı yapanlara vermiştir. Derhal polis lâboratuvarlarında tahlil edilen bu tüp muhteviyatında "Stafilokok mikrobları ile tifo ve paratifo basilleri" bulunmuştur.

Bu itiraflarda ismi geçen mühendisin Rodyo isminde bir kimyager olduğu meydana çıkarılmış ve evi basılmıştır. Karısı, kocasının polisce arandığını söyliyerek bir kaç gün evvel seyahata çıktığını haber vermiştir. Evde bir lâboratuvar ve mikrobla dolu bir çok tüpler, kimyevî maddeler bulunmuştur.

RADYO

Ankara:

Öğle Neşriyatı: 12.30 Muhtelif plâk neşriyatı — 12.50 Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları — 13.15-13.30 Dahilî ve haricî haberler .

Akşam Neşriyatı : 18.30 Muhtelif plâk neşriyatı — 19.00 Türk musikisi ve halk şarkıları (Leman ve arkadaşları) — 19.30 Saat ayarı ve arabça neşriyat — 19.45 Türk musikisi ve halk şarkıları (Hikmet Rıza ve arkadaşları) — 20.15 Sıhî konuşma : Prof Dr. S. Kâmil Tokgöz (Şişmanlık nedir ve bu dertten nasıl kurtulunur) — 20.30 Plâkla dans musikisi — 21.00 Ajans haberleri — 21.15 stüdyo salon orkestrası : 1— Verdi : Aida 2 — Senite : L'avia 3 — Bizat : Les pécheurs de perles. 4 — Rydki : Milada Lonka — 21.55-22.00 Yarınki program ve İSTİKLAL MARŞI

İstanbul:

Öğle Neşriyatı: 12.30 Plâkla türk musikisi — 12.50 Hâvadis — 13.05 Plâkla türk musikisi — 13.30 - 14.00 Muhtelif plâk neşriyatı .

Akşam Neşriyatı: 17.00 İnkılâb dersi: Üniversiteden naklen Mahmut Esat Bozkurt — 18.30 Plâkla dan smusikisi — 18.45 Eminönü halkevi neşriyat kolu namına Nusret Sefa — 19.00 Nebil oğlu İsmail Hakkı refakatiyle türk musikisi ve halk şarkıları — 19.30 Konferans: Eminönü halkevi sosyal yardım şubesi namına: Muvaffak Benderli (Türk romancılığı ve hikâyeciliği) — 19.55 Borsa haberleri — 20.00 Klâsik türk musikisi: Okuyan Nuri Halil, Keman Reşat, Kemençe Kemal Niyazi, Tanbur Dürrü Turan, Kanun Vecihe, Nısfiye Salâhattin Candan, Ut Sedat — 20.30 Hava raporu — 20.33 Ömer Rıza tarafından arabça söylev — 20.45 Radife ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları (saat ayarı) — 21.15 Tahsin ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları — 21.50 Orkestra : 1 — Translateur : Flott durchs leben, valse 2 — Mendelssohn: Scherzo 3 — Defosse: Berceuse 4 — Moszkovsky: danses espagnoles 5 — Strauss : Ballnacht, potpurri — 22.45 Ajans haberleri — 23.00 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları — 23.20 - 23.30 Son haberler ve ertesi günün programı

Avrupa:

OPERA VE OPERETLER : 21 Roma .

ORKSETRA KONSERLERİ VE SENFONİK KONSERLER : 15.5 Lüksenburg — 16 Köniksberg — 18 Paris — 19.10 Hamburg — 19.45 Bükreş — 20 Beromünster — 21 Milano .

ODA MUSİKİSİ : 12.45 Droitvich — 15. 25 Hamburg .

SOLO KONSERLERİ : 8.20 Laypzig — 18 Paris P.T.T. — 18.15 Strasburg — 18.20 Köniksberg — 21 Budapeşte — 21.10 Frankfurt.

NEFESLİ SAZLAR (Marş v.s.) : 6.30 Berlin, Frankfurt, Breslav — 10.30 Frankfurt, Hamburg — 19.10 Laypzig — 21.15 Köniksberg .

HAFİF MÜZİK : 8.30 Kolonya ve diğer alman istasyonları — 12 Berlin, Breslav, Stuttgart — 14 Laypzig — 15 Berlin — 16.5 Viyana — 17 Sottens — 17.10 Münih — 18 Berlin — 19.10 Keza.

HALK MUSİKİSİ : 11.30 Stuttgart — 16 Münih .

DANS MÜZİĞİ : 20 Breslav — 21 Varşova — 22.30 Laypzig, Lüksenburg — 23 Budapeşte, Katoviç, Karakori, Poznan, Vilna — 23.25 London - Regional — 23.50 Lüksenburg — 0.15 Droitvich.

Lavların tahribine karşı koymak için

Volkanlar tayyarelerle bombardıman edilecek

1935 de Havay adasındaki Mauna Loa volkanı, halkı büyük bir telâşa düşürmüştü. Bu dağın eteklerinde yaşayan halk, müthiş bir korku geçirmişti. Her taraftan sel halinde akan lavlarla, Hilo kasabasının da mahvolmak tehlikesi baş göstermişti.

Bu korku ve telâş içinde, Amerikalı doktor Jogger adında bir zat ortaya çıkmış ve lav sellerinin tayyareden bombardıman edilmesini ileri sürmüştü. İlk önce acayip gelen bu düşünce, tatbik edilince büyük bir felâketin önü alınmıştı.

Doktor Jagger, volkanı havadan bombardıman etmeğe başlamıştı; bu bombardımanda bilhassa Krater'in kenarlarına isabet ettirmeğe çalışmıştı. Bundan maksadı, volkanın ağzını genişletmekti. Bu suretle, lavların tazyikini azaltmağa muvakkak olmuştu. Bundan başka, Krater'in kenarında açtığı geniş bir menfezle lavların başka bir istikâmete akmasını temin etmiş ve böylelikle Hilo kasabasını kurtarmıştı

Bu mücadele esnasında bir çok şeyler öğrenen doktor Jagger, tetkiklerini derinleştirmiş ve geçenlerde hükûmete bir teklif yapmıştır.

Bu teklif ve projeye göre, sistemli bir surette tatbik edilecek olan tayyare bombardımanlariyle, bundan böyle volkan patlamalarının önüne geçilebilecektir.

HAYAT ve SIHHAT

Evlilik mi, bekârlık mı?

Eski zaman filozofunun teşbihi, şüphesiz, hatırınıza gelir: Bekâr adam pupayelken giden gemiye benzermiş. Evlenince yelkenleri sönmüş bir dmirli, bir çocuk olunca · iki demirli gemi gibi olurmuş. Daha ilerisini söylemeğe lüzum yok, serbestlik bakımından bekârlıkla evlilik arasında mukayese yapılamaz.

Sosiyete hayatında muvaffak olmak için de bekârlığın sultanlık olduğunu kimse inkâr etmez. Eskiden, ayrılmak ney üflemek kadar çabuk olurken genç evlilere iltifat eden kızlar bulunurdu. Şimdi evlenen adam genç olsa da sultanlığı hemen kayboluyor.

Fakat, sağlık bakımından hangisi üstündür? Bekârlık mı, evlilik mi ?

İnsanlara aid her şeyi hayvanlarla kıyas ederek halletmek istiyen bazı amerikan hekimler, bir kaç yıl oluyor, hangisinin üstün olduğunu anlamak için fareler üzerinde tecrübeler yapmışlardı. Aldıkları neticelere göre büsbütün bekâr kalmış fareler pek az yaşarlarmış, az evlenenler daha çok, çok vlenenler gene az yaşarlarmış...

Teşbihde kusur olmaz derlerse de, insanları — hiç olmazsa evlilik ve bekârlık cihetinden — farelere benzetmekte büyük bir kusur vardır. Bir kere, bekâr kalan insanın, lâboratuvarda tel kafes içinde gerçekten bekâr bırakılan fareye benzemediği kolayca tahmin edilir. Sonra da.... Fakat insanlarla fareler arasında, bir ev içinde komşuluk çok bulunsa bile, yaşayış tarzında haylıca ayrılık olduğunu daha ziyade izaha, bilmem, lüzum görür müsünüz ?

Onun için amerikalı hekimlerin fareler üzerinde yaptıkları tecrübelerin neticeleri insanlarda tatbik yeri bulamaz sanırım.

İnsanların hayvanlardan ayırd edilmesi lüzumunu kabul eden hekimlerden bazıları da bu işi — yani evlilik mi, bekârlık mı daha üstün olduğu işini — anlamak için çok yaşayan insanlar arasında istatistik tutmuşlar. Onların elde ettikleri neticelere göre de 70 yaşına kadar yaşamış yüz kişi arasında 11 tane büsbütün bekâr kalmış erkek, 27 tane evli erkek, 23 tane hiç evlenmemiş ihtiyar kız, 28 evli kadın bulunmuş. Üst tarafı da dul kalmış kadın yahud erkek.

Bu hesaba bakılırsa erkeklerde evlenmenin çok yaşamak için daha üstün olduğu görülüyor. Fakat kadınlarda evlenmişlerle bekâr kalmışlar arasındaki fark pek az. Bunun da sebebi, kadınların gebelikte ve çocuk doğururken hastalığa tutulmaları olsa gerek.

Ancak, doğrusunu isterseniz, bu iş insanlar arasında istatistiklerle, bekârlarla evlilerden hangi tarafın daha çok yaşadığını mukayese ile de anlaşılamaz. Mukayese ile bir şey anlayabilmek için, mukayese edilenler arasında, aranılan noktadan başka her şeyin müsavi olması lâzımdır. Halbuki çok yaşadıkları gösterilen o yüz kişinin ilkin soylarını soplarını bilmiyoruz. Halbuki çok yaşamak her şeyden önce bir soy meselesidir.

Zaten sağlık bakımından evlilikle bekârlıktan hangisinin üstün olduğunu anlamağa da pek de lüzum yoktur. İnsan sağlığını düşünerek evlenmez. Tabiî bir ihtiyac olduğu için evlenir. Tabiatte ferdler yalnız az veya çok yaşamak için dünyaya gelmezler, hem yaşamak, hem de nesil bırakmak için gelirler. Aşk duygusu yemeğe iştahtan daha kuvvetli olduğuna göre nesil bırakmak ihtiyacı yaşamak ihtiyacından belki daha büyüktür. Tabiî hayat evlilikle kaimdir.

Burada evlilik tabirinden maksad yalnız insanlar arasındaki şekil olmadığı şüphesizdir. Fakat insanlarla hayvanlar arasında mühim farklardan biri de, muntazam cemiyet teşkil etmek ve o cemiyet içinde evliliği de intizam altına almaktır.

G. A.

Tıbbî müsamere

Birinci mıntaka etıbba odasının her on beş günde bir verilmekte olan tıbbî müsamerelerin 6 ıncısı 10-2-938 perşembe günü saat 18.30 da eskisi gibi Ankara Nümune hastahanesi konferans salonunda yapılacaktır.

Mevzular şunlardır :

1 — Vitaminler (Prof. Pulevka) tebliğinin münakaşası

2 — Sinus Sataral Trambozu.

(Dr. Med. Hâmit Ataman)

3 — Gayri mutad seyir yapan bir alın sinüsü vakası (Prof. Dr. Mayer)

4 — Castroenterostomie'de hali hazır Aktuel meseleler. (Prof. Dr. Melchior)

Serbest iskân suretiyle gelenleri teşvik

İskân genel direktörlüğünde teşkil olunan komisyon çalışmalarına devam etmektedir. Komisyon serbest iskân suretiyle yurdumuza gelecek göçmenlere yapılacak yardım ve serbest iskân suretiyle gelecekleri teşvik için mühim kararlar almaktadır. Haber aldığımıza göre komisyon, iskân kanununun gümrük muafiyetlerine dair olan 32 inci maddesini yeni baştan tadil etmektedir.

Eminönü meydanının açılması

Eminönü meydanının açılması için yapılacak istimlâke aid muamele, mevkaati umumiye kararı verilmek ve tekemmül ettirilmek üzere İstanbul belediyesinden İç Bakanlığa gelmiştir.

5 kuruşla Aç bir çocuğu doyurabilirsiniz

Çocuk Esirgeme Kurumu Genel merkezi her sene olduğu gibi bu sene de Ankara ilk okullarındaki zayıf ve kimsesiz (603) çocuğa hergün etli sıcak öğle yemeği vermektedir.

Bir çocuğun bir günlük yemeği ekmeği ile beraber beş kuruş tutmaktadır. Her vatandaş Kuruma beş kuruş yardım etmek suretiyle yoksul bir yavruya kan ve can vermiş olur.

Kurumun dükkân ve mağazalarda bulunan kumbaralarına beş kuruş atmak suretiyle yapılacak yardım da bu güzel maksadı temin eder.

Bir Avrupalı Gözü ile AMERİKADA SPOR

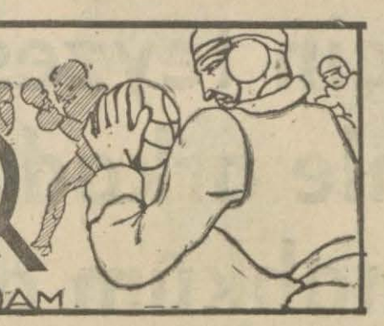

ADAMA-ADAM

Çeviren: Kerim Bükey — 34 — *Yazan: H. Lechenperg*

Fakat isabet ettirdiği takdirde, ve iyi vurmuşsa, mukabil takım oyuncularından biri de topu yere düşmeden yakalıyamamışsa - şayet yakalarsa "Batter" otomatik olarak dışarı çıkar - birinci "Base" kaleye koşar. Eger topu atan A takımının konbinezonu kâfi derecede iyi işler ve topu "Batter" den evvel birinci "Base" kaleye gönderirse (Yani birinci Basede bulunan oyuncu topu tutar) ve "Batter" "Base" e dokunmadan top elinde olduğu halde "Batter"e dokunursa bu takdirde "Batter" yine dışarı çıkar.. Batter binci "Base" e gelse yahud dışarı çıksa da, her iki şıkda da : Sıra ile takımın ikinci oyuncusu sopayı eline alır. Ve aynı oyun devam eder. Şimdi bu ikinci oyuncu topa vurabilir ve aynı oyun devam eder. Şimdi bu ikinci oyuncu topa vurabilir ve uzağa gönderirse, kendisinden evvel birinci "Base"de bulunan oyuncu ikinci "base" e koşmağa çalışır, bu aralık topa vurmuş olan "Batter" de birinci "base" koşar, A takımı ise her iki oyuncuyu da topu tutarak kendilerinden evvel, birinci veya ikinci "Base" göndermeğe ve bu suretle dışarı çıkarmaya çalışırlar.

Her şey yolunda gider de "Batter" nihayet üçüncü "base" den de geçerek ana "base" gelirse takımına bir puan kazandırır. Her iş çok yolunda giderse takımdan biri topa vurduğu zaman fevkalâde uzağa gönderir, ve top da uzaklarda bir yere veya tribünlerin bulunduğu mahalle düşer, yahud büsbütün kaybolur. Buna "Home Run" vuruşu derler, çünkü bu suretle her hangi "Base"de bulunan takımın oyuncu veya oyuncuları "Home" ana "Base" dönebilir. Ve "Batter"in kendisi de bütün "Base"leri dolaşarak Home ana "base" kadar durmadan koşar, ve bir puan da kendisi yapmış olur. Şu halde bir "Home Run" ile dört puana kadar kazanılabilir.

Her takımın iki defa dışarı hakkı vardır. Çok defa pek erken olan, hattâ bir puan kazanılmadan evvel üçüncü dışarda (Yani dışarıçıkan iki oyuncudan sonra üçüncüsü de çıkarsa) takımlar yerlerini değiştirirler. Yani bu sefer A takımı puan yapmağa ve B takımı da mani olmağa çalışır. A takımı topa sopa ile vurur, B takımı ise "Pitch" topu atar.

Her iki takım da her iki vaziyeti birer kere aldıktan sonra bir "inning" geçmiş olur. Bir inning 0:0 da bitebilir, ve yahud bir çok sayılarla da nihayet bulur. Beş dakika da sürer yarım saat da. Bir partide dokuz "Inning" den müteşekkildir. Bütün inninglerde ceman yekûn en fazla puan yapan takım partiyi kazanmış olur.

Adam adama

Görünürde hepsi çok sade. Spor meraklısı Avrupalı için hiç karışık değil. Hakikatta de ilk defasında Avrupalı için çok sade, hiç karışık değil. Bunu anlayıncaya kadar bir düzüne müsabaka seyrettim.

Evvelâ, ilk iki partiden sonra inkisarı hayale uğradım. Kendi kndime, meşhur baseball bu muydu? diye hayretle sordum. Demek milyonlarca doların döndüğü ve milyonlarca insanın hemen hemen çıldırdığı spor bu idi ? Çok hoş, muhakkak, fakat ne de olsa gençlere, talebeye göre ! On, onbeş yaşlarında çocuk iken buna benzer bir oyun olan schlagballi biz de oynardık. Baseball, schlagballin biraz daha karışığından başka bir şey değil. Biraz büyüdüğümüz, etüdyan olduğumuz zaman schlagball oynamağı yaşımıza yakıştıramazdık ve burada sade büyümüş adamlar oynamıyor, bu adamlar milyon sihibi de oluyor. Bilmece karşısında kalmıştım.

Bu mevzu üzerine bir çok Avrupalılarla görüştüm, evvelâ hepsi de bir bilmece olduğuna hüküm ediyorlar. Bu apaşikâr hafif, sade, kolaylıkla öğrenilen baseball sporunda başka bir şey var. Büyük incelikleri olan bir spor. İnsanın bu spordan bahsedebilmesi için senelerce görmüş olması, hayır tetkik etmiş olması lâzımdır.

Evvelâ bir kaç oyunda canım sıkıldı. Sonra enterese oldum. Sonra kapıldım. Bugün tıpkı bir Amerikalı gibi bağırıyorum; tıpkı onlar gibi sinirleniyorum, şayed yanımdaki adam oyun ve yahud oyuncular hakkında benimkine aykırı bir fikir yürütürse küfür etmeğe ve icab ederse döğşümeğe hazırım.

Bıyık altından gülmeyiniz. Bu baseballa mahsustur. Baseballı ancak baseball delisi olan anlıyabilir. Milyonlarca insan Amerikada baseball delisidir, takımları için döğüşürler.

Bu işin sırrı mı ? Daima ayni sır. Çünkü baseball da hakikat da bütün sahici Amerikan sporlarından başka bir şey değil : Iki kişinin mücadelesi, iki adam arasındaki davâ.

Baseball Pitcherin Batter ile düellosudur.

*

Bu düello inanılmıyacak bir çeviklik ve fevkalâde bir bilgi ile yapılır. Büyük bir pitcher (Amerikada bu meslekde yetişmiş hakikî jeniler vardır) na mütenahi arsenal topları atar.

Topu, tabiî biz Avrupalıların tasavvur edemiyeceğimiz bir sertlik ve çeviklikle gönderebilir. Fakat bunu her zaman yapmaz, çünkü batter de buna göre vaziyet alabilir, ve çünkü çabuk ve çok sert bir topa sopa ile vurmak güçtür, fakat isabet olduğu zaman pitcherin takımı müşkül vaziyete girebilir — "Hemo Run" olabilir ! Pitcher, batteri şaşırtmak için kasten fena toplar atacaktır. Sanki çok sert bir top atacakmış gibi vaziyet alacak; ve sonra gayet yavaş bir top gönderecek. Birdenbire fazla yüksekten geliyor hissini veren fakat baseden biraz evvel tam irtifaa inen ve en müessir olan dönen toplardan atacaktır. Ve yahud meselâ tehlikeli bir batter olduğu zaman kasten dört fena top da atacaktır.

Babe Ruthin en iyi zamanlarında, bizi picherler Home Run yaparak mukabil tarafa bir kaç puvan birden kazandırmak riskine girmeden ise, kendisine birinci base yürümesine müsaade ederlerdi.

Karşı tarafta batter bekler. O da en aşağı pitcher kadar ince bir oyuncudur. Belki topa gayet yavaş vurur ve kendi kendini öldürür. (Çünkü kendisi otomatikman dışarı çıkmış olur) fakat bu hareketle baselerde bulunan arkadaşlarının bire base ilerlemelerini temin eder. Ve yahud bir "Home Run" yapabilecek gibi sıkı vurur.

Pitcherin topu nereye atacağını kimse bilmez. Batterin topu nereye vuracağını da kimse bilmez. Iki kişinin büyük bir mücadelesi : Adam Adama.

Niçin futbol oynamıyorlar

Nasıl oluyor da Avrupada "Futbol" diye tanılan spor Amerikada bu derece sevilmiyor ? Hattâ, denilebilir ki, bu kadar az tanılıyor : Avrupalıların boyuna kurcaladıkları bu mesele, burada, kısaca anlatılmağa değer.

Bu işi kökünden anlamak istedim. Merak ettim. Avrupada Amerikan futboluna dair anlatılanların doğru olup olmadığını araştırmaya koyuldum. Bir otomobile atladım. Futbol Federasyonu umumî karargâhına gittim. Umumî karargâh topu topu iki otel odasından ibaret. Otel de Newyorkun en kibar sayılanlarından değil. Iki kâtib iki yazı makinesi başına çökmüş. Futbol federasyonu bundan ibaret.

Amerikanın, dünyanın en büyük spor memleketinin, futbol federasyonu işte bu.

Tabiî burada futbol oynanıyor. Amerikalıların "Soccer" dedikleri, bizim bildiğimiz kırk yıllık futbol. Kolej takımları ve kulübleri var. Yuvarlak hesab onbeş bin kadar. Insanın kulağına inanmıyacağı geliyor. Ama bir kere de, içlerinde, karşı

(Sonu var)

1 Gün için

Muvaffakiyetin sırrı ne imiş?

Bir Avrupa gazetesi, yazdığı bir kitab ve açtığı bir mekteb sayesinde büyük bir servet, ve o derece büyük bir şöhret kazanmış olan bir amerikalıdan bahsediyor. Bu amerikalının adı da muvaffakiyetinde belki âmil olmuştur: Dale Carnegie ile Andrew Carnegie arasında fark yok gibidir : Zira aile ismi kanununa rağmen hâlâ Ali veya Ayşe gibi küçük isimlerimizle çağrılmak itiyadını yalnız bizler bırakmamışızdır. Diğer Avrupa ve Amerika memleketlerinde herkese aile isimlerile hitab edilir ve herkes aile ismi ile tanılır: Bay veya bayan Carnegie gibi.... Ancak, bu Carnegie de, açtığı hayır müesseselerile maruf olan diğer Carnegie'nin ailesinden değildir. İstidrad olarak kaydedelim ki dünyanın her tarafında biri birine benzer böyle aile isimleri vardır.

Dale Carnegie'ye avdet edelim: bu zat konferanscı imiş; muvaffak olamamış. Bir trende rastladığı papas aktör olmasını tavsiye etmiş. Fakat eski konferanscı tiyatroda da muvaffak olamamış.

Muvaffakiyetsizlikten muvaffakıyetsizliğe uğrayan Dale Carnegie, işi gücü bırakıp muvaffak olanları tedkik etmiş olacak ki nihayet şöyle bir kitab yazmış: "Nasıl dost kazanılır ve insanlar nasıl tesir altında bırakılır?„

Bu macerayı anlatan Avrupa gazetesinin dediği gibi "kitab, ne bir aşk romanı ve ne de kariin alâkasını son haddine getirip ertesi günü iple çektiren bir polis hikâyesi„ olmadığı halde intişarile 500.000 nüshasının satılması bir olmuş; hattâ aradan bir sene bile geçmediği halde tirajı milyonu bulmuş. Halbuki bu kitab *sokaktaki adama*, bütün gün makinesi başında yazı yazan genç kıza, mağaza satıcısına, otobüs kondüktörüne, hülâsa herkese büyük idareci olmağı öğreten bir kitabdır.

Dale Carnegie' ye göre hayatta muvaffak olmak için muhatabının elini samimiyetle sıkmak, daima güler yüzlü olmak, başkalarının söylediklerini sessizce dinlemek, hiç kimseye hatâ ettiğinden bahsetmemek, hiç bir meselede kılı kırk yarmamak lâzımdır.

Şark bu tipi çok iyi bilir ve ona bir takım isimler de verirdi: *Mütevekkil, idarei maslahatçı, mizaçgir* gibi...

Güler yüzlü olmak ve muhatabını dinlemek başka, fakat özü gibi sözü de doğru olmak, hatâyı görmek, icabediyorsa herhangi bir meselede kılı kırk yarmak... Zannederdik ki bilhassa Amerikada ahlâk prensiplerindendir !

Muvaffakıyetin sırrını ifşa eden kitabından bir milyon nüsha satan Dale Carnegie, şayed muvaffak bir adamsa acaba ortaya attığı prensipler sayesinde mi muvaffakıyete ermiştir? — N Baydar .

Kastamonu halkevi

Kastamonu, (Hususî) — Yeni halkevi inşaatı bitmiş gibidir. İnşaat komisyonundan üç zat binanın mobilye ve tezyinatına ait bazı eşyalar satın almak üzere İstanbula gönderilmişlerdir. Heyetin mübyaa edeceği eşya arasında halkevi bondosunun mızıka âletleri de vardır.

Korsika Haydudları

Yazan: Prosper Mérimée

3

— Büyüdüğüm zaman onbaşı amcam bana saat verecek.

— Evet, fakat amcanın oğlunun daha şimdiden saati var... Ama bunun kadar güzel değil, doğrusu... Fakat o senden küçük.

Çocuk içini çekti.

— Küçük yegen, bu saati sana vereyim mi ?

Yan gözle saate bakan Fortunato, kendisine bütün bir tavuk ikram olunan bir kediye benziyordu .

Kedi, kendisi ile alay edildiğini hissettiği için pencelerini uzatmağa cesaret edemez, içinden coşan arzuyu da yenmek için zaman zaman başını çevirir; fakat durmayıp yalanır; ve sanki sahibine: "Benimle ne zalimce şaka ediyorsunuz!„ der.

Halbuki başçavuş Gamba, saatini verirken iyi niyetli görünüyordu. Fortunato elini uzatmadı; fakat acı acı gülümsiyerek :

— Neden benimle eğleniyorsunuz ? dedi.

— Vallahi eğlenmiyorum. Yalnız bana Gianettonun nerede olduğunu söyle bu saati sana vereyim.

Fortunato itimadsızlıkla gülümsemekten kendini alamadı; ve kara gözlerini baş çavuşun gözlerine dikerek onun sözlerine inanılıp inanılamayacağını okumağa çalışıyordu.

Başçavuş bağırdı :

— Eğer sana bu şartla saati vermezsem epuletlerim bana ayıp olsun ! arkadaş şahidimdir; sözümü inkâr edemem.

Böyle söylerken saati de, çocuğun solgun yanağına dokunduracak kadar uzatıyordu. Tamâla misafire saygı borcu arasında ruhunda cereyan eden mücadele Fortunatonun yüzünde açıkça görünüyordu. Çıplak göksü hızla kabarıyordu ve boğulacak gibi oluyordu. Bu sırada da saat bir rakkas gibi gözleri önünde gidip geliyor, ve ara sıra burnunun ucuna dokunuyordu. Nihayet, sağ eli, yavaş yavaş, saate doğru kalktı: Parmaklarının ucu ona değdi. Şimdi saat - baş çavuş henüz kösteği bırakmadığı halde - bütün ağırlığı ile Fortunatonun elinde idi.Saatin minesi mavi idi.... Kapağı yeni cilâlanmıştı... Güneşte ateş gibi parlıyordu.... İmrendirme dayanılmaz derecede şiddetli idi

Fortunato sol elini de kaldırıp, sırtını dayamış olduğu ot yığınını, omuzunun üzerinden, baş parbağı ile gösterdi. Baş çavuş bunu derhal anladı; kösteğin ucunu bıraktı; Fortunato kendini saatin tek sahibi hissetti; bir geyik çevikliği ile ot yığınından on adım öteye gitti. Avcı neferleri hemen yığını karıştırmağa koyuldular.

Yığının kımıldandığı göründü, ve yığndan kan içinde, eli kamalı bir adam çıktı; fakat ayağa kalkmağa çabalarken, soğumuş olan yarası bu arzusuna mani oldu. Düştü. Baş çavuş adamın üzerine atılarak elinden kamasını aldı. Ve mukavemetine rağmen adam sıkıca bağlanıldı.

Yere yatırılıp bir odun demeti gibi sıkıca bağlanan Gianetto, yanına yaklaşmış olan Fortunatoya başını çevirip hiddetten fazla nefretle:

—... Oğlu! dedi.

Çocuk, hakkını kaybetmiş olduğunu hissederek ona parasını attı. Fakat haydud onun bu hareketine dikkat bile etmedi; baş çavuşa gayet soğuk kanlılıkla :

— Azizim Gamba, yürüyemiyorum, beni şehre kadar sırtta götüreceksiniz, dedi.

Zalim galib cevab verdi :

— Demin bir karaca gibi seyirdiyordun. Fakat üzülme: seni yakaladığıma öyle memnunum ki yorulmaksızın bir fersah öteye sırtımda götürebilirim. Zaten, arkadaş, kaputunla dallardan bir teskere yaparız, ve Krespoli çiftliğinde de at buluruz .

Öteki :

— Peki, yalnız teskereye biraz da saman koyun da rahatsız olmayayım.

Avcu neferlerinden bazıları kestane dallariyle bir nevi teskere yapmakla, bazıları da Gianetto'nun yarasını sarmakla meşgul olurken, Mateo Falkone ve karısı, Makiye giden dağ yolunun bir köşesinden görünüverdiler. Kadın kocaman bir kestane çuvalının altında iki büklüm, ve erkek tüfeklerinden biri elinde, diğeri sırtında, serbest ilerliyordu; Zira erkeğin silâhından başka yük taşıması haysiyetine dokunur.

Askerleri görür görmez Mateonun aklına ilk gelen fikir bunların kendisini tevkif i için orada bulunmakta olduk ları idi. Ancak bu düşünce neden? Mateonun âdaletle bir alıp vereceği varmı idi ki? Hayır. İyi bir şöhret sahibi idi. İyi tanılan bir adamdı; fakat korsikalı idi, ve hafızalarını epeyce karıştırıp da orada, tüfek veya kama darbesi nevinden ufak tefek bazı kusurlar bulmıyacak pek az korsikalı vardı. Mateonun vicdanı herkesinkinden fazla temizdi; zira on seneden fazla bir zamandanberi hiçbir insana tüfeğini çevirmemişti; Bununla beraber ihtiyatkârdı; ve icabederse kendini iyice müdafaa etmek üzere vaziyet aldı .

Giuzeppa'ya :

— Kadın, dedi, çuvalını indir de her ihtimale karşı hazır ol.

Mateonun karısı hemen itaat etti. Kocasına rahatsızlık verebilecek olan omuzdaki tüfeği hemen aldı. Mateo elindeki tüfeği doldurdu ve yolun kenarındaki ağaçlar hizasından, ve ilk düşmanca tezahürde en büyük kütüğü siper alıp ateş etmeğe hazır, yavaş yavaş, evine doğru yürümeğe başladı. Karısı onun peşisıra ilerliyor, bir elinde yedek tüfeğini ve ötekinde de fişekliğini tutuyordu. İyi ev kadınının vazifesi, kavgada, kocasının silâtlarını değiştirmektir .

Diğer taraftan, baş çavuş da, Mateonun böyle tüfeğini tutmuş, elini tetiğe koymuş, hesablı adımlarla ilerlediğini görünce sıkılıyor, ve düşünüyordu :

—Tesadüf buya; Mateo Gianettonun akrabasından veya dostlarından ise, ve onu müdafaaya kalkışırsa tüfeklerindeki iki kurşun, postaya verilen mektub gideceği yere nasıl emniyetle giderse, aramızdan ikisini öylece bulur, ya, akrabalığı bir tarafa bırakarak bana nişan alırsa !

Bu şaşkınlık arasında pek cesurca bir karar vererek, eski bir ehbab gibi karşısına çıkıp meseleyi anlatmak üzere, yalnız başına ona doğru ilerledi; fakat Mateo ile arasındaki kısa mesafe ona müdhiş surette uzak göründü.

Bağırdı:

— Hey! arkadaş, nasılsın bakalım ? "Benim, ben, yeğenin Gamba!

Mateo, hiçbir cevab vermeden durmuş, ve öteki konuşmağa devam ettikçe tüfeğini kaldırmağa başlamıştı, o suretle ki başçavuş yanına vardığı zaman namlı havaya çevrilmişti:

Baş çavuş elini uzatarak :

— Merhaba kardeşim, dedi, çoktanberi seni görmemiştim.

— Merhaba, kardeşim.

(Sonu var)

Parası için teyzesini öldürenle arkadaşı idama mahkûm oldu

Caniler 60 yaşındaki kadını boğmuş, cesedini de bir dereye atmışlardı

Balıkesir (Hususî) — Bundan altı ay evel, ihtiyar teyzesini parasına tamaan boğarak öldüren Ziya ile suç arkadaşının muhakemeleri neticelenmiş her ikisi de idama mahkûm olmuşlardır.

Bu tüyler ürpertici cinayetin bütün tafsilâtını, müddeiumumi B. Necmettin Yeşil'in aşağıdaki iddianamesinde okuyacaksınız:

Cinayet nasıl işlendi?

Ziya adında birisi, kendisinden başka mirasçısı olmayan ve seyyar bezirgânlık yapan teyzesi 60 yaşlarında Esmayı parasına tamaan öldürmeği düşünmüş ve bu kararını tatbik için kadını takibe karar vermiştir.

Esmanın, Erkili köyünde bulunduğu bir sırada Ziya da bu köye gelmiş, daha o gün tanıştığı kahveci Şabana meseleyi anlatmıştır. Bu suretle teyzesi ile birlikte Şabanın evine misafir olmuştur.

Gece yarısı evdekilerin uykuda bulunduğu sırada Ziya, Şabanla buluşarak Esmayı ne şekilde öldüreceklerini tesbit etmişler, hazırladıkları yağlı bir ipi, derin uykuda bulunan kadının üzerine atılarak boğazına geçirmişler ve feci bir şekilde boğarak öldürmüşlerdir.

Bu iki canî cinayetlerini kapatmak için cesedi; bir çuvala koymuşlar, sabaha karşı köye yarım saat kadar mesafede bulunan dereye götürmüşler, başına ve ayaklarına taş bağlıyarak suyun derin bir yerine atmışlardır.

Aradan birkaç gün geçince dereye balık tutmak ve saz kesmek için gelen köylüler fena bir koku duymuşlar, bunun nereden geldiğini merak etmişler, yaptıkları aramada suyun üzerinde şişmiş, rengi değişmiş bir cesed görmüşler, hâdiseyi hemen jandarmaya haber vermişlerdir.

Cesed sudan çıkarılmış, yapılan muayenede boğularak suya atıldığı anlaşılmıştır. Bu suretle çok feci bir şekilde işlenen bu cinayetin yapılan uzun ve yorucu bir tahkikattan sonra, Esmanın kız kardeşinin oğlu Ziya ile evinde misafir kaldığı Şaban tarafından işlendiği anlaşılmış ve suçlular şehrimiz adliyesine teslim edilmişlerdir.

Yapılan tahkikat ve muhakemeleri sonunda, cinayetin, kadının parasına tamaan Ziya ile Şaban tarafından işlendiği, gene bu tahkikatta canilerin, boğazladıktan sonra kadının birkaç bin lira kıymetinde bulunan para, mal, altın ve ziynet eşyalarını da alarak aralarında taksim etmişlerdir.

Müddeiumumi, her iki katil zanlısının idamını istemiş, mahkeme heyeti de, suçluların idamına karar vermiştir.

Kastamonuda kır koşusu

Koşu birincisi Sadık Yaman

Kastamonu (Hususî) — 19 atletin iştirâk ettiği 4500 metrelik bir kır koşusu yapılmıştır.

Koşuya iştirâk eden bu 19 atlet içinde Kastamonu Spordan Sadık Yaman 15,43 dakikada birinci, Hüseyin 15,52 dakikada ikinciliği ve Süleyman bir saniye farkla üçüncülüğü almıştır.

Memleketten Haber

Boluda bir kümes canavarı

Tevekkeli " tavuğu kurt parçalar tilkinin adı çıkar !„ dememişler

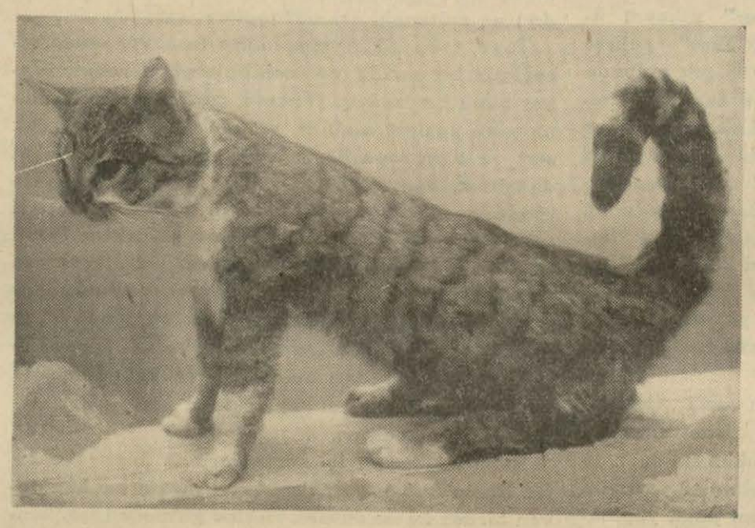

Boludaki vahşi kedi

Tıpkı ev kedisine benziyen ve Bolu ormanlarında vahşi halde yaşıyan dağ kedileri bu sene pek çoğalmış ve köy kümeslerine de saldırmağa başlamışlardır. Bolunun Yozgat köyünde geceleri tavuk kümeslerinde tavukların bağrıştıklar ve aralarından birkaç tanesinin parçalandıkları köylüler tarafından görülüyor.

Araştırmalar neticesinde hiç bir şey elde edilemiyordu. (Tavuğu kurd parçalar, zavallı tilkinin adı çıkar) derler. Bu defa da bu cürüm tilkiye yükleniyordu.

Geceler geçtikçe tavuk zayiatı da yüzü geçiyordu. Bir gece avcı Abdullah Baysalın kümesinde tavuk feryadları yükselince Abdullah tüfeğiyle kümesin bulunduğu avluya inmiştir. Bu esnada gözleri parlayan büyük bir hayvan yıldırım süratiyle bir ağaca tırmanmıştır. Avcı mehtabtan istifade ederek, bu canavara derhal ateş etmiş ve yere yuvarlamağa muvaffak olmuştur. Bir de ne görsün yaban dağ kedisi! Avcı kedinin tutlumunu yapıyor ve bütün köye gösteriyor. Köy tavuklarını haraca kesen bu hayvanın yakalandığını gören köylüler karınca kararınca hediyeler vermişlerdir. Yaban kedisinin boyu 75, yüksekliği 42 kuyruğu 38 santimdir.

Balıkesir iyi suya kavuşuyor

Balıkesir (Hususî) — Belediye, şehrin su ihtiyacını göz önünde tutarak bu mevzu üzerinde tetkiklere başlamıştır. Memnuniyetle öğrendiğimize göre şehrimizin su ihtiyacı da karşılanmak üzeredir. Belediye reisi B. Naci Kodanay bu hususta demiştir ki:

— Şimdiye kadar yapılan muhtelif tetkikler neticesinde Çataldağdan çıkan suyun bütün sulardan daha müsaid bulunduğu anlaşılmıştır. Suyun mikyası 1-2 dir. Yazın en kurak zamanlarında 70 litre, bu mevsimde yarım metremikâbı su vermektedir. Kaynağın irtifaı da 1300 metredir. Bu suretle suyun şehre dağıtılması için tazyike de ihtiyaç kalmıyacaktır. Belediye, bu ve buna benzer birçok sebebler dolayısiyle bu suyun şehre getirilmesine karar vermiştir. Dahiliye Vekâleti imar müdürlüğü de bu su hakkındaki görüşümüzü muvafık gördüğünden yerinde tetkikler yapmak üzere su mühendislerinden Bay Vasfi'yi göndermişti. Mühendisle birlikte suyun menbaına gittik, B. Vasfi yaptığı tetkikler neticesinde Çataldağ suyunun Balıkesir gibi daha birkaç şehri tatmin edeceğini söyledi. Suyun fennî bir şekilde şehre getirilmesi için 250 bin lira harcanacağı anlaşılmaktadır.

Giresunda bir temsil

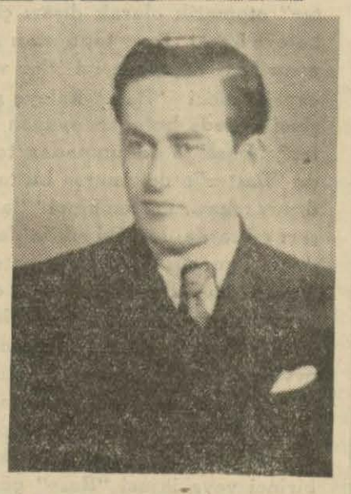

Yukardaki resim Giresun Halkevi temsil kolunun muvaffakiyetle oynadığı "yalnız bir kelime" adlı piyesten bir sahneyi ve eserin sahib ve rejisörü Mehmed Ali Çamlıcayı göstermektedir

Bartında elektrik bayramı

Bartın, (Hususî) — Şehrimiz birkaç günden beri elektrik ışığına kavuşmuş bulunuyor. Halk âdeta sokaklara dökülerek bayram yapmaktadır. İlk defa şehrin çarşısı ile Asma ve Kanlı ırmak kısımları aydınlatılmıştır. İki gün sonra da bütün sokaklar aydınlatılmıştır. Muvakkat kabul yapıldıktan sonra abonelere de bir yandan verilecektir. Halk sonsuz sevin çiçindedir.

Aydında sancak verme töreni çok heyecanlı oldu

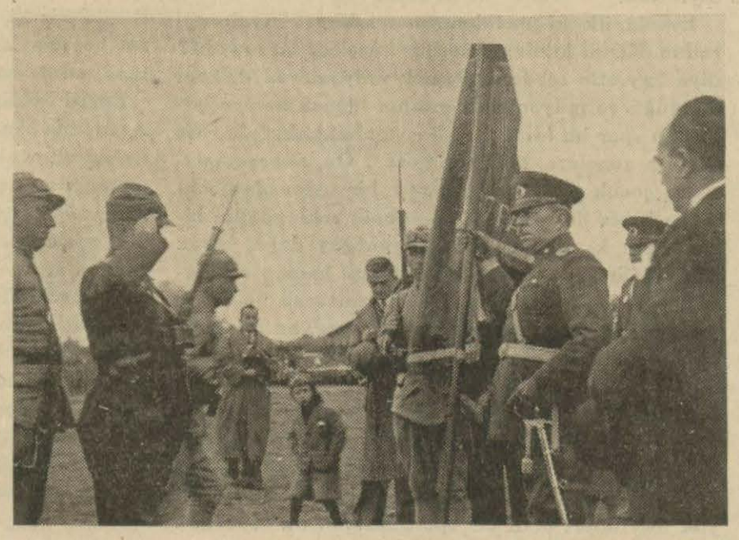

Aydında alaya sancak verme töreni, Cumhuriyet alanını dolduran kaza ve köylerden gelen binlerce kişinin huzurunda yapılmıştır. Tören çok heyecanlı olmuş, orgeneral İzzeddin Çalışlar veciz bir hitabeden sonra sancağı alay kumandanına teslim etmiştir. Alay kumandanı da hitabeye cevab vermiş, bütün alay hep bir ağızdan and içmiştir. Yukardaki resimler, orgeneral İzzeddin çalışların sancağı alay kumandanına teslim edişini ve istiklâl marşının dinlenişini göstermektedir.

Kastamonuda spor kongresi

Kastamonu, (Hususî) — Kastamonu spor kulübünün yıllık kongresi kulüb binasında yapılmıştır. Kongrede val ive bölge başkanı Bay Avni Doğan da bulunmuştur. Tenkit edenler meyanında valimiz de söz almış ve çok yerinde bazı tenkitler yapmıştır.

AVUKATLIK KANUNU DOLAYISİYLE

İngiliz adliyesinin hususiyetleri

İngiliz mahkemeleri ve avukatların vazifeleri

— 7 —

Bu üç senelik tetkik müddeti zarfında hakikî kültüründen ziyade gösterdiği gayret neticesi olarak iki arkadaşının huzuriyle (mahkemeye davetli Called to the bar) sıfatını iktisap eder, ve akşam mecburî olan yemeklerin sonuncusunda (inns)in bütün âzâları hazır bulunduğu halde bu yeni (barrister) tesit edilir ve (Temple) nın mahzenlerinde eskiyen mukaddes şaraplar la yıkanır, nihayet henüz, "junior" sıfatını haiz bir (barrister) olmağa muvaffak olarak, ya müratebenin ilk derecesi olan bir (Senior) yanında veya avukatlar topluluğunun en yüksek mertebesi olan "King's Counsel, kıral müşaviri" yanında çalışır ve onun odası yanında kendisine mahsus ve oldukça mükellef hücresini işgal eder. Ve bütün (inns) avukatlarının odalarının bulunduğu uzun dehlizdeki kapının üzerine siyah harflerle onun da ismi yazılır. O, sokaktan ve kalabalıktan tecerrüt etmiş bir halde yaşar, (Solicitor) hazır bulunmadıkça müvekkillerle görüşemez. Muhteşem kütüphanesinde istediği gibi çalışabilecek olan bu (barrister) kendi bürosundan ancak, (solicitor) un ihtimam ile hazırladığı dosyanın muhakemesinde müdafaa yapmak üzere ayrılabilir.

(Solicitor), (Temple) dahilinde değildir. Cadde üzerinde ve herkesle doğrudan doğruya münasebette bulunabilecek bir yerde çalışır. (Clerc) olarak başladığı uzun bir tecrübe sonunda (assosié) sıfatını kazanır, ve imtihanlara tâbi beş senelik bir staj neticesinde (incorporated law society) listesine dahil olur; genç avukat, kendi namına yazıhane açamaz, ancak mevcud bir yazıhaneye şerik sıfatiyle girebilir. ve muayyen bir sahada ihtisas kazanır. Buranın hasılâtı bütün şerikler arasında mütenasiben taksim edilir. Bilâhare derecesi yükselerek kendi nam ve hesabına çalışır. Solicitor ile bizim bildiğimiz fransız avoués'leri arasında vazife bakımından hiç bir müşabehet yoktur. Solicitora getirilen işlerin ekserisinin mahkeme ile alâkası yoktur; o satışlar yapar, icar mükaveleleri tanzim eder, taksimler yapar ve istişarelerde bulunur, fakat bu istişarelerden mesul değildir. Usulü muhakemedeki mevkiini bir lahze gözden geçireceğiz, ilâve edelim ki, solicitor bütün mahkemelerde avukatların yerine müdafaa edebilir, fakat ne çare ki bu müdafaayı cüppesiz ve perokesiz, çok kısa bir caketle yapabilir, artık solicitor, yirmi veya otuz (clerc) den müteşekkil ve kendisine oldukça bir nüfuz bahşeden bir yazıhanenin şefi olmaktan iftihar duyar.

Eğer ingiliz adliyesinin hususiyetleri bilinmezse İngilteredeki avukatlık vazifelerini anlamak mümkün değildir. İngiliz adlî teşkilâtı, coğrafî bir hâdiseye ve tarihî bir prensibe istinad eder: birincisi arazinin dar olması, ikincisi her türlü âdaletin kıraldan sadır olması. Esasen kurunuvustada kırallar, eyaletlerine, icrayı âdalet için kendi taraflarından salâhiyet verilmiş hâkimler veya (seigneur) ler gönderirlerdi, ve halâ bugün dahi bütün memlekette icrayı âdalet eden hâkimler Londradan gitmiş olanlardır. Bazı ehemmiyetsiz davalar (50 liradan aşağı olan common law işleri, 500 liradan aşağı muayyen bazı işler gibi) county hâkimi tarafından görülebilir; fakat müddeinin Londrada bulunan ve bütün memleketin bir bidayet mahkemesi olan âlî mahkemeye (Haute-Cour) müracaat hakkı daima mahfuzdur. Burada üç kısım vardır: La Cahncellerie (veraset ve mülkiyet işleri) ki altı hâkimlidir, le banc du roi (jürüli veya jürisiz olarak karar verilen diğer bütün işler) ki on sekiz hâkimlidir, ismi az kullanılan ve üç hâkimden teşekkül eden boşanma, vasiyet ve bahrî işler kısmı, İngiltere hâkimlerinin esasını işte yalnız bu 27 hâkim teşkil eder.

Âlî mahkemenin (High-Court) kararlarını istinafen tetkik eden ve mecmuu yedi hâkimden ibaret olan bir istinaf mahkemesi vardır. Nihayet istinaf mahkemesinin kararlarına karşı müracaat mercii olan (en yüksek mahkeme, Cour Supreme) vaziyetinde lord lar kamarası vardır ki, hukukî ehliyetleri itibariyle bu kamaradan seçilmiş olan altı aza (Lord chancilier) nin riyaseti altında toplanır ve kararlarına karşı müracaat mercii bulunmıyan en yüksek mahkemeyi teşkil eder .

Hukukî ve cezaî salâhiyetleri aynı zamanda içtima ettirmiş olan bu üç türlü mahkemede müdafaa hakkı yalnız Barristerlere tanınmıştır. Bu vaziyet İngilterede yegâne baro olan, Londra barosundan başka bir baronun bulunmaması sebebini izah etmiş oluyor.

Fakat hak sahiplerinin işlerini teshil için senede dört defaya mahsus bütün memleketten yedi hâkim tefrik edilir; bunlar yedi daire üzerinde bir devir yaparlar ve merasimi mahsusa ile şehirlere girerek her şehirde tevakkuf ederler; avukatlar da onları takib ederler. Artık bütün mahbuslar hakkında kararlar verilir, icabedenler tahliye edilir, ve hukukî mahiyette dahi olsa her nevi ihtilâfları âlî mahkemenin mümessiline arzetmek istiyen bütün hak sahipleri avukata ihtiyaç göstermeksizin bu mahkeme huzuruna çıkabilirler.

Fakat aynı zamanda mahdud salâhiyetli mahallî mahkemeler dahi vardır ki (Comté) mahkemeleri halinde bir hâkimden teşekkül ederler, hâkim, mantıkan hududu dahilinde altı muhtelif yerde biribirini takiben icrayı kaza eder. İşte bu 59 (Comté) hâkimlerini de ilâve edince bütün ingiliz hakimlerini şahıs itibariyle gözden geçirmiş oldukki mecmuu yüz yirmiyi bulmaz.

Bundan başka namuslu oldukları için intihab edilmiş olan bazı hayırhah insanlar sulh hâkimi vazifesini görürler.

Bu teşkilât itibarile çok geri olmakla beraber esas ve usulleri bakımından tamamen asrî olan ve hâkimleri esaslı bir süzgeçten geçirmiş bulunan ingiliz adliyesi, (Solicitor) ların yardımı sayesinde asrî hayatın bütün ihtiyaçlarına tamamiyle uygundur.

(Solicitor) mahkeme kalemine işin mahiyetine göre değişebilen bir (writ buyurultu) tevdi etmek suretiyle davayı açar, formüller matbudur. ve boş olan yerlerine ne istenildiği yazılır. Bu iş bir sıra numarası alır ve alfabe sırasiyle bir defterе kaydedilir, işi rüyet edecek olan hâkimin ismi kura ile çekilir. Mahkeme kalemi, on gün içinde bir (solicitor) tayin etmeğe mecbur olan müddealeyhe bu formülün bir nüshasını gönderir. Ve ikinci (Solicitor) un arasında mahkeme kalemi vasıtasiyle bir iddia teatisi yapılır; bu iddia ve cevablar (Pleadings) ekseriya bir barrister junior tarafından tanzim edilir; müddealeyhin cevabı müddeinin her cümlesine tatabuk etmek mecburiyetindedir, bu da, sebeblerini izah ederken ya hâdiseleri inkâr veya kabul suretiyle olur.

Bu iddia teatisi iki defa gider gelir, lûzumu takdirinde hâkim evrakın mahkemeye tevdiini emreder. Tayin edilmiş olan günde hâdise halledilir.Bütün bunlar üç aylık bir müddet zarfında olur biter.

(Sonu var)

NOT: — Pazar günkü sayımızdaki yazımızın başlığında (İtalyada her üç ayda bir baroların fiatları tesbit ettiği) hakkındaki cümledeki (ay) kelimesi (yıl) olacaktır. Düzeltiriz.

İpeklilerin kalitesi gittikçe düzeliyor

İstanbul, 7 (Telefonla) — İpekli kumaş ve kadın çorapları standard nizamnamelerinin tatbikinden sonra yapılan tedkikler de kalitenin yükseldiğini katiyetle tesbit edilmiştir. Bu münasebetle Balkanlarda ipekli çorab imalâtı bakımından yerli çoraplarımızın en iyi kaliteli ve en ucuz mal oldukları da tesbit edilmiştir.

İstanbul plânının tatbikine hazırlık

İstanbul, 7 (Telefonla) — Yeni İstanbul plânının tatbikatına geçilmek üzere hazırlıklara başlandı. Plânın tatbikinde Eminönü meydanı açılırken biri Eminönünden Süleymaniyeye, öteki Bayazıda, üçüncüsü de Sultanahmede giden üç büyük ana cadde için tedkikler yapılacaktır. Belediye, Prost'un plânındaki ana hatların âzamî 10 yıl içinde tahakkuk edeceğini ummaktadır.

Eski evrak ve vesikaların muhafazası için yer hazırlandı

İstanbul, 7 (Telefonla) — Ayasofya hamamile Sultanahmed medresesinin eski evrak ve tarihî vesikaların muhafazası için arşiw yeri olarak kullanılmasına karar verildi.

Sinema

Martha Eggerth... Bu ismi duyunca insanın hatırına hemen güzel bir ses, sevimli bir yüz, muhteşem dekorlar ve eski zaman kıyafetleri taşıyan genç zabitlerle güzel kadınlar geliyor. Güzel artist "Saray konseri,, filminde de her zamanki atmosferi içindedir: Bunda da onun "altın" sesini dinliyeceğiz, güzelliğine bir defa daha hayran olacak ve genç zabitlerle güzel kadınların biribirleriyle aşkdaşlık, flört yapmalarını seyredeceğiz. Hafta içinde Yeni Sinemanın göstereceği bu filmin bir hususiyeti de, Martha Eggerth'in bunda, şimdiye kadar ilk defa olarak, fransızca konuşmasıdır.

Colette Darfeuil, Max Michel. Marcel, Simon ve Félix Oudart gibi tanınmış fransız artistleri de filmde Martha Eggerth'le birlikte rol almışlardır.

Greta Garbo

Sinema artistliğinden vazmı geçiyor ?

Biraz dinlenmek için İsveç'e gitmiş olan Greta Garbo, çok iyi muhafaza edilen ve tenha bir yerde olan malikânesinden bir türlü ayrılıp Hollywood'a dönemiyor.

Acaba orada ne yapıyor? İstikbal için neler düşünüyor? İstediği nedir

Bunu kimse bilmiyor.

Fakat bir taraftan da Greta Garbonun artık film çevirmekten vaz geçeceği hakkındaki rivayetler, eskisine göre daha kuvvetle dolaşmağa devam ediyor.

Hollywood'a 1925 de gelmiş olan Garbo, şimdiye kadar kurulmuş olan bütün rekorları bitirmiştir: O, tam 12 sene müddetle "rütbesini,, muhafaza edebilmiş olan yegâne yıldızdır.

La Dame aux Camélias her halde onun en büyük muvaffakiyeti olarak kalacak. Bu film dünyanın her tarafında sevilmiştir.

Buna mukabil 2.500.000 dolara mal olan ve Napoleon'la Marie Walewska'nın aşk maceralarını anlatan film pek alâka uyandırmışa benzemiyor.

Bu film Nevyorktaki Capitol Thehater'de ancak iki hafta devam edebilmiştir.

Belki de, onun sinemadan çekileceği ve Avrupada münzevi bir hayat süreceği hakkındaki rivayetler bundan çıkmıştır. Hattâ Garbo'nun, vaktiyle Mata-Harinin Neuillyde oturduğu evi satın almak için pazarlığa giriştiğini söyliyenler bile var . . .

Hollywood'un yegâne kadın rejisörü Dorothy Arzner

Teknik Bahisler

Bir rejisör nasıl çalışır?

Sinemanın rejisöre arzettiği bütün imkânlar birer ham maddedir. O bunları terkip ederek ortaya tam bir eser koyar

Fotografya, muayyen bir eşyanın muayyen bir zaman esnasında haricî manzarasını tesbit etmeye yarıyan bir icaddır. Fotografya, resmi alınan eşyanın görünüş cephesinin ve göründüğü anın seçilmesinde makineyi kullanan insan zekâsının ve zevkinin izlerini taşır. Esasen bu intihap keyfiyetidir ki, sırf mekanik bir işten ibaret kalabilecek olan fotografı, bazan, bir sanat eseri haline koyar.

Bununla beraber, fotografya, statik bir sanat olduğu için, ifade kabiliyeti bir dereceye kadar mahduddur. Halbuki hareketli resim demek olan sinema filmi sadece fotografyadan ibaret değildir. Ve eşyanın statik cephelerinden başka hareketli cephelerini de tesbit edebildiği için, sanatkâra, daha geniş intihap imkânları arzeder ve bu itibarla da daha zengin bir vasıta teşkil eder.

Film, münferid sahnelerin seri halinde biribiri ardından kaydedilişi demek olduğu için, sinemaya dinamik fotografya denilebilir. Filmi çeken, bir hâdiseyi olduğu gibi, inkıtasız peliküle geçirmiş değildir. Film, muhtelif zamanlarda, ayrı ayrı alınmış parçaların birleştirilmesinden terekküb eder ve bu suretle, tabiatta mevcud olmıyan sunî bir devamlılık vücude getirir. Bu terekküb ameliyesi tamamiyle yaratıcı bir faaliyete delâlet eder.

Terkib âmeliyesinden sonra, beyaz perdeye aksettirilen münferit sahnelerden toplu bir şekilde çıkan intiba beşer dehasının hususiyeti ile renklenmiştir. Meselâ rejisör bir pencere camından sızan su damlalarını bir teessür motifi olarak göz yaşlarına teşbih edebilir. Gene bu su damlacıkları, sırf kendi güzellikleri için kristal inciler halinde, yahud aşk, sergüzeşt, intizar, ferahlık gibi halleri ifade için kullanılabilir. Hattrüstuva memleketlerine dair dokümanter bir filmde rejisör bir üstuva yağmurunun kendine has olan hususiyetini yakalamaya çalışacaktır. Dramatik bir filmde, aşıkların acıklı bir anlaşmazlıktan sonra tekrar buluştukları bir sahnede, yağmur, tevazu gibi yumuşak bir imaj teşkil edebilir.. Sinemanın rejisöre arzettiği bütün imkân ve vasıtalar ancak birer ham maddedir. O bu ham maddeleri, tadil ve terkib ederek ortaya tam bir eser, bir bütün koyar.

Sinema hakkında, meşhur fransız rejisörü Albel Gance'ın şu sözlerini dinleyiniz:

" Sinegrafist, hayaline göre cansızları konuşturur. Ruhsuz eşyaya göz yaşları, tebessümler bahşeder. Keza, bir insan yüzünün teessürî ahengden son derece ince manalarla kuvvetli neticeler çıkarmasını bilir. Tabiatin bütün gamları emrine amadedir: Ağaçlar, bulutlar, dağlar, denizler... Hiç bir güzellik veya ihtiras unsuru, nüfuzlu bakışından kaçmaz. Telmih eder, hatırlatır, sihirli bir perde çeker, resimleri kullanış tarzı ile, tezadlı bir tarzda dizişi ile, cüretkârane fikir tedailerinde bulunur. Mukavemet edilemiyecek derecede kuvvetli kontrpuanları terviç eder, yahud geniş akorları kabul ettirir.

Bu sihirli kuvvetlere zeki bir nizam vermek, bir adamın görüşü ile yeniden bir âlem yaratmak bir sanatkâr işimidir, yoksa bir zanaatkâr işimi? Hakikisinden daha kesif olan bir üstün - hakikat yaratmak üzere, binlerce küçük hakikat parçalarını en uygun şekilde bir araya getirmek bir zanaatkâr işimidir? Bir kadının binlerce dağnık aşk veya iztirab anlarını birleştirerek bunların ifade kesafetlerinin fani ve uçucu anlarında yakalıyarak tesbit etmek, bunları beyaz perde üzerinde bir yekûn halinde cemetmek, tiyatronun bilmediği bir kudrette bir dereceleme, müzikal bir hareket, bir crescendo elde etmek bir zanaatkârın işimidir ?„

Yukarıdaki pasaj sesli sinemadan önce yazılmıştı. Son zamanlarda renkli ve hacimli sinema vadisinde vücude getirilen yenilikler, filmin imkânlarını hayret verici bir surette zenginleştirmiştir. Sinema, bugün tam manasiyle sentetik bir sanattır. Yalnız musiki değil, kelimeler, resimler, renkler ve hacimler, bu sanata şimdiye kadar insanlara nasib olmıyan yeni ve kontrol edilebilir bir dinamiklik vermiştir. Beşer faaliyetinin rasyonel cephelerini ve yalnız sihirbazlık sahasında kalan supra - rasyonel cephelerini sinema sayesinde şimdi arzuya göre istinsah, tadil veya teksif etmek mümkündür.

BİR GÜZELLİK KIRALİÇESİNİN BAŞINA GELENLER

İki sene evelki güzellik müsabakalarından birinde, Pariste, beyaz Rusya güzellik kıraliçeliğini kazanmış olan Aryan Gedenof, çarlık zamanında Moskova tiyatroları direktörü olan Gedenofun torunu, tanınmış bir avukatın kızı, yeşil gözlü, çok güzel bir sarışındır.

Bayan Gedenof, meşhur fransız sinema âletleri fabrikatörü Pate'nin oğlu ile geçenlerde Pariste evlenmişti. Genç evliler, Parisin en güzel semtlerinden birinde döşeli dayalı bir apartımana yerleşmişlerdi.

Beyaz Rusya güzeli, evlendiğinin tam yirmi birinci günü tertib ettiği bir akşam toplantısında kocasız kalmıştır. Fakat Pate'nin oğlu ölmüş değildir, kayıb da olmamıştır, yalnız karısına cıgara almak üzere bir dakika dışarı çıkacağını söylemiş ve bir daha görünmemiştir; yalnız, üç gün sonra, Monte Karlodan bir kart göndermiştir. Fransız zengininin oğlu daha evel sinema artistlerinden Simon Jönevua ile de evlenmiş ve ayrılmıştı. Acaba rus güzelinden de hevesini alan bu delikanlı üçüncü bir izdivaca mı hazırlanıyor?

Hâdisenin mahiyeti henüz bilinmiyorsa da Pate ailesince rus güzeline gösterilen düşmanlık eserlerine bakılırsa işin içinde ehemiyetlice bir geçimsizlik olduğu anlaşılıyor: meselâ yeni evlilerin işgal etmekte oldukları apartıman damadın anası namına kiralanmıştır, iddiasına bakılırsa mobilyanın sahibi de kaynanadır.

İş şimdi mahkemededir. Rus güzeli kocasından 1500 frank nafaka bağlattırmış, fakat kaynana da gelininin fuzuli olarak işgal ettiği apartımanı bırakıp çıkmasını istemiştir.

Zavallı güzellik kıraliçeelri!ı

Bir ayan azasının verdiği kanun projesi kabul edilirse

Artist karı - kocaların ayrılmaları icab edecek

Bir amerikan âyan azasının teklif ettiği kanun projesi kabul edilirse, Joan Grawford'un kocası Franchet Tone'dan ayrılması lâzım gelecek...

Amerikadan gelen haberlere göre, bir âyan azası, ikisi de çalışmakta olan bir karı kocanın senede beş bin dolar veya daha fazla maaş almalarının yasak edilmesini istiyen bir kanun projesi hazırlamış..

Eğer bu kanun projesi kabul edilirse, akisleri bilhassa sinema âleminde büyük olacak..

Çünkü Hollywoodda ikisi de artist olan ve 5000 dolar ve daha fazla para alan bir çok karıkocalar vardır.

O zaman ortaya mühim bir mesele çıkıyor: Kadın mı fedâ edilecek, erkek mi? Tabiî hemen hatıra gelen cevab şu : Hangisi daha az meşhursa, yahud da, hangisi daha az istidadlı ise...

Bazıları da, bu gibi artist karıkocaların boşanmalarını ileri sürecekler. Belki de bu yüzden artık artistler birbirleriyle evlenmiyecekler.

İki artist karı kocadan birini fedâ etmek, sanıldığı kadar kolay değildir. Çünkü Dick Powel'le Joan Blondell, halk tarafından aynı derecede sevilmektedir.

Franchot Tone karısı Joan Crawford daha gözde, daha meşhur diye ondan ayrılıp da sonra kendisini gene ona mı besletsin? Bahusus şimdi Franchot Tone da karısı kadar meşhur olmak üzere....

Gene Raymond'u seven bayanlar, "bir evde iki artist olamaz,, diye onu sahneden çekip yerine karısı Jeannette Mac Donald'ı geçirenler hakkında ne düşüneckler?

İş bu kadarla da bitmiyor. Amerikada sinema artistleriyle evlenmiş bir çok meşhur muharrirler, profesörler ve saire var.

En meşhur amerikan muharrirlerinden biri olan Clifford Odets, karısı Lousie Rainer film çevirmeğe devam edecek diye, yazı yazmaktan vaz mı geçsin?

Yahud da Amerikanın yegâne boğaz hastalıkları mütehassısı olan Joel Pressman, doktorluğa devam edebilmek için karısı Claudette Colbert'in film çevirmesine mâni mi olsun ?

Bu listenin sonu geleceğe benzemiyor: Annabella ile Jean Murat'nın, Henri Decoin'la Danielle Darrieux'nün halleri ne olacak ?

En acıklısı, Alice Faye ile Tony Martin'in vaziyeti... Bu iki seviml artist evleneli daha üç ay bile olmadı. .

Kanun kabul edilirse "evliliklerine doyamadan,, ayrılmaları icabe decek.

Velhasıl, işe hangi taraftan baksak kötü. İnşallah kanun kabul edilmez ve artistler de rahat eder, biz de . . .

Halk Sineması, Dolores del Rio ile Joe Mac Grea'nin Okyanos adalarında çevirdikleri türkçe sözlü "Cennet Perisi,, adlı filmi göstermektedir. İki genç ve güzel artist, Okyanos adalarının hulyalı peyizajları, saf bir yerli kızla bir "medenî,, arasında geçen aşk macerası, bu filmin başlıca vasıflarıdır.

Sinema yıldızlarına söz geçirebilen tek bahtiyar adam: MAKİYAJCI

Amerikada sinema yıldızlarına söz geçirebilen kimse yok gibidir. En zengin şirket müdürleri, en müstebid sahne vâzileri bile bilhassa kadın yıldızların, birçok kaprislerine tevekkülle katlanmak mecburiyetedirler. Bu kaidenin bir tek istisnası var:

Makyajcılar!

Marlene Dietrich gibi, Greta Garbo gibi ,en "ferman dinlemez,, artistler bile bunların otoritesine itaat ediyorlar.

Onun için de ekseriya bu artistlerin "ev halleri" başka, "stüdyo halleri" başka oluyor.

Fransız facia artisti Pierre Blanchar'ı bu hafta Yeni Sinemada gösterilecek olan "Mücrim,, filminin başrolünde göreceğiz. "Cürüm ve Ceza,, ve "Hulyalı dudaklar,, filmleriyle kendisini türk seyircilere tanıtan ve sevdiren Pierre Blancher'a bu filmde Françoise Rosay ile, yukarda resmini gördüğünüz genç ve güzel fransız artisti Madeleine Ozeray arkadaşlık etmektedir. Film fransızca sözlüdür.

Almanyadaki hâdiselerden sonra

Londrada heyecan halâ devam ediyor

Ribbentrop yakında veda için Londraya gidecek sonra vazifesine başlıyacak

Berlin, 7 (A.A.) — Hariciye nazırı B. von Ribbentrop ya bu hafta sonunda ve yahut önümüzdeki hafta bidayetinde vazifesine resmen başlıyacaktır. B. von Ribbentrop evvela veda için Londra'ya gidecektir.

Mareşal Göring bugün iktısad nazırı Dr. Funk'a resmen vazifesini teslim eylemiştir.

B. Hitler fon Ribbentrop'la görüşecek

Berlin, 7 (A.A.) — B. Hitler, Berhtesgaden'deki malikânesine hareket etmiştir. Yeni hariciye nazırı B. fon Ribbentrop da orada bulunmaktadır. ve kendisiyle görüşecektir.

Yarı resmî bir alman kaynağı heyecanlı haberleri tekzib ediyor

Berlin, 7 (A.A.) — Yarı resmî kaynaktan aşağıdaki malûmat verilmektedir: Hükümette yapılan değişiklik ve ordu hakkında alman tedbirler üzerine, bazı yabancı gazeteler manasız şayialar neşretmişlerdir. Bu şayialara inanmak lâzım gelirse, Berlinde birçok heyecan verici hâdiseler vuku bulmuştur. Bu şayialar, umumî olarak ciddî haberler neşreden gazetelerde de yer bulmaktadır. Meselâ Lö Tan gazetesi, bir muharririne bazı yolcular tarafından Gestapo'nun ve polis müdürü B. Himmlerin namına askerî mahfillerin siyasî hattı hareketleri karşısındaki faaliyetler, suikasdlar, monarşist tahrikât... ilâh. hakkında izahat verildiğini yazmıştır.

Salâhiyetli Berlin mahfilleri, general fon Friç'in tevkifi hakkındaki şayialardan bahsederek, heyecan arayan muhabirlerin isterlerse, generali her gün görebileceklerini ve B. Himmler'in ise Berlinde değil, Tagernssedeki sayfiyesinde bulunduğunu kaydetmektedirler.

Bu mahfiller, uydurma olduğu aşikâr olan bu şayialara cevab vermekten de imtina ediyorlar. Bu neşriyat Almanyada en küçük bir intiba dahi hasıl etmemiş, yalnız bazı gazetelerin hakikî haber almadan mahrumiyetlerini göstermek itibariyle bunları eğlenceli bulmuşlardır. Meselâ Sunday Times gazetesinde çıkan bir şayiada, B. Hitlerin sesini tamamen kaybettiği ve buna binaen de 20 şubattaki nutkunun plâkla verileceği bildirilmektedir. Bu o kadar sık tekrarlanmıştır ki, zerre kadar inanmak kabiliyeti kalmamıştır. Bazı yabancı mahfiller, 20 şubatta B. Hitlerin sesini belki de arzu etmedikleri derecede vazıh olarak duyacaklardır.

Bir alman tekzibi

Berlin, 7 (A.A.) — Dahiliye nazırı Dr. Frik'in dahiliye işleri için hususî bir konsey başkanlığına geçeceği ve onun yerine de alman polis ve milis şefi B. Himmlerin tayin edileceği hakkında yabancı memleketlerde çıkan şayialar salâhiyettar mahfillerde yalanlanmaktadır.

Londra gazetelerindeki heyecan devam ediyor

Londra, 7 (A.A.) — Berlin hâdiselerinin matbuatta uyandırdığı heyecan, bugün de devam etmektedir.

B. Hitler'in bir muzafferiyet kazandığını ve hükümetin mutlak surette nasyonal - sosyalist mahiyetinin kuvvetlendiğini teslim etmekle beraber, gazeteler, bu değişikliğin ordu, B. Hitler ve hattâ, hiçbir zaman meselâ İspanyada müdahaleye taraftar bulunmamış olan, bizzat millet arasındaki görüş ayrılıklarını tebarüz ettirdiğini kaydediyorlar. Sol cenah gazeteleri, bunu kaydederken memnuniyet göstermektedirler.

Times gazetesinin baş yazısını yazan muharrir, değişikliğin, büyük bir kısmı itibariyle, politik sebeblerden ileri geldiğini bildiriyor ve diyor ki:

"Sebebi ne olursa olsun, orduda vuku bulan değişiklikler neticesinin müdafaada daha mütecanis bir kumanda altında daha büyük bir birlik temin edeceği görülmektedir. Her halde İngiltere için büyük bir azimle takib ettiği şu iki hedefe erişmek için olan gayretleri gevşetmek zamanı henüz gelmemiştir: Kendi müstacel silahlanması ve Avrupanın devamlı yatışması„

Times gazetesinin Berlin muhabiri, iyi malûmat alan müşahitlerin kanaatini toplamıştır. Bu kanaat, "yapılan değişikliklerin, Roma - Berlin - Tokyo mihverinin ve anti - komintern prensiblere dayanan daha müteşebbis bir dış politikayı haber verdiği„ merkezindedir.

Gazetenin siyasî muharriri, Londra hükümetinin Almanyadaki diplomatik mümessillerine verdiği talimatta bütün hâdiselerden kendisine malûmat verilmesini istediğini bildirmektedir.

Muharrir, keza, ordu ile nasyonal-sosyalist hükümeti arasında yeni münakaşaların kuvvetle muhtemel olduğunu öğreniyor.

Aynı muharrire göre, enternasyonal münasebetler ve muhtemel saldırganlık paktı hakkındaki ingiliz - alman görüşmelerinin tehiri de derpiş edilmektedir.

Gazetenin baş makalesinde, vaziyetteki gerginlik kaydedildikten sonra, Almanyanın "doldurulmuş bir tüfek" olduğu bildirilmekte ve şu suretle devam etmektedir:

"Generaller, İspanyada veya başka yerlerde B. Musoliniyi takib ederek ser güzeştler politikası güdmeğe taraftar değillerdi. Lüzumundan fazla konuştular ve B. Hitler de vazifelerine nihayet verdi. Ancak, şurası kayda değer ki, hiç bir kimseyi kurşuna dizmedi."

Günde bir kuruş tasarrufla yılda 58.972.950 lira

(Başı 1 inci sayfada)

lerin devletleştirilmesine ve bilâkis hayatın bir kat daha pahalılaşmasına sevkeden tedbirler de değildir. Bu itibarla, hayat pahalılığı ile mücadele davâsını "iktisadî ve siyasî bir inkilâb değil, içtimaî ve iktisadî bir kalkınma diye anlıyorum" diyen Celâl Bayar hükûmetinin isabetli görüşünü paylaşmamak kabil değildir.

"Daima daha kuvvetli, daima daha refahlı türkiye..."

Atatürk'ün bu işareti memlekete, bizim gibi, çocuklarımızı da huzur ve emniyetle yaşatan temiz havayı daima verecek kaynaktır.

Bunu tahakkuk ettirecek tedbirler malûmdur; bütün mesele elele vererek çizilen yolda yürümeğe başlamakta ve bu suretle yürümeği de bir itiyad haline getirmektedir.

**

Romanyada yahudi meselesi etrafında serbest münakaşa

Bükreş, 7 (A.A.) — Başbakanlıktan tebliğ edilmiştir:

"Son günlerde gazetelerde, Romanyanın, yahudi ekalliyetleri tarafından Cenevrede yapılan şikâyetler karşısındaki hareket tarzına dair muhtelif tefsirler çıkmıştır. Şimdiki hükümet öteki hükümetler tarafından çoktanberi güdülmüş olan müsamaha edilmemek politikasına muhalif olarak, memleketin sınırlarımız dışındaki şeref ve haysiyetini alâkadar eden bir icraatta gazetelerin herkesin noktai nazarını bildirmelerine imkân vermek üzere, serbest münakaşaya müsaade etmiştir. Dış işler bakanı B. Micesko Romanya tezinin bariz bir zaferiyle dönmüş olduğundan, her türlü anlaşmazlık imkânı ortadan kalkmıştır. Romanya, Milletler Cemiyeti önünde millî hakimiyet hukukunu müdafaa etmiş ve davâyı tamamen kazanmıştır. Bununla beraber, bazı bethahlar, hiç bir zaman yapılmamış beyanatlara dayanarak ve dış politikamız hakkında yanlış neticelere vararak, muhtelif tefsirlere koyulmuşlardır. Böyle bir vaziyet karşısında, hükümet, bizzat kendisini müdafaa için değil, hakikî veçhelerin tahrifi yüzünden tehlikeye giren yüksek devlet menfaatlerinin müdafaası için, bu hususta her türlü münakaşaya nihayet verilmesini lüzumlu bulmaktadır.„

İngiltere ve Romanyadaki yahudi meselesi

Londra, 7 (A.A.) — Avam kamarasında, İngiltere hükümetinin Romanyadaki yahudi ekalliyetlerinin hukuku ile alâkadar olarak ne gibi niyetlerde bulunduğu hakkında sorulan bir suale cevab veren B. Eden demiştir ki:

— İngiltere hükümeti, bu meselenin Cenevrede tam surette hallinden evvel derhal bir teşebbüste bulunulmasını ehemiyetli telâkki etmektedir.

Bükreşteki ingiliz elçisi, Romanya hükümetine, İngilterenin ekalliyetler anlaşmasına karşı büyük bir alâka göstermekte olduğunu hatırlatmıştır.

Eden "İngilterenin artık sabrı tükendi„ diyor

(Başı 1 inci sayfada)

kümeti, seyrisefainin emin ve katî himayesini temin için diğer milletlerin gemilerinin emniyeti menfaatine olarak, Nyon anlaşmasında tasrih edilen tedbirlere ilâve olarak yeni tedbirler almak lâzım geldiği neticesine varmak mecburiyetinde bulunmuştur. İngiltere hükümeti, şu keyfiyetten ispanyol hükümetini ve Salamanka makamlarını haberdar etmiştir: Bugünden itibaren ingiliz harb gemilerinin faaliyette bulundukları garbî Akdeniz mıntakasında bir denizaltı gemisi, dalmış vaziyette olarak keşfedilirse, ticaret gemilerine hücum niyetinde gibi telâkki olunacaktır. İngiltere hükümeti, bu mıntakada dalmış vaziyette bulunan denizaltı gemilerine müsamaha göstermiyecektir. Eğer dalmış vaziyette bir denizaltı gemisi görülürse derhal hücum etmeleri için harb gemilerine emirler verilmiştir.

Fransa ve İtalyaya haber verildi

Fransız ve İtalyan hükümetleri, bu hareketten haberdar olmuştur. Her iki hükümet de, kendi mıntakalarında aynı vaziyette hareket eylemeyi kabul etmişlerdir. Vaziyetten, Nyon anlaşmasının diğer âkidleri ile aynı zamanda Amerika Birleşik Devletleri, Almanya ve Portekiz de haberdar edilmişlerdir.

Bütün vaziyet, Alcira'nın Franko emrinde bulunan hava kuvvetleri tarafından batırılmış olduğunu göstermektedir. İngilterenin Salamankadaki ajanı, Salamanka makamlarına aşağıdaki hususları bildirmek için talimat almıştır:

İngiltere hükümeti, ingiliz gemilerine karşı bu muhik olmıyan hücûmlarını şimdiye kadar büyük bir sabırla karşılamıştır. Fakat bu sabır, artık tükenmiş bulunmaktadır.

Misilleme hareketi

Şu cihetin tamamile bilinmesi zamanı gelmiştir ki, İngiltere hükümeti, bu hücûmlara karşı yalnız protestolarla ve tazminat taleblerile mukabelede devam edemiyecektir. Bu sebeblerden dolayı, hükümet, general Franko'ya hücûmların tekerrürü takdirinde, her vakanın icabettirdiği mukabil misilleme hareketlerinin, her hangi bir ihbara hacet kalmaksızın, alınması hakkının İngiltere hükümetince mahfuz bulundurulduğunu bildirmiştir.„

Tedbirler kâfi gelecek

B. Eden'in bu beyanatından sonra işçi mebuslarından sabık amirallık birinci lordu B. Aleksandr denizaltı gemileri hakkındaki bu tedbirlerin kâfi gelip gelmiyeceğini sormuştur. B. Eden, cevaben demiştir ki:

"— Hükümetin aldığı bu tedbirler kâfi gelecektir. Buna eminim. Fakat hükümet eğer bu tahmininde yanılırsa başka yeni tedbirler daha alınması lâzımdır."

B. Eden, bundan sonra son hücûm hâdiselerine aid daha bir çok suallere cevaben aşağıdaki hususları tasrih etmiştir:

1 — Alicrayı bombardıman eden ve batıran tayyarelerin hüviyeti hakkında hiç bir şüphe yoktur.

2 — Korsan denizaltı gemilerinin hareket üslerinin majorka adası olduğu muhakkaktır.

3 — Thorpenese karşı yapılan hücûm hakkında Salamanka makamları İngiltere hükümetinin meseleyi çok vahim telâkki eylediğinden, sarih malûmat istediğinden ve efradın yaralanması ve geminin hasara uğraması sebebile tam tazminat talebinde bulunmak hakkını muhafaza eylediğinden haberdar edilmiştir.

Bu mesele ile alâkadar olarak, B. Duff Kooperde, hassatan kendi nezaretini alâkadar eden bir suale aşağıdaki cevabı vermiştir:

"— Endymionun batmasına sebeb olan infilâkın vukua geldiği derinlik, bu infilâkın bir mayn tarafından vukua getirilmiş olmasını düşünmemize manidir.„

Romada B. Hitleri karşılama hazırlığı

Roma, 7 (A.A.) — B. Hitler, İtalyaya yapacağı seyahat esnasında Napoli körfezinde toplanacak olan italyan donanmasını teftiş edecektir:

Bu münasebetle tahtelbahirler, birden bire su yüzüne çıkarak muazzam bir "gamalı haç" resmedeceklerdir.

Prens Nikolos ağırlaştı

Atina, 7 (A.A.) — Prens Nikolos'nun sıhî vaziyeti ağırlaşmıştır.

Alcira vapuru nasıl battı?

Vapurun kaptanı hâdiseyi anlatıyor

Marsilya, 7 (A.A.) — Batan ingiliz Alcira vapuru mürettebatından 22 kişi dün ingiliz bandıralı New Easte vapurile Marsilyaya gelmişlerdir.

Alcira'nın kaptanı Mac Cracken, ingiliz konsoloshanesine raporunu vermiştir. Kaptan ezcümle demiştir ki:

"— Limanlardan kömür yüklü olarak Barselon'a gidiyorduk. Cumartesi sabahı Barselon'a yirmi mil kadar yaklaşmıştık. Ortalık henüz aydınlanmamıştı ve denizde de hafif bir sis vardı. Birden bire faaliyette bulunan bir mitralyözün kulağıma yabancı gelmiyen sesi işitildi. Mermiler geminin gövertesine düşmeğe başladılar. Ayni zamanda telsiz memurumuz, motörünün gürültüsünü işittiğimiz bir tayyareden bizi gemiyi terketmeğe davet eden bir haber aldı. Sandalların denize indirilmesi için emir verdim.

Bomba yağmuru başlıyor

Tayfalar bu işle uğraşırken o aralık gördüğümüz tayyareler bomba atmağa başladılar. Bunlardan beş tanesi vapura isabet etti. Bombalardan bir tanesi geminin baş tarafına benzin deposunun üstüne düştü. İki tanesi geminin arka tarafına, bir tanesi bacanın içine, sonuncusu da güverteye düştü. Benzin deposunun patlaması neticesinde tayfalardan 3 tanesi denize uçtu. Bunları arkadaşları kurtardılar. Katalonyalı balıkçılar imdadımıza gelerek iki saatten az bir zaman zarfında bizi Barselon'a götürdüler.

Tayfaların anlattıkları

Tayfalar da birbirine benziyen ifadeler vermişlerse de bunlardan bazıları denizin sathından 40 metre kadar yukarıda uçan tayyarelerin alman tayyareleri tarzında inşa edilmiş olduklarını tasrih etmişlerdir.

İngiliz konsoloshanesi kazazedeleri memleketlerine gönderecektir.

İstanbulda bir sahte evrak "deposu" bulundu

İstanbul, 7 (Telefonla) — İki gün evel sahte evrak ve vesika hazırlamaktan suçlu olarak tevkif edilen Adnanın evinde bu gün araştırma yapılmış, büyük bir sandık dolusu raporlar, nüfus kâğıdları ve saire bulunmuştur. Bunlar tedkik edilmektedir.

İngiliz-İtalyan görüşmeleri

İngiltere İspanyadaki bütün gönüllülerin geri alınmasını istiyor

Londra, 7 (A.A.) — Emin bir kaynaktan öğrenildiğine göre geçen cumartesi günü Eden ile Grandi arasında yapılan görüşmeler esnasında ingiliz - italyan görüşmelerine tekrar başlamak meselesi tetkik edilmiştir.

Eden, Grandiye, Akdenizde her türlü korsanlık hareketine mâni olmak için ingiliz kabinesi tarafından verilen kararları bildirmiştir. Grandinin italyan hükümetinin italyan karakol gemilerine aynı şekilde talimat vermiş olduğunu bildirmesi Eden'i pek memnun etmiştir.

İngiliz dış bakanı italyan elçisine İspanyada bulunan yabancı gönüllülerinin geri alınması ingiliz - italyan münasebetlerinde bir salâh husule getireceğini söylemiştir.

Grandi İspanyadaki yabancı gönüllülerinin yüzde elli nisbetinde geri alınması için diplomasi yoliyle konuşmalara girişilmesine taraftar olduğunu bildirmesi üzerine Eden böyle bir teklifin kabul edilemiyeceğini söylemiştir.

İngiltere hükümeti italyan teklifini büyük bir ihtimalle Fransa da dahil olmak üzere muhtelif alâkalı hükümetlere bildirecektir.

Salâhiyetli mahfiller İspanyadaki yabancı gönüllülerinin geri alınması keyfiyetinin Akdeniz meselesi hakkında geniş görüşmelere başlanmasını mümkün kılacağını kaydetmektedirler. Bu görüşmelerin hedefi Habeşistan ilhakının tanınması ve İtalya ya ikrazatta bulunulmasına mukabil ingiliz muvasala yollarının emniyete alınması ve İtalya tarafından İngiltere aleyhinde yapılan propagandadan vazgeçilmesini temin etmekten ibaret olacaktır.

Bir isviçreli yaya olarak Tokyo'ya gitmek istiyor

Zürih, 7 (A.A.) — İsviçre yürüyüş şampiyonu Fritz Stacninger, Tokyo istikametindeki büyük seferine cumartesi günü başlamıştır. Kendisi 1940 olimpiyadlarına iştirâk etmek üzere 1939 sonbaharında Tokyoya varacağını tahmin etmektedir. Şampiyon, seyahatini Fransa, İtalya, Yunanistan, Türkiye, İran, Efganistan, Hindistan, Hindi Çini ve Çini katetmek suretile icra eylemek tasavvurundadır.

Birkaç gün evel oldukça sıcak giden havalardan sonra dün sabah gene kar başlamıştır. Yukarıdaki resimlerde karlı caddelerden iki manzara görüyorsunuz.

Üvey kızını öldüren sabıkalının davası

İstanbul, 7 (Telefonla) — Üç ay evel Feriköyünde üvey kızını bıçaklıyarak öldüren Ömer Tırıl'ın muhakemesine bu gün ağır cezada başlandı. Ömer kızından para istemiş, vermeyince evvelâ onu, üçüncü katın pençeresinden bahçeye fırlatmış, sonra da yetişerek bıçaklayıp öldürmüştür.

Mahkemede suçlu üvey kızının kendisine hakaret ettiğini, aralarında bir ağız kavgası geçtiğini, sonrasını hatırlayamadığını söylemiştir.

Muhakeme şahidlerin çağrılması için başka bir güne bırakıldı.

Yenicami kemeri yıkılacak mı?

İstanbul, 7 (Telefonla) — Şehrimizdeki eski eserleri koruma cemiyeti yeni cami kemerinin muhafazasına karar vermiş, meydan açıldıktan sonra muallâkta kalacak olan kemerin etrafına müsaid bir şekil verilmesi için şimdiden tedkiklere başlamıştır. Kemerin son vaziyeti hakkında katî kararı Prost verecektir.

İstanbulda feci bir cinayet

İstanbul, 7 (Telefonla) — Dün gece sabaha karşı Beyoğlunda feci bir cinayet oldu. Parmakkapıda Galatasaray kulübünün bulunduğu yeni yol sokağında 23 numarada kömürcülük yapan Selânik muhacirlerinden Abdürrahman, kaybettiği 35 lirasını aldı zannile misafir olarak odasında yatan Hüseyini ustura ile boğazından kesmiş, gene aynı odada yatan misafiri Aliyi de ustura ile boğazından kesek ağır yaralamıştır.

Hüseyin hastaneye kaldırılırken ölmüştür. Alinin yaraları da ağırdır. Cinayetten sonra Abdurrahman vaka mahallinde elindeki ustura ile beraber polisler tarafından yakalanmıştır.

Giresun, Manisa ve Ayvalık âbidelerinin projeleri

İstanbul, 7 (Telefon) — Memleketimizde yapılacak âbide ve heykellerin projelerini tedkik etmek üzere kurulan juri bu gün güzel sanatlar akademisinde toplandı. Giresun âbidesi için gelen beş maketi tedkik ederek beşini de reddetti. Manisa ve Ayvalık âbideleri için de yeniden müsabaka açılmasına karar verdi.

Et ucuzluğuna doğru

İstanbul, 7 (Telefonla) — Belediye et ucuzluğu kararını tatbik edecek komisyona yardım için hususî bir komisyon daha kurdu, bu komisyon çalışmalarına başladı.

İstanbul borsası

7 - 2 - 1938

PARALAR

	ALIŞ	SATIŞ
Sterlin	627.—	632.—
Dolar	123.—	126.—
Frank	76.—	82.—
Liret	98.—	106.—
Belç. frangı	80.—	84.—
Drahmi	18.—	22.—
İs. frangı	575.—	582.—
Leva	20.—	23.—
Florin	65.—	70.—
Kuron Çek.	78.—	82.—
Şilin Avus.	21.—	23.—
Pezeta	—.—	—.—
Mark	26.—	29.50
Zloti	20.—	22.—
Pengö	21.—	25.—
Ley	12.—	14.—
Dinar	48.—	52.—
Yen	—.—	—.—
Kuron İs.	30.—	32.—

ÇEKLER

	Açılış F.	Kapanış F.
Londra	630.—	630.—
Nevyork	0.7945	0.7945
Paris	24.225	24.23
Milano	15.1110	15.1110
Brüksel	4.6936	4.6931
Atina	86.7460	86.7460
Cenevre	3.4275	3.4275
Sofya	63.4920	63.4920
Amsterdam	1.4233	1.4232
Prag	22.6475	22.6475
Viyana	4.20	4.20
Madrid	13.65	13.65
Berlin	1.9730	1.9730
Varşova	4.19	4.19
Budapeşte	3.9880	3.9880
Bükreş	105.8730	105.8730
Belgrad	34.4660	34.4660
Yokohama	2.7268	2.7268
Moskova	23.755	23.755
Stokholm	3.0795	3.0795

ESHAM VE TAHVİLAT

		AÇILIŞ	KAPANIŞ
1933 türk borcu	I	19.025	18.95 (Vadeli)
„ „ „	II	18.90	18.90 (Peşin)
1933 ikramiyeli Ergani		98.50	98.50
Sıvas - Erzurum hattı is.	I	95.—	95.—
„ „ „	III	95.—	95.—
„ „ „	IV	95.—	95.—
Sıvas - Erzurum % 60 H.S.		23.75	23.75 (Peşin)

HİKÂYE

ZAFER

Yazan: J. Heltai *Çeviren: Hikmet Tuna*

SALI — Aynaya bakmama hacet yok. Bir kadın ihtiyarlamağa başladığını, hizmetçi kızla kocasının halinden anlamaktadır. Hizmetçi kız, ihtiyarlamağa başlayan kadını, eskiden gösterdiği itina ile giydirip kuşatmaz; "sana, bu da kâfi!" der gibi olur. Hele koca... Oh, ondan hiç bahsetmemek daha hayırlıdır. Gençliğini, güzelliğini, taravetini kendisine feda etmiş olduğu erkek, ona şefkatle muamele edecek ve en eski harabenin bile nasibi olan saygıyı gösterecek yerde, "artık ne gençsin, ne güzelsin ne ter ve tazesin. Sen benim artık hoşuma gitmiyorsun!" diye büyük bir kayıdsızlıkla homurdanmaktadır. Kadının soluşuyle alay etmek için, koca, hizmetçi kızla el ele vermezse, ona da şükretmeli.

Acaba kadınlar ihtiyarlamağa alışabiliyorlar mı, bilmiyorum. Şahsen ben alışamadım. Şakaklarımda ilk buruşuklukları sezdiğim vakit, doğrusu, mukadderat ve hayata isyan ettim. Çocuklarım olsaydı, mukadderatımızın bir bahar çiçeği gibi açıp solmaktan ibaret olduğunu, yaşamağa, genç kalmağa devam ettiğimiz mevkiimizi, gelen nesillere terketmek zorunda bulunduğumuzu, belki daha kolay idrâk edecektim. Fakat, arkamda hiç bir şey bırakmadığım, yaşlanmak için analıktan hiç bir vesika almadığım, yaşamanın en çok hasretini duyduğum, gençlik ve güzelliğin haklarına dört elle sarıldığım bugünkü halimde, zaman, hangi hakla gençliğimi, dudaklarımın allığını, gözlerimin parlaklığını ve nihayet saçlarımın rengini gasb ediyor? ve ondan sonra, yerine başka bir şey vermeden bütün bunları benden almak cüretini nasıl gösteriyor? nasıl oluyor da, yerine, bir çocuk sevgisi bile bırakmadan kocamın sevgisini benden alıyor? bu, adâletsizlik değildir de nedir?

Fakat ben, yaşlanmak ile mücadele ediyorum. Zahirî değil, ruhi vasıtalarla mücadelemi yapıyorum. Evvel emirde, hizmetçi kızın işine nihayet verdim. Ondan sonra gelen kız ise, bir zamanlar benim daha genç olduğumu bilmiyordu. Davânın en zorlu ve çetin tarafı asıl bundan sonra karşıma dikildi: kocam!

Hizmetçi kızı kolundan tutup atabildiğim gibi, kocama da yol verebilsem ve onun yerine, bir zamanlar daha genç olduğumu bilmiyen bir erkek aramak kudretinde olsam! lâkin buna da imkân yok; çünkü, Viktorumu gençliğimdekinden daha çok seviyorum. Ben onu tekrar feth ederek, onun, abdal, kendimin ise güzel olduğumu, gönlümün istediği kadar güzel kalacağımı ona isbat edeceğim...

Ancak, başında saç kalmamış, göbeği sarkmış birinin sevgisine bu değer mi?

Aynaya sık sık baktıkça, gençlik ve taravetimden ne derece kaybettiğimi araştırdıkça, her defasında, pek az şey kaybettiğimi tesbit etmek suretiyle kendimi teskin ediyorum. Kocamı aldatmak için, ufak bir işaretim kâfi gelir. Bunu yapar yapmaz, kocamın bütün arkadaşları ayaklarımı öperler; arkadaşlarının yarısından fazlası halâ bana aşık değiller mi ki?! öyle ise ne diye bu bir tek adamın iltifat ve hürmet etmesi için israr ediyorum?

Bu kadar yıl ona sadık kaldıktan sonra, onun sevgisine ihanet mi edeyim? ve sonra, onn sevgisine bu kadar ehemiyet verdiğim bir anda, niçin böyle bir harekette bulunayım?

Yarabbi, aklıma bir şey gelse bari!

ÇARŞAMBA — Sık sık sokağa çıkmağa başladım. Kocam, öğleden sonra bütün gün evde olmadığımı haber alınca hayretler içinde kaldı.

Hattâ, hizmetçi kız, şimdiye kadar hemen hemen hiç sokağa çıkmadığım halde, benim dün de öğleden sonra evde olmadığımı kendisine söylemiş.

Akşam yemeğini yemek için sofraya oturacağımız sırada, kocama, "anneme gitmiştim." dedim. Buna çok şaşmıştı ama, sinirlenmemişti. Üçüncü gün, benim evde olmadığımı gayet tabiî bularak, o da eve uğramamış olduğundan, yuvamız bom boş ve can sıkıcı bir şekil almıştı. O, nereye gidiyorum, ne yapıyorum diye hiç düşünmüyordu. Kıskançlık hayalinden bile geçmiyordu. Halbuki, benim giriştiğim seferin plânı onu kıskançlığa sürüklemek gayesini taşıyordu. Tabiî değil mi ya, benim gibi yaşlı bir kadını mı kıskanacaktı?! on beş yıl süren bir evlilikten sonra! ben bile böyle bir şeyi gülünç ve komik buldum. Hodbin idim. Onun için, kâinatı bana verselerdi davâmdan vaz geçemezdim. Ya ben rezil olurum - allah saklasın - yahud işin içinden zaferle çıkarım!

PERŞEMBE — Bugüne kadar kullandığım ilâç hafif geldiği için, daha tesirlisine baş vurmak zorunda kaldım.

Kocamla beraberken, bazan neşeli oluyordum, bazan dalgın dalgın düşünüyordum, hiç bir sebebi olmadan içimi çekiyordum. Viktor, bu hareketlerime bir mana veremiyordu; fakat, şunu da itiraf edeyim ki, içimde gizlenmiş olan esrarlı isyanı anlamak teşebbüsünde bile bulunmıyordu. Bu halimi o, meselâ, kâinatın kuruluşu gibi değişmiyen bir hakikat olarak telâkki etti.

Fakat, akşamleyin yatağa girince, o, gazetesini büyük bir sükûnetle okumağa koyuldu; ben ise uykuya daldım. Gûya uykuda konuşuyormuşum gibi, birdenbire,

— Ah Johann... Johann!

Diye seslendim. Yarı açık, yarı kapalı duran gözlerimle onu tetkik ettim. Elinden gazeteyi bıraktı ve bana hayretle bakmağa başladı.

Tekrar, hafif bir sesle,

— Johann! dedim.

Bu zehirin tesirini gösterdiğini anladım.

Kocam hiddetle ışığı söndürdü; bir şeyler mırıldandıktan sonra, yorganı tepesine kadar çekti; uyumağa çalışıyordu. Fakat, bir türlü uyuyamadı ve bir sağına, bir soluna dönüp durdu. Gülüşümle kendimi ele vermemek için, yüzümü yastığa gömmek mecburiyetinde kaldım.

Cuma — Kahvaltı yaparken, Viktor, acaib acib bana baktı. Dudağının ucunu bir istifham işareti şekline soktuğunu, "Johann"ı zihninde sım sıkı tuttuğunu gördüm. Masadan gözümü ayırmadım; müşkül vaziyette olan bir insan tavrı takındım; arada bir gözümü kaldırınca, kendime, çok ehemiyetli ve korkunç bir şeyi ele vermekten çekiniyormuşum süsünü verdim...

Viktor, sormak istediği şeyi belki on defa yutkundu ve bu arada durmadan beni süzdü. O, benim hiyanet işledan beni süzdü. O, benim hiyanet işlemeğe yetecek derecede genç olup olmadığımı anlamak istiyor, acaba halâ erkeklerin hoşuna gidiyor muyum diye düşünüyordu. Acaba kendi mi yoksa başkalarını iyi görmek kabiliyetinde olmadığı hakkında bir türlü karar veremiyordu. Onun bana halâ yaşlı bir kadın gözüyle baktığını, nihayet gülümsemesinden ve Johann hakkında izahat istememesinden anladım.

Görürsün sen!

CUMA AKŞAMI — Hazırlanmış olan sofrada akşam yemeği bile soğumuş olduğu halde, ben halâ eve dönmemiştim. Odaya girdiğim zaman, kocam, büyük adımlarla, bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu. Biraz müraî biraz kayıdsız bir tavırla ona,

— Biraz geciktim; annemde idim. Dedim.

— Annende mi? annen demin buradan gitti. Şimdiye kadar seni bekledi.

Rengim uçtu; geri geri çekilirken, dik dik yüzüme baktı. Şapkam başımda eğri büğrü duruyordu; saçlarım karma karışıktı. Bütün bunlar, temkinli bir kimseyi aldatamıyacak derecede bir sahne taklidi idi. Kocam, bir kaplan gibi üzerime atılarak saçlarıma sarıldı ve beni tartaklamağa başladı.

— Alçak! itiraf et.... Sen aşıkından geliyorsun..

— Aman, rica ederim!

Diyerek hafif bir protestoda bulundum.

— Yalan söyleme... Yalan söylemeğe yeltenme! ben hepsini biliyorum.

— Aman, Viktor, benim yaşımda bir kadın...

— Alçaklığın da o nisbette büyük.

— Hiç bir günah işlemedim. Yemin ederim ki, hiç bir kabahatim yok...

— Yalan söylüyorsun.. Kendini ele verdin.. Aşıkının adı Johann!

Kendimi daha fazla tutamadım Kahkahayı kopardım. Gözlerimden yaş gelinceye kadar, güldüm, güldüm durmadan güldüm.

Kocam alıngan alıngan bana bakıyordu. Komedyayı anlayınca, beni yakaladı ve içten gelen bir duygu ile öptü. Bir, bir daha öptü.

Nihayet muzaffer oldum.

Andaç

NÖBETÇİ ECZANELER

Pazar	: İstanbul eczanesi
Pazartesi	: Merkez „
Salı	: Ankara „
Çarşamba	: Yeni ve Cebeci eczaneleri
Perşembe	: Halk ve Sakarya „
Cuma	: Ege eczanesi
Cumartesi	Sebat ve Yenişehir eczaneleri

HALK ve YENİ SİNEMALARDA MATİNELER

Hergün	Cumartesi	Pazar
14.45	13.00	11.00
16.45	14.45	13.00
18.45	18.45	14.45
21.00	21.00	16.45
		18.45
		21.00

Pazar ve cumartesi günlerinden başka HALK sinemasında hergün halk matineleri: 12.15

Film değişme günleri: Pazartesi ve Cuma

LÜZUMLU TELEFON NUMARALARI

Yangın ihbarı: 1521. — Telefon müracaat şehir: 1023 - 1024. — Şehirlerarası: 2341 - 2342. — Elektrik ve Havagazı Arıza Memurluğu: 1846. — Mesajeri Şehir Anbarı: 3705. — Taksi Telefon numaraları: Zincirlicami civarı: 2645, 1050, 1196. — Samanpazarı civarı: 2806, 3259. — Yenişehir, Havuzbaşı Bizim taksi: 2323 — Havuzbaşı: Birlik taksi: 2333 — Çankırı caddesi, Ulus taksi: 1291.

OTOBÜSLERİN İlk ve Son SEFERLERİ

	Sabah İlk sefer	Akşam Son sefer
Ulus M. dan K. dere'ye	6.45	23.00
K. dere'den Ulus M. na	7.15	23.20
Ulus M. dan Çankaya'ya	7.25	23.30
Çankaya'dan Ulus M. na	7.10	23.30
Ulus M. dan Dikmen'e	7.30	20.00
Dikmen'den Ulus. M. na	8.00	20.30
Ulus M. dan Keciören'e	6.00	21.00
Keciören'den Ulus M. na	6.30	21.30
Ulus M. dan Etlik'e	6.30	20.30
Etlik'ten Ulus M. na	7.00	21.00
Ulus M. dan Cebeci'ye	7.00	20.30
Cebeci'den Ulus M. na	7.00	20.30
Cebeci'den As. fabl. ra	6.30	—
As. fabl. dan Cebeci'ye	—	17.15
Yenisehir'den Ulus M. na	—	7.10
S. pazar'ndan Akköprü'ye	6.30	7.15
Akköprü'den S. pazarı'na	—	9.45

Yenisehir, İstasyon ve Bakanlıklara

Ulus M. dan Yenişehir'e	7.00	—

her saatı bes gece muntazam seferler birer saat sonra baslar.

Akşamları Ulus meydanından Yenisehir'e ve Yenisehir'den Ulus meydanına gidecek otobüslerin hareket saatleri, sinemaların dağılış saatlerine tâbidir.

POSTA SAATLERİ

Posta saat 19 a kadar İstanbul cihetine mektub kabul eder.
Taahhütlü 18 e kadardır.

TREN SAATLERİ

Haydarpaşaya	: Her sabah 8.20. Her akşam 19.15 ve 19.45 de (salı, perşembe, cumartesi Toros sürat.)
Samsun hattına	: Hergün 9.35 (Kayseri, Sıvas, Amasya bu hat üzerindedir).
Diyarbakır hattı	: Hergün 9.40
Zonguldak hattı	: „ 15.00
Kırıkkaleye rayotobüs	„ 16.05

GÜNDELİK

Hicri - 1356	Rumî - 1353
Zilhicce: 7	İkinci kânun: 26
S. D.	S. D.
Güneş; 7 08	Akşam: 17 35

Sirkeci yolcu salonu açıldı

İstanbul, 7 (Telefonla) — İnşaatı bitmiş olan Sirkecideki yolcu salonu bu gün açılmıştır.

Balıkesirde talebe sayısı

Balıkesir (Hususî) — Vilâyetimiz ilk öğretmen kadrosunda 515 öğretmen bulunmaktadır. İlk mekteb sayısı 173, talebe adedi 23,291 dir.

İZMİR Enternasyonal
Fuarına Hazırlanınız
20 agustos 20 eylul
1938
3—7041

DÜNYA Basını

Tayyareler 600 kilometre süratle uçacak, Cenub okyanosu 5 saatte aşılacak

1913 den 1937 ye, 24 sene içinde, sürat rekoru saatte 203 kilometreden 610 kilometreye çıktı.

24 sene içinde rekoru tesbit eden rakam 407 kilometre artmıştır. Ve italyan subayı Angello'nun bir deniz tayyaresiyle 1934 de saatte 709 kilometre yapmış olduğu malûmdur.

Tayyareyle mesafe rekoru 1925 de ölümüne acıdığımız arkadaşlarımız Arrachart ve Lemaitre tarafından 3.160 kilometre olarak tesbit edilmişti.

Şimdi bu rekor rus tayyarecileri tarafından 10.148 kilometreye çıkarılmıştır. 12 senede rekordaki artış 6.982 kilometredir.

Sürat rekoru 1938 de, 1913 dekine nisbetle 3 misli fazladır.

Mesafe rekoru 1938 de, 1925 dekin den üç misli fazladır.

Fransız pilotu Maurice Prévost ilk defa olarak saatte 200 metreyi geçitği zaman, havada elde edilecek azamî süratin ne olabileceğini soruyorduk. Alman Wurster'in saatte 611 kilometre elde etmesinden sonra da aynı sual hatıra gelmektedir.

Seri halinde imal edilen avcı tayreleri, amerikan, alman, ingiliz, italyan, rus veya fransız mamulâtı olsun, şimdiden saatte 500 kilometreye yaklaşmaktadırlar.

Saatte 500 kilometre, 4 eylûl 1933 de amerikalı Wedell'in elde ettiği rekordur.

Saatte 490 kilometreyi geçebilmek için amerikalı Wedell 500 beygirlik bir motör kullanmıştı. Saatte 610 kilometreyi geçmek için alman Wurster 950 beygirlik bir motör kullanmıştır ki bu motörün kuvveti 10 veya 15 dakikalık bir müddet esnasında 1200 ve 1300 beygire kadar çıkmaktadır.

Alman Wurster'in tayyaresi Wedell'inkinden daha "ince", daha çekiktir. Tayyarenin inşasında inkişaf vardır. İki motör arasındaki kudret farkı (ki 800 beygirlik bir farktır) saatte 120 kilometre sürat fazlasının sebebini izah eder.

Uçuşa karşı daha az mukavemet edici teknelerin inşası dünyada aşağı yukarı bir istikrara varmış gibidir. Bu itibarla daha süratli uçmaya imkân verecek, saatte bin kilometre ve daha fazla sürat temin edecek ancak motörlerin kudretinin arttırılması olacaktır.

Bu sahada, mütehassısların yüksek kabiliyetlerine rağmen, terakki yavaştır.

2000 beygirlik motöre doğru

Yarının ideal motörü nasıl olacaktır?

Meselâ, bugünkü motörlerden daha büyük ve daha ağır olmamakla ve hattâ az yer tutmakla beraber 2000 beygirlik kudret çıkaracak bir motör.

Mühendislerin çalışmaları, bizden henüz çok uzak olan bu hedefi takib etmektedir. Bu ideal motörle ağırlık yekûnu 470 ilâ 480 kiloyu geçmiyecektir. Bu suretle beygir kuvveti başına 240 gramlık sansasyonel bir rekor elde edilmiş olacaktır. (Bugün en iyi fransız motörlerinden birinde ağırlık beygir başına 550 gramdır.)

Motörün litre başına randımanı 57 beygir olacaktır, ki bu rakam, 1938 de azamî randımanlı motörden litre başına 20 beygir bir fazlalık gösterir. Bombardıman tayyarelerinin birkaç seneye kadar saatte 600 kilometre süratle uçacaklarını söylemekle fazla mübaleğa etmiş olmam.

Motörlerin kuvvetindeki fazlalık süratin ehemiyetli nisbetlerde yükselmesini intaç edecektir. Bu çok yüksek sürat tayyarelerin havaya karşı koyan satıhlarını küçültmeye de imkân verecektir.

Yarının tek motörlü tayyaresini, biribirine zıd istikamette dönen iki pervaneyi harekete getiren kudretli bir motöre sahib ve mukavemet satıhı çok küçülmüş olarak görüyorum. Hareket ve iniş halindeki azaltılmış süratler hususî tertibatla elde edilecektir. Bu neviden makinaların pilote edilmesi pervanelerin biribirine zıt dönmesi temin edilmediği takdirde güç ve hattâ tehlikeli olurdu.

İki motörlü tayyarelerde, her motörün pervanesi aksi istikamette dönmelidir. Üç motörlülerde, ortadaki motörün, biribirine zıd istikamette dönen iki pervanesi olacaktır.

Bu neviden motör ve pervanelerle teçhiz edilecek tayyarelerin gerek motörleri işlerken, gerek durdurulduktan sonra pilote edilmeleri kolay olacaktır. İstre - Şam - Paris ve Roma - Rio de Janeiro seferlerini yapan italyan tayyareleri yarının tayyaresi hakkında bir fikir verebilirler. İtalyanlar 60 metrekarelik bir tayyareye 750 beygirlik üç motör yerleştirmişlerdir. Yerden kesiliş esnasında satıhın her metrekaresine düşen ağırlık 220 kilodur, fakat metrekare başına kudret 35 beygirden fazladır.

Fransada aynı kudrette bir tek tayyare yoktur. Haklı olarak tenkid edilen fransız tayyarelerinin asıl zâfı buradadır.

1927 ilkteşrininde cenub atlantiğini 18 saat 5 dakikada geçmiştim. 1938 sonkânunda, üç italyan tayyaresi Okyanos'u 8 saat 50 dakikada geçtiler.

Eğer icab ettiği gibi çalışmak lüzumu anlaşılır ve işe koyulursa cenub atnlantiği saatte 600 kilometre süratle 5 saatte aşılabilecektir.

L'İntransigeanda Meşhur fransız tayyarecisi COSTES yazıyor

Muhteşem infiradın sonu mu?

İngiliz parlamentosu azasından Norman J. Hulbert yazıyor:

İngiltere artık bir ada değildir. Tayyareciliğin süratle inkişafı mesafe ve sınır mefhumunu da ortadan kaldırdı. Vaktiyle sadece gedikli diplomatlara inhisar ettirilmiş olan politik görüşmeler, şimdiki muhtelif memleketlerin kabine azaları tarafından yapılmaktadır. Gerek kültürel ve ekonomik münasebetlerin idamesinde, gerek muahede ve mukavelelerin meydana getirilmesinde büyük elçi ve elçilere ihtiyaç olmakla beraber, katî neticeler doğrudan doğruya temasa geçen bakanlar vasıtasiyle elde edilmektedir. Muayyen bir anda gene muayyen bir meselenin halli icab edince, pratik olmadığı şöyle dursun, zaman kaybettiren diplomasi yolları yerine, doğrudan doğruya dış bakanlarını görüşmelere memur etmek, bugünkü günde çok daha verimli olmaktadır.

Bu mülâhazalar, kısmen de, İngilterenin bugün artık muhteşem infirad denilen şeyi düşünmediğini söylemekliğim ile alâkalıdır. Muhteşem infirad devri çoktan geçmiştir. Bugünkü politika tabiî şartlarına tamamiyle aykırı olduğu için, bu hususta yapılacak her teşebbüs akîm kalmağa mahkûmdur.

İngilterenin istikbali, Avrupadan ayrı kalmakla değil, enternasyonal işbirliği ile garantilidir. Bugünkü vaziyetin çok ciddî ve tehlikeli olduğuna şüphe edilmemekle beraber, bu husus, bazı mahfillerde hüküm sürdüğü gibi bir harb paniğine vesile teşkil edemez. Bilâkis ben şu kanaatteyim ki, sulh düşmanı olarak gösterilen memleketlerde de en büyük emel sadece sulhtur. Bu memleketlerde de gaye, herhangi bir harbtan kaçınmaktır.

Avrupada bugün artık silâhlanma muvazenesi hemen hemen kurulmuş sayılabilir. Hiç bir memleket kendine katiyetle güvendiğini iddia edemiyeceği gibi, hiç bir büyük devlet, askerî üstünlüğü ile diğer bir devleti ezebileceğini iddia edemez. İngilterenin silâhlanmasındaki gaye ve hedeflerden biri de muhtelif memleketlerdeki kaygıları ortadan kaldırmaktadır.

Her ikisi de Cenevre dışında kaldıkları için, Milletler Cemiyeti görüşmeleri delâletiyle Berlin ve Roma ile anlaşmamıza imkân yoktur. Bugünkü meseleleri hal için yegâne çare, büyük devletlerin doğrudan doğruya görüşmelere girişmeleri, ve bu görüşmelerde yalnız kendilerine aid olan meseleleri değil, tekmil devletlerin menfaatlerini göz önünde tutmalarıdır.

Bu mülâhaza bilhassa sömürge davasiyle alâkalıdır. Sömürge davâsını münakaşa etmeğe yanaşmak istemiyen diğer diplomatlar gibi, aynı kanaatte değilim. Bilakis ben, Avrupanın bir anlaşma çerçevesi içinde, Fransa ve diğer sömürge devletleriyle birlikte Berlinin isteklerini gözden geçirmek taraftarıyım.

Böyle bir anlaşma meydana getirilecek olursa, enternasyonal sahada daha geniş ölçüde elbirliğiyle çalışmak imkânı olabilecektir. Bundan başka, Uzak Şarktaki hâdiseler dolayısiyle Avrupanın yardımına muhtaç olduğunu hisseden Birleşik Amerika hükümetleri de Avrupa ile elbirliğiyle çalışmaktan çekinmiyecektir.

Almanya

Bir alman gazetesi Avusturyaya hücum ediyor

Avusturya, Macaristan ve Çekoslovakya arasında politik ve ekonomik bir pakt akdi fikri ile Avusturya kıracılarının faaliyeti Hitler gençlik teşkilâtının gazetesi olan Vil und Mahtda şiddetli bir tenkide uğramaktadır.

Bu gazete Avusturya hükümetine tehditli ihtarda bulunuyor ve diyor ki:

"Avusturya hükümeti 11 temmuz anlaşmasile bütün manâsiyle bir alman siyaseti takibini teahhüd eylemiştir. Hattı hareketini bu anlaşma ile nasıl telif edeceğini kendisinden sorarız. Kıralcı faaliyetine ve propagandasına karşı gene bu hükümetin artık nasıl bir vaziyet alacağını da sormak isteriz. Kıralcılık ve kıralcıların dış politikası bütün Avrupada alman menfaatlerinin heyeti umumiyesine bir tecavüzdür. Avusturya hükümeti, Avrupa sulhu, alman milletinin emniyeti ve bizzat Avusturyanın istiklâlini garanti edecek tedbirlere tevessül etmekle kendi kendine hizmet etmiş olacaktır.„

Çapraz kelimeler

Dünkü çapraz kelimelerin halledilmiş şekli

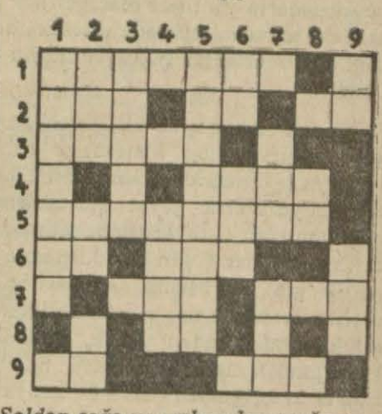

Soldan sağa ve yukarıdan aşağıya:

1- Torik balığının küçüğü,
2- Orta Asya ırkına mensub - Beygir - Aman!
3- Limontaya sıkılan
4- Küçük çocuğa bakan kadın.
5- Alafranga ut.
6- Alaturka mandolin - Bir erkek ismi
7- Bayağı.
9- Bağışlamak - Ceylan.

Kurban bayramı

Diyanet İşleri Reisliğinden:

11 Şubat 1938 cuma günü Kurban Bayramı olduğu ilân olunur.

Bayram namazı

Sa	D		
7	22	(321)	750

Yeni çıktı

ŞEHİRCİLİK

YAZAN:
Celâl Esat ARSEVEN
Belediye ve imar işleriyle alâkası olan herkese tavsiye olunacak bir kitab

Kendi aramızda :

Matbuatımızın devasız derdi; tashih hatâsı

Yabancı matbuatı bilmem ama, "tashih hatâsı" bizim için, dünkü bugünkü mesele değil, kökü tarihte olan bir müzmin derdimiz oldu.

Bir yazının mürettibler tarafından dizildikten sonra, aslına uygun olup olmadığını, basılan provası üzerinde "musahhih" denilen arkadaşlar tarafından biri okuyup, biri de aslından takib etmek şartiyle iki ve bazan üç, dört defa tashih ve kontrol edildiğini bilmem her okuyucu bilir mi?

Okuyucularımız bunu biliyorlarsa, bu "musahhih" arkadaşların beheme - hal okumuş yazmış, bu işı başaracak kabiliyet ve bilgi sahibi insanlar arasından seçildiğini de biz haber verelim.

O halde nasıl oluyor da hâlâ gazetelerimizde ve kitablarımızda yanlıştan kurtulamıyoruz? Diyeceksiniz. Buna, baş muharrir de, yazı işleri müdürü de, bendin muharriri de hayrettedir ve daha garibi, bizzat musahhih de şaşmaktadır!

Matbaanın bizde teessüsünden evvel ve daha kitablar el yazmasiyle "hattat" lar tarafından istinsah suretile teksir edilirken, bu kopyeciler hakkında verilen hükmü bilmeyen hemen yoktur;

Külli hattatün cahilün

Hemen söylemeliyim ki, bu kara damgayı bugünkü musahhihlere katiyen vuramayız. Bugünkü bazı musahhihler cahil değil, ancak "dalgacı" dırlar.

Daha on altıncı asırda Fuzulinin yazdığı bir kıta, "hattat" lardan alaylı bir şekilde şöyle şikâyet eder :

Kalem olsun eli olkâtibi bed tahririn
Ki sivadı rakamı surumuzu şûr eyler,
Kâh bir harf sukutiyle eder nadiri nar
Kâh bir nokta sukutiyle gözü kör eyler.

Arab harfleriyle yazılmış olan bu kıta, gene arab harflerile yazılıp okunınca esprisi cidden mükemmel olduğu görülür ve tariz şekli pek hoştur.

***

Hattatların cehaleti, bizde, "matbaa"nın teessüsüne sebeb olmuştu. Çünkü İbrahim Müteferrika, Said Mehmed efendi ile beraber 1726 - 1139 da matbaasını açmadan evvel, müsaade almak maksadiyle padişaha verdiği "vesiletüttıbaa" şöhretli lâyihasında zikrettiği esbabı mucibe arasında: "... Tevarih ve ulûmu âliyeden cild ve hacmi kebir olan nüsahı lâzime nadir ve zümrei küttâp ve müstensihinin dahi kusurı himmet ve rehavetlerinden naşi yazmağa rağbet etmeyip ve yazdıkları nüsah dahi zabt ve hatadan hâli olmadığı" hakkındaki hüküm ve matbu nüshaların yanlışsız olacağı hakkındaki teminat, müsaade verilmesine saik olan sebeblerin en kuvvetlilerin - dendir.

Çünkü tashih işine verilen ehemiyet; "... birkaç âlim kimesneler dahi sureti nakş olunacak kitabı tashih için tayin buyurulursa gayet müstahsene olan umurdan olur" şeklinde müsaade fetvasına kadar geçen kayıddan anlaşıldığı gibi, matbaanın açılması için verilen fermanla da musahhihliklere sabık İstanbul kadısı İshak, Selânik kadılığından mazul Pîri zade Sahib, Galata kadılığından mazul Yanyalı Esad ve Kasım Paşa Mevlevihanesi şeyhi Musa efendiler gibi o zamana göre âlim zevatın tayini suretiyle bu işe gösterilen itinadan da anlaşılır.

1831 - 1247 de "Takvimi Vekayi" neşredilmeğe başlandığı vakit de musahhihler ekipi için müşkülpesent davranılmış ve ser musahhihliğe âlimlerden Müderris Karsî zade Cemaleddin efendi seçilerek maiyetine de gerek tashih ve gerek mukabele için lüzumu kadar âlim müderris verilmişti.

1840 - 1256 da çıkan "Ceridei Havadis" in musahhihleri de müderrisler olduğu mazbut olmasına göre, tarih bu münasebetle bize öğretmektedir ki; musahhihlerin pirleri ve ilk batınlardaki cedleri hep "müderris" dir. Bu, şu demektir ki; musahhihlerimizin nesebi ağır soy a dayanır. Ne mutlu onlara...

* * *

Ne fayda ki, her "Asaletlû" da nihayet beşer olduğu için bazan şaşmaktadır. Fakat bizim asaletlûların "şaşma" ları, gazetenin on binlerce kariini de şaşırtmaktadır.

Bu yanlışlardan istibdad devrinde geçenler o zamana göre birer faciadır. O zaman ki, her şeyden manâ çıkarmaktadır ve bize; "buluttan nem kapmak", "öküz altında buzağı aramak" gibi darbı meseller bırakmıştır.

İstibdadda, biraz manâ verilmeğe müsaid tashih hatalarının cezası, bir gazete için idam mahiyetinde olan "kapanma" hükmü ile nihayetlendiğinden ve "korkunç" diye tavsif edilebileceğinden gazete sahib ve muharrirleri bu hususa gayet itinakâr idi. Zatı Şahane hakkında yegâne verilebilecek haber olan "velâdet" ve "cülûs" günleri ile "selâmlık resmi âlisi" bendlerinin, bir yanlışlık olmasın diye birkaç kılişesi yaptırılır ve bunlar lüzumunda sıra ile baş tarafa konurdu.

Bu kadar itinaya rağmen kılişeli olmıyan yazılarda gene yanlışlar olur ve "kapanma" lar tevali ederdi. Bir defa "Sabah" gazetesinde "Şevketlû Abdülhamid Han" denecek yerde ortada gelen "lâm" harfı düşmüş ve musahhih de görmiyerek böylece çıktığından arabca harflerle "şu kötü Abdülhamid Han" şeklinde okunarak gazete kapanmıştı.

Yeni türk harfleri bu kabil hatâların da önüne geçmiştir. Arab harfleri bu hususta dahi fena idi. Bunun bir misali de "İkdam" gazetesinde bir cülûs gününde; "leylei mes'ude" yerine "ayın" harfinin sukutiyle "leylei mesude" veya "leylei müsvedde" şeklinde okunmak kabiliyetinde olarak çıkan tabirdir ki "leylei mesude" diye okunduğu vakit karanlık gece manâsına gelmektedir.

Bu gazete de kapanmış ve ancak Ahmed Cevdet Merhumun Ebülhüdaya dehaleti,Ebülhüda'nın da "müsvedde" nin "siyadet" geldiğini ve bu kelimenin de parlak, şeffaf ve pâk manâsında olduğunu ve evlâdı resule bundan dolayı "Seyyid" dendiğini "hakipayı şahaneye" arzetmesi üzerine gazetenin bir müddet sonra çıkmasına müsaade alınabilmiştir.

"Tashih hatası" nın en gülüncü Ercümend Ekrem Talunun başından geçendir ve üstad, üç yüz yirmi senesinde İbnilhakki Mehmed Tâhir'in "hanımlara mahsus" adlı haftalık gazetesinde çalışırken olmuştur.

O zaman patronları çok tamakâr olduğundan bu gazetenin her nüshası Hüseyin efendi isminde bir zata bir mecidiyeye tashih ettirilirdi.

O tarihte Haymana'da bin okka ağırlığında beyaz bir boğa yetiştirilmiş, yetiştirenler bunu İstanbula getirerek Zatı Şahaneye takdim etmişlerdi. Bu münasebetle heyet reisine "kapıcı başılık" unvanı verilmiş ve diğerleri de aledderecat taltif olunmuştur. Bunlar boğanın resmini çıkarttırmışlar bu resimle beraber bir bendin gazeteye konması için, para vererek, gazete sahibile mutabık kalmışlardır.

Gene o sıralarda hafiyeliğiyle meşhur, rüsumat dairesi rüesasından bir zat da Ulâ sınıfı evveli rütbesine irtika eylemiş ve yeni nişaniyle çektirdiği resmini göndererek bir bend yazılmasını emretmiştir.

Bu iki bend yazılmış ve dizilmiştir. Ancak bir yanlışlık hem bu bendleri, hem de gazeteyi alt üst etmiştir. Üstad der ki;

— Yeni heves, daha idarehaneye gitmeden bir kuruş verir kendi gazetemi ilk rastladığım gazeteciden alırdım. Bu sefer nerede aradımsa yok.. Nasıl olur? Bir de matbaaya gideyim ki gazeteyi toplamışlar. Makine altından bir kirli nüsha buldum. Okuyayım ki ...

Bendler biribirine karışarak basılmış ve Ercümendin anlatışından benim hafızamın zabtettiği şekil şu olmuş: "Rüsumat idaresi baş müfettişlerinden ve esdikayı bendegânı hazreti şehriyariden ..... Beyefendinin rutbesi iltifatı cihan derecatı hazreti tacidarî neticesi ulâ sınıfı evveline terfi edilmiştir.

Mezkûr boğa Haymana ovalarında yetişmiş olup tam bin okka gelmektedir..... ilh"

Bendin bu şekilde sürüp gittiği yetişmiyormuş gibi boğanın resmi altına adamın ismi ve adamın resmi altına da boğanın tarifi konmuş. Bir mecidiyeye tashih tabiî bu kadar olur.. Gazete hemen toplatılmış ve kapatılmış. Ercümend Bursa'ya kaçmış. Neden sonra işin kasde makrun olmadığı anlaşılarak iş tamir edilmiş ve patron ihsanı şahane almış ve fakat zavallı Ercümendin bir haftalığını vermemiş.

Tashih hatalarından bir tanesi de Abdülhamid tarafından, devletin resmî ceridesi olan "Takvimi Vakayi" in kapatılarak tâ ikinci defa meşrutiyet ilânına kadar neşredilmemesini icab ettirenidir. Bu hâdise, Kâmil Paşanın ikinci defa sadaretten çekildiği sırada alelusul neşredilen "hattı humayûn" un yanlış dizilmesinden ileri gelmiş ve "Kâmil Paşanın hasbelicab infisaline mebni" ibaresindeki "hasbelicab" kelimesinin "b" den sonra gelen "elif" i "lâmelif" den sonraya gelerek "hasbı lâ icab" şeklinde çıkmış ve manâyı allak bullak etmişti.

*

Sakınılan göze çöp batar derler, batar zahir... Gazete sahibleriyle yazı işleri müdürlerinin çok korktuğu "musahhih" ler de böyle olmasını istemezlerya... Nihayet bunlar da hüsnüniyet sahibidirler ve işlerinden ayrılmak istemezler. Ne yapsınlar oluyor işte.. Kaldı ki bu arkadaşlar işlerinin de ehlidirler. Ama dünyada neler var, bari bir de hem cahil, hem de inadcı musahhih vakası yazayım da tahrir müdürleri de bugünkü musahhih arkadaşları öpüp başlarına koysunlar...

Bu vaka 1235 tarihi hicrisinde geçmiştir. Şikâyet de hekim, âlim ve müverrih Şanî zade Ataullah efendi tarafındandır. Bu zat tabıhanei âmirede basılan bir eseri münasebetiyle tarihinde gerek matbaa müdürü, gerekse musahhih hakkında şu satırları yazmaktadır: "Bu adam müflis bakkal çekmecesi gibi boş bir kafa sahibi olup hüner ve marifetten tamamiyle bibehre kaldığından ve zikrü fikri mansıb ve akçeden gayri bir nesneye taallûk etmeyip matbaa nezaretine naehil olduğundan kitabımın tabı ve temsili esnasında ibaresinin tashihine her ne kadar sâyi cezil eyledimse de az para vererek kullanmak düşüncesiyle musahhihlikte kullandığı Üsküdar yeni camiindeki kayyum, fakirin tashihlerine rağmen inadı cahiliyetle gene gerek hurufat imlâsını tahrif ve gerek bütün kelimeleri taklib ve tashif etmekten fariğ olmadı."

Eh, ucuz etin yahnisi tabiî tatsız olur.

Netice, matbuat âlemimizin "musahhih" adlı bir derdi vardır. Bu derdin hafif geçmesi için çare; her müessesedeki adedlerini fazlalaştırmak ve kendilerine fazla para vermektir.

Musahhihlere atıp tuttum, ama, görülüyor ki sonunu tatlıya bağladım. Ne olur, ne olmaz. Belki bu hareketim şu yazımın "tashih hatâsı" ndan âri olmasını temin eder.

SERVER İSKİT

Ankara belediye zabıtası talimatnamesini neşrediyoruz

3 — Her çamaşırhanenin biri kirli çamaşır kabulüne diğeri temiz çamaşır teslimine mahsus ayrı ayrı iki odası bulunacaktır.

4 — İntanî hastalkların çamaşrlarını, dezenfeksiyon merkezinde temizlenmeden çamaşırhaneye kabul etmek yasaktır. Kanlı, balgamlı ve sair uvzî mahsulât ile kirlenmiş çamaşırlar % 4 krezilol sodik havuzlarında en aşağı 6 saat bırakıldıktan sonra kaynatılıp yıkanacak.

5 — Ütü dairesi yıkanma kısmından ayrı bulunacaktır.

6 — Kirli çamaşırların müesseseye nakli için % 4 krezilol sodik mahluliyle ıslatılmış hususî torbalara konulacaktır.

F — Sabunlar

Madde 350 — Sabuncuların uyacakları şartlar aşağıda gösterilmiştir :

1 — Piyasaya çıkarılacak sabunlar kaynatılarak ve ya kaynatılmıyarak yapıldığına göre pişmiş veya çiğ sabun ve terkiblerine göre de insanların temizlenmelerine veya bulaşığa mahsus olmak üzere ikişer nevi itibar edilmiştir.

2 — Sabunların kalıpları üzerinde nasıl yapıldıklarını ve terkiblerini göstermek üzere aşağıdaki ibareleri havi okunaklı birer damğa bulunacaktır.

a) pişkin (çamaşır)
b) çiğ „
c) pişkin (bulaşık)
d) çiğ „

Bundan başka kalıpların üzerine yapanların adı ile nerede yapıldığını gösteren hususî birer damga konacaktır. (Bu damgalar yalnız ikilik ve dörtlük kalıplarda bulunacaktır.)

3 — Beşlik, altılık, sekizlik ve on altılığa kadar küçük kalıplara yazı yerine bir ve 2 numaralar basılacaktır. (1 numara pişkin sabuna, 2 numara çiğ sabuna delâlet eder.) Yalnız bunlardan çamaşıra mahsus olanlar belli olmak için rakamın yanında Ç harfı bulaşık sabunların da yine rakamla beraber B harfi bulunacaktır.

4 — Çamaşır sabunlarının vasıfları şunlardır:

a — Serbest kalori mikdarı % 0.5 geçmiyecek, cildi kaşındırıcı ve bozucu muzir maddelerden arî olacaktır.

b — Topraklı maddeler, bilâ ma karboniyeti sodyum da dahil olduğu halde % 2 yi geçmiyecektir.

5 — Bulaşık sabunlarının vasıfları şunlardır.

a — Serbest kalevi mikdarı % 0.5 i geçmiyecektir. Cildi kaşındırıcı, bozucu maddelerden arî olacaktır.

b — Topraklı maddeler % 5 i geçmiyecektir.

c — % 2 topraklı maddelerden başka % 3 e kadar bilâ ma karboniyeti sodiyum bulunabileceği gibi topraklı maddelerin yerine kaim olmak üzere soda mikdarı % 5 e kadar olabilir. Yani topraklı maddelerle bilâ ma karboniyeti sodyum mecmuu %5 i geçmiyecektir.

6 — Gerek çamaşır gerek bulaşık sabunlarının rutubeti % 30 u geçmiyecektir.

7 — Yukardaki vasıflara uymayan sabunların piyasaya çıkarılması ve satılması yasaktır. Bu gibi sabunlar hemen mühür altına alınacak ve bunlar yeniden pişirilerek talimatname hükümlerine uygun bir hale getirildikleri kimyahane raporiyle anlaşılmadan satışa çışarılmıyacaktır.

8 — Tuvalet sabunlarının cildi kaşındırıcı, bozucu veya fena kokulu maddelerden yapılmış olmaları ve vasıfları itibariyle hamam ve çamaşır sabunlarının üstünde olmaları şarttır.

Madde 351 — Dışardan gelen sabunların da ayni vasıfları haiz olmaları şarttır.

ON BIRINCI FASIL
Kullanılmış eşya satanlar

Madde 352 — Kullanılmış eşya alım ve satımiyle meşgul olanlar aşağıdaki şartlara uymağa mecburdurlar :

1 — Kullanılmış eşya alım ve satımı ancak bu maksadla açılmış olan dükkânlarda yapılabilir. Başka yerlerde veya seyyar olarak kullanılmış eşya almak ve satmak yasaktır.

2 — Kullanılmış elbise, çamaşır, döşeme ve saire alınıp satılmadan evel belediye tephirhanelerinde dezenfekte edilerek üzerlerine mühür veya işaret konacaktır. Bu mühür veya işareti havi olmıyan kullanılmış eşyayı dükkânlarda bulundurmak veya satmak yasaktır.

3 — Kullanılmış veya kullanılmamış eşyayı bir arada bulundurmak yasaktır. Her iki eşyayı birlikte satan dükkânlar bunlara aid kısımları birbirinden bir bölme ile iyice ayırmış bulunacaklardır.

Paçavra, kemik ve saire gibi eşyaların ayıklandığı, işlendiği ve depo edildiği yerlerin uyacakları şartlar

Madde 353:

1 — Paçavra, kemik ve saire ayıklanması, depo edilmesi ve işlenilmesi gibi şeyler evlere ve her türlü binalara uzak kârgir ve aşağıdaki şartlara uygun olan yerlerde yapılabilecek ve bunun için belediyeden izin alınacaktır.

2 — Bu gibi yerlerde:

a — Biri kirli öbürü dezenfekte edilmiş madelere aid olmak üzere birbirinden iyice ayrı iki kısım bulunacak ve her iki kısım zeminleriyle en az 2 metre yüksekliğe kadar dıvarları her vakıt yıkanabilecek bir şekilde olacaktır.

b — Her taraf kâfi gündüz ışığiyle aydınlatılmış bulunacak, pencerelerinde ince tel olacak.

c — Zeminin münasip bir yerinde mecra ile irtibatı olan ıskaralı ve sifonlu bir delik bulunacaktır.

d — Müessese içinde akar su ile hava tazeleme tertibatı bulunacaktır.

(Sonu var)

RESMİ İLÂNLAR

M. M. bakanlığı

Benzin alınacak

M. M. Vekâleti Satın alma Komisyonundan:

1) 750 ton 87 oktanlık benzin pazarlıkla eksiltmeye konmuştur.

2) Tahmin edilen bedeli 225.000 lira olup ilk teminat parası 12.500 liradır.

3) İhalesi 16 şubat 938 perşembe günü saat 15 dedir.

4) Şartnamesi 1125 kuruş mukabilinde M. M. V. satın alma komisyonundan alınır.

5) Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgelerile birlikte ihale gün ve saatında M. M. V. satın alma komisyonunda hazır bulunmaları.

(268) 1—584

Sahra telefonu ve sahra santralı alınacak

M. M. Vekâleti Satın alma Komisyonundan:

1 — 30 adet ordu tipi sahra telefonu ile 5 adet ordu tipi sahra santralı pazarlıkla eksiltmeye konmuş olup her iki malzeme birden ihale edildiği gibi ayrı ayrı da ihale edilebilir.

2 — Her ikisinin tahmin bedeli 5700 lira olup ilk teminat parası 427 lira 50 kuruştur.

3 — İhalesi 15 - şubat - 938 salı günü saat 15 dedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2; 3 üncü maddelerin - de istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatında M. M. V. Satşn alma Komisyonunda hazır bulunmaları.

(267) 1—572

Tezgâh ve kazancı örsü alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1) Müteahhid nam hesabına ihalesi yapılacak olan 7 adet muhtelif tezgâh ile 3 adet kazancı örsü açık eksiltmeye konmuştur.

2) Tahmin edilen bedeli 6499 lira olup ilk teminat parası 487 lira 43 kuruştur.

3) İhalesi 25 - şubat - 938 cuma günü saat 11 dedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatinde M.M.V. satın alma komisyonunda hazır bulunmaları.

(52) 1—178

Rüzgâr ölçme âleti alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

Açık eksiltmesinde istekli çıkmıyan 20 : 30 tane rüzgâr ölçme âleti pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 18.2.938 cuma günü saat 11 de M. M. V. satın alma Ko. da yapılacaktr. İlk teminat 196 lira 50 kuruştur. Pazarlığa girecekler 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte M. M. V. satın alma Ko. da pazarlık gün ve saatında bulunmaları. (299) 677

Tahta alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — İhale bedeli vekâletçe yüksek görülen 10 metre mikâbı dilme ile 20 metre mikâbı tahta 2490 sayılı kanunun 43 üncü maddesine tevfikan tekrar eksiltmeye konmuştur.

2 — Açık eksiltmesi 10 şubat 1938 perşembe günü saat 10 da yapılacaktır.

3 — Taliplerin muayyen gün ve saatte komisyona müracaatları ilân olunur. (361) 786

Mayonluk çelik alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — 150.000 metre mayonluk çelik şerid kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin edilen bedeli 21.000 lira olup ilk teminat parası 1575 liradır.

3 — İhalesi 28 mart 938 pazartesi günü saat 15 dedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gününden en geç bir saat evveline kadar teminat ve teklif mektublarını M. M. V. satın alma komisyonuna vermeleri. (337) 766

Jandarma

Yazlık kumaş alınacak

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satın Alma Komisyonundan :

1 — Bir metresine altmış kuruş fiat tahmin edilen vasıf ve örneğine uygun (150.000) metre yazlık kumaş kapalı zarfda pazarlığa tahvilen 16.2.938 çarşamba günü saat onda satın alınacaktır.

2 — Buna aid şartname (450) kuruş karşılığında komisyondan alınabilir.

3 — Pazarlığa karışmak istiyenlerin (5750) liralık ilk teminat ve şartnamede yazılı vesika ile birlikte belli gün ve saatte komisyona baş vurmaları.

(190) 1—485

A. Levazım Âmirliği

Yulaf alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Harb okulu hayvanatı ihtiyacı için 170 ton yulafın kapalı zarfla eksiltmesi 22.2.938 saat 15 de Ankara levazım âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır .

2 — Muhammen bedeli 8500 lira ilk teminatı 637 lira 50 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülür. Kanunî vesikalar bulunan teklif mektublarının saat 14 e kadar komisyona verilmesi.

(264) 1—608

Galvanizli boru alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

Amasya garnizonu su tesisatı için iki parmak ve 20 atmosfere mütehammil 3200 metre galvanizli boru kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuşsa da verilen fiat pahalı görülmüş olduğundan bir ay zarfında pazarlıkla satın alınacaktır. İlk eksiltmesi 10 şubat 938 perşembe saat 14 de yapılacaktır. Şartnamede değişiklik yoktur. Tutarı 6240 lira ilk teminatı 460 liradır. İsteklilerin eksiltme gününde teminat ve vesikalarile beraber Samsun tümen binasındaki komisyona gelmeleri.

(357) 782

Fabrikalar

İki ton Nikel

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (3500) lira olan 2 ton nikel Ankarada Askerî fabrikalar umum müdürlüğü satın alma komisyonunca 25.3.938 cuma günü saat 14 de açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir.

Taliblerin muvakkat teminat olan (262 lira (50) kuruş ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (303) 678

Demiryolları

Asfalt yaptırılacak

D. D. Yolları Umum Müdürlüğünden :

Ankara istasyonunda Devlet Demiryolları umumî idare binasının şehir cephesindeki parke kaldırım üzerinin asfaltla kaplanması işi ile arka cephesinde asfalt kaplamalı bir meydan yapılması işi kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

1 — Bu işlerin keşif bedeli 12.600 liradır.

2 — İstekliler bu işe aid şartname ve sair evrakı Devlet demiryollarının Ankara, Haydarpaşa ve Sirkeci veznelerinden 63 kuruş mukabilinde alabilir.

3 — Eksiltme 21. 2. 938 tarihinde pazartesi günü saat 15 de Ankarada Devlet Demiryolları yol dairesinde toplanacak merkez birinci komisyonca yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektublariyle birlikte aşağıda yazılı teminat ve vesaikı ayni gün saat 14 de kadar komisyona tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

a) 2490 sayılı kanun ahkâmına uygun 945 liralık muvakkat teminat.

b) Bu kanunun tayin ettiği ve şartnamede yazılı vesikalar. (340) 767

Çetinkaya - Divrik hattında tenzilât

D. D. Yolları Umum Müdürlüğünden :

1. 3. 1938 tarihinden itibaren Çetinkaya - Divrik kısmında yolculara umumî tarife üzerinden % 50 tenzilât yapılacaktır. (331) 765

Vilâyetler

Elektrik mühendisi aranıyor

Antalya Elektrik Türk Anonim Şirketinden :

Antalya elektrik şirketi (225) liraya kadar maaş vermek üzere bir elektrik mühendisi aramaktadır. Yüksek mühendis mektebince musaddak diplomaları olanlardan talib olanların şirkete müracaatları ilân ounur.

(342) 742

Gümrük muhafaza karakolu yaptırılacak

Mardin Nafıa Dairesinden :

1 — Eksiltmeye konulan iş : Mardin İlinin Nusaybin kazasında yapılacak gümrük muhafaza karakolu inşaatı.

2 — Keşif bedeli 24854 lira 23 kuruştur.

3 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır.

A) Eksiltme şartnamesi.

B) Mukavelename

C) Bayındırlık işleri genel şartnamesi.

D) Keşif, tahlil ve silsilei fiyat cedvelleri.

E) Proje.

İsteyenler bu şartnameleri Mardin Nafıa dairesinde görebilirler.

4 — 31 ikincikânun 938 tarihinden itibaren pazarlık suretiyle yaptırılacak olan bu iş 3 mart 938 perşembe gününe kadar her hangi bir günde evsafı matlubeyi haiz talib zuhur ederse Mardin Nafıa dairesinde toplanacak olan komisyonu mahsus karariyle ona verilecektir.

5 — Bu işe talib olmak isteyenlerin 1864 liralık teminat akçesini vermesi ve 1 temmuz 937 tarih ve 3645 sayılı resmî gazete ile neşir ve ilân olunan müteahhidlik vesikasiyle malî vaziyeti hakkında ticaret odasından alınan belgeyi işin ehli olduğuna dair ehliyet vesikasını göstermesi şarttır.

6 — Bu iş için daha fazla malûmat almak isteyenlerin Mardin Nafıa dairesine müracaatları ilân olunur.

(347) 768

Tamirat münakasası

Ankara İnhisarlar Başmüdürlüğünden :

1 — Keçeç tuzlasında Pançarlık ve Barak kulübelerinin tamirine aid 209 liralık ve Burka binasının tamirine aid 198 lira 55 kuruşluk ve katırcı boğazında iki eski kulübeden birisinin yıkılarak enkaziyle diğerinin tamirine aid 167 lira 20 kuruşluk üç kıta keşif varakasında yazılı işlerin tamiri

2 — Keçeç tuzlasında Karedeğin kısmında 6 no.lu anbarın önüne sundurma yapılması 249 lira 15 kuruşluk keşif varakasına göre.

Alenî pazarlığa konulmuştur.

3 — Pazarlık ve ihale 21.2.938 tarihinde saat 15 de baş müdürlük binasında müteşekkil komisyonda icra edilecektir.

4 — Pazarlığa iştirak edecek taliblerin bir nu. yazılı tamiratın keşif varakalarına göre muhammen bedelinin mecmu tutarının % 7.5 olan 43 lira 50 kuruş ve kezalik iki nu. da yazılı inşaatin keşif varakasına göre % 7.5 olan 18 lira 75 kuruşu inhisarlar veznesine yatıracaklardır.

5 — Keşif varakalarını ve şartnamelerini görmek istiyenlerin şimdiden tuz fen şubesine müracaatları ilân olunur. (309) 681

Tıbbî mecmualar alınacak

Ankara Merkez Hıfzısıhha Müessesesi Satın Alma Komisyonu Reisliğinden :

1 — Müessesemiz kütüphanesine satın alınacak muhammen bedeli (3997) lira olan eski senelere aid tıbbî mecmualar 19.2.938 cumartesi günü saat (11) de açık eksiltmeye konmuştur.

2 — İstekliler her gün müessese muhasip mutemedliğinden listesini alabilirler.

3 — İstekli ticaret odasına kayıdlı olmakla beraber ayrıca % 7.5 teminat parasını hudud veznesine yatırılacaktır. 676

Belediyeler

Kablo ve elektrik lâmbası alınacak

Karaman Belediyesinden :

3 × 10 milimetre murabba yüksek tevettürlü yer altı kablosu (560) metre 500 lira. Sokak lâmbası armatörü komple 30 adet. 120 lira. Evvelce eksiltmeye konulan : Gümrük resmi belediyeye aid olmak Mersin ve Haydarpaşada teslim edilmek şartiyle yukarıda ebadı ve keşif tutarı yazılı kablo ve lâmbalar 1. 2. 938 tarihinden 10. 2. 938 perşembe gününe kadar on gün müddetle uzatıldığından isteklilerin bu müddet zarfında Karaman Belediye dairesine tekliflerini bildirmeleri ilân olunur. 690/348) 769

Gümrük ve İnhisarlar B.

Satılık ipek mensucat

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden :

1294 sayılı artırma kâğıdındaki kanunî safî sikleti 1365 kilo ağırlığında 125597 lira değerinde safî ipek mensucatların kapalı zarf usulü ile satış ilânı akşam gazetesinin 28. 1. 938 günlü nushasındadır. (554/283) 764

Mahkemelerden

İLÂN

Ankara Üçüncü Sulh Hukuk Mahkemesinden :

Ankaranın Çeşme mahallesinde vefat eden avukat Hacı Ahmed terekesine aid emvali menkulesi 10. 2. 938 tarihine müsadif perşembe günü saat 10 da bilmüzayede mahallinde satılacağından taliblerin yevmi mezkûrda Çeşme mahallesinde Çeşme sokak 6 numaralı hanede hazır bulunmaları ilân olunur. 771

Divanı Muhasebat Riyasetinden

Bodrum Gümrüğü sabık muhasibi Saim Hakkında:

Bodrum gümrüğü muhasipliğinin 929 yılı idare hesabının iadei muhakemesi neticesinde, o yılda muhasip vekili sıfatile iş görmüş olan Saim hakkında sadır olan 1046 sayılı ilâm adı geçenin; - ikamet mahallinin malûm olmamasına binaen - tebliğ edilememiş olduğun dan hukuk usulü muhakemeleri kanununun 141 inci maddesi hükmünce tebliğ makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur.

İşbu ilân 7.2.1938 tarihinden itibaren daire dahilindeki levhaya asılmıştır.

(360) 785

Divanı Muhasebat Riyasetinden

Seydişehir sabık muhasibi Necmettin hakkında:

Seydişehir malmüdürlüğünün 931 yılı idare hesabının iadei muhakemesi neticesinde, muhasip sıfatile iş görmüş olan Necmeddin hakkında sadır olan 873 saylı ilâm mumaileyhin ikamet mahallinin malûm olmamasına binaen kendisine tebliğ edilememiş olduğundan hukuk usulü muhakemeleri kanununun 141 inci maddesi hükmünce tebliğ makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur.

İşbu ilân 7.2.1938 tarihinden itibaren daire dahilindeki levhaya asılmıştır.

(359) 784

KÜÇÜK İLÂNLAR

Küçük ilân şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan:
Bir defa için 30 kuruş
İki defa için 50 kuruş
Üç defa için 70 kuruş
Dört defa için 80 kuruş alınır.
Devamlı küçük ilânların her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ 10 defa neşredilecek bir ilân için 140 kuruş alınacaktır.
Bir kolaylık olmak üzere, her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır.
Dört satırdan fazla her satır için ayrıca 10 kuruş alınır.

Kiralık:

Kiralık Daireler — Yenişehir sıhiye karşısındaki Ugur apartmanında 5 odalı ve modern tertibatı haiz iki daire kiralıktır. Her vakit görülebilir.

Tel: 1851 1—541

Kiralık — Yenişehir Selânik cad - desinin arkasındaki Türe sokak 6 No. apartımanda 3 odalı daire ile bir dairede bir oda 747

Bayanlara — Aile yanında kalori - ferli müstakil üst kat bir veya iki oda. Bakanlıklar Karakol yanı Olgunlar sokak Tan apartımanı kapıcıya sorula. 760

Kiralık — Alman Sefareti arkasında manzaralı üç odalı bir daire kiralıktır. Üç daire üç katlı olan bu apartıman ucuz satılıktır. Tel: 2487 777

Dağınık:

Daktilo Kursu — 43 üncü devre 1 şubatta başlıyor. Kurs mezunlarına 2 ayda diploma verilir. Tahsil aranmaksızın herkes alınır. Yeni hal arkası yeni hamam apartımanı kat 2 Tel: 3714 1—469

Talebe Kurları — Yalnız talebe için almanca, fransızca, ingilizce kurlar teşkil edilmiştir. Yeni hal arkasında Yenihamam apartımanı kat 2 Arar Lisan okulu Tel: 3714 723

Memur Kurları — Yalnız memurlar için her lisanda kurlar teşkil edilmiştir. Yeni hal arkası Yenihamam apartımanı kat 2 Arar Lisan okulu. Tel 3714 724

Üniversiteliler kuru — Üniversiteliler için her lisanda kurlar açılmıştır. Yeni hal arkası Yenihamam apartımanı kat 2 Arar Lisan okulu. Tel 3714 725

Satılık:

Heybeliadada — Çamlık içinde kârgir, modern konforlu plâja nazır bir köşk satılıktır. Müracaat : Ankara Selânik Cad. Cıngıllı Ap. No. 7 1—622

Satılık Bağhane — Şehre yakın havadar 2 kat evi on dönümlük bahçe ucuz fiatla satılacaktır. Meclis Matbaasında Mehmet Erçeviğe müracaat. 646

Satılık Arsalar — Telgaz karşısında 550m/2, 550 kuruştan Lakavuz mevkiinde 7500m/2 25 kuruştan satılacaktır. Tel: 2181 1—542

Satılık arsa — Yenişehir, Bomonti caddesi, İlkiz sokakda üç tarafı açık (518) metre murabbaı bir arsa satılıktır. Tel. 1581 704

Satılık ve kiralık arsa — İsmet Paşa Demirköprü yanında iki yüzü asfalt her türlü inşaata elverişli 3600 metre arsa toptan satılık ve kiralıktır. Emniyet Şirketi Bay İsmaile müracaat. Telefon: 1833 739

Satılık sinema alma makinesi — 16 milimetrelik Zeiss İkon S 10, 1:2, 7 sarı ekranlı iki ilâve objektifi üç filim alacak çantası beraber ehven fiyatla Atatürk bulvarı Bolu apartımanı altında Foto Kemal 756

Satılık ve kiralık ev — Yenişehirde Sıhhiye Vekâletinin arkasında 5 oda banyo, bütün konfor. Ulusta (ev) rumuziyle mektupla müracaat. 775

İş arayanlar:

Mürebbiye arayanlar — Fransızcaya vakıf genç bir mürebbiye vazife arıyor, talibler Salti ve Franko'da M. Altay. Tel. 1855 1—618

Diplomalı ve tecrübeli bir bayan fransızca ders veriyor. Ulus L. rumuzuna müracaat. 1—643

Arar Lisan Okulu — Her meslek için her lisanda akşam saat 10 a kadar kurlar açılmıştır. Yenihamam apartımanı kat 2 Tel: 3714 Posta kutu: 277 726

Aranıyor

Eczacı aranıyor — Nazillide eczane için diplomalı bir eczacı aranıyor. Taliplerin Telefon 2487 ye müracaatları. 773

Kız veya erkek bir lobran aranıyor — Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü ziraî ham maddeler enstitüsü için bir laborana ihtiyaç vardır. Yazı makinesiyle yazabilmesi arzu olunur. Tahsil en aşağı orta mektep olacak. Ücret 60 lira. 787

CESSUR KAPTAN
Fredie Bartholomew

ANKARA PALÂS'ın
Salı ve cuma konserleri
"Pavillon" da Salı 8 Şubat 1938 17.30 da
Mr. Otto Geitner'in İdaresinde
Program
Birinci Kısım
1 — Verdi — Vorspiel zu Traviata
2 — Wieniawski — Kuyawiak
3 — a) Puccini — Tosca) Gesang
b) Verdi — Rigoletto) Leo Pardo
4 — Dworak — Humoreske (Cello Solo: H. Klika)
Ikinci Kısım
5 — Délibes — Coppelia
Ballet - Suite
a) Entre - acte
b) Mélodie Slave Variée
c) Les Automates à Musique
d) Valse des Heures
e) Danse de Fête
f) Czardas
770

Türk Hava Kurumu
BÜYÜK PİYANGOSU
Dördüncü keşide 11 Şubat 938 dedir
Büyük ikramiye 50.000 liradır
Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000 liralık iki aded mükâfat vardır.
Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya iştirâk ediniz...
1—590

Başağrısı, dişağrısı

NEVRALJI

Bütün istırabları teskin eder

GRİPİN

Bilhassa bunlara karşı müessirdir.

İş başında, seyahatte, evde her zaman yanınızda bir kaşe

GRİPİN

Bulundurmayı unutmayınız.

Kalbi bozmaz, mideyi ve böbrekleri yormaz.

İCABINDA GÜNDE 3 KAŞE ALINABİLİR.

İsim ve markaya dikkat. Ve her yerde ısrarla Gripin isteyiniz. 762

Şehzadebaşı şekercisi

Osman Nuri

Bankalar caddesinde Ankaranın biricik en eski şekercisi BAYRAM MÜNASEBETİLE hediyelik taze şeker ve envaı şekerlemelerini sayın müşterilerinin emrine hazırladığını tenzilâtla satışın devam toptan ve perakende sipariş kabul ettiğini sayın müşterilerine ilân eder. Tl. 3277 722

Uyanış-Servetifünun

1891

Başyazarı: A. Ihsan Tokgöz

47 senedir durmadan çıkmakta olan bu haftalık resimli gazetenin Ankarada satış yeri AKBA Kitabevidir. Senelik abone 10 lira. 592

Neosterin

Hayatta en büyük kazanç hastalığa yakalanmamaktır. Ağız ve boğaz yolile giren bütün bulaşıcı hastalıklar NEOSTERİN kullanmakla önlenebilir.

Her eczaneden reçetesiz alınır.

1—483

Yenişehir Palas

Otel, lokanta, gazino

Atatürk bulvarı Orduevi karşısında yeniden ve mükemmelen tanzim edilerek açılmıştır. 748

ANKARA PALAS

PAVİYONDA

Gala Serilerinden:

9 - 10 - 11 - 12 - Şubat

VENEDİK GECESİ

"Nuits de Venise,,

YENİ

Programlarla

Masalarınızı tutunuz 755

ŞEHİR TİYATROSU

Halkevinde

Bayram münasebetiyle Halk ve talebe matine ve suvareleri 12 şubat cumartesi günü gündüz 15 de ve gece 21 de

ALEV

Piyes 3 Perde

Yazan: H. Kismakers *Çeviren: A. Süha Delilbaşı*

13 şubat pazar günü gündüz 15 de ve gece 21 de

AŞK UYUMAZ

Komedi 4 Perde

Yazan: Döfle ve Kayavem *Dilimize Çeviren: İsmail Müştak Mayakon*

14 şubat pazartesi günü gündüz 15 de ve gece 21 de

AFACAN

Komedi 4 Perde

Yazanlar: Piyer Veber ve Hanri dö Gos *Çeviren Mahmut Yesari*

Localar 200, Koltuklar 50, Balkon 25 776

Zayiler

Zayi plâkâ

Ankara belediyesinden aldığım 1135 No. lu otomobil plâkasını kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin kıymeti yoktur.

Bakım garajı sahibi Ahmed

Zayi şahadetname — Ankara Birinci erkek orta okulundan 935 senesinde almış olduğum şehadetnameyi kaybettim. Yenisini çıkartacağımdan eskisinin hükmü yoktur. Ali Vasfi oğlu Muhittin 774

Noterlik

Ankara ikinci noterliğine

Selim Ak adlı lehine bugüne kadar vermiş olduğum vekâlet ve salâhiyetlerden mumaileyhi azlediyorum. İşbu azil keyfiyeti hakkında tanzim etmiş olduğum altı nusha ihtarnamenin bir nushasının vekâletimden azlettiğim Erzurumda mukim Selim Ak adlıya tebliğini ve bir nushasının berayı neşir ve ilân Erzurum gazetesine ve İstanbulda Akşam ve Ankarada Ulus gazetelerine gönderilerek beşinci nushasının dairenizde hıfzını ve altıncı nushasının dahi tarafıma iadesini rica ederim.

Ankarada Yenişehirde Atatürk bulvarında Yenişehir palas otelinde misafir mühendis İsmail Hakkı Sertel. 772

Dairede saklı aslına mutabık olan bu nüsha talep üzerine ilân edilmek üzere Ulus gazetesine tebliğ olunur.

SİLKO

ROMATİZMA
LUMBAGO
SİYATİK VE BÜTÜN
ŞİDDETLİ AĞRILARI
TESKİN ve İZALE EDER.

Saçları dökülenler

KOMOJEN KANZUK

Saç eksiri

Saçların dökülmesine ve kepeklenmesine mani olur. Komojen saçların köklerini kuvvetlendirir ve besler. Komojen saçların gıdasıdır. Tabiî renklerini bozmaz, lâtif bir rayihası vardır. Komojen Kanzuk saç eksiri maruf eczanelerle ıtriyat mağazalarında bulunur.

LİNİMANTOL KANZUK
ROMATİZMANIN KATİ DEVASIDIR 1—30

Dr. Şevket Hüsnü Taray

Cebeci hastanesi

Kulak, Boğaz ve Burun hastalıkları mütehassısı

Viyana ve Frankfurt üniversiteleri kliniklerinden mezun

Her gün saat 14 den sonra hastalarını kabul eder

Adliye Sarayı köşesinde sarraf Hakkı apartımanı No. 5

Muayenehane: Tl. 3912 Ev 1279

1—79

İmtiyaz sahibi ve Başmuharriri
Falih Rıfkı ATAY
Umumî Neşriyatı idare eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik FENİK
Ulus Basımevi: Ankara

Dünya mevaddı gıdaiyesi arasında en büyük mükâfatla zafer nişanını, diplom donör ve altın madalyayı kazanan ve bu suretle birinciliği bihakkın tasdik olunan

Hasan özlü unları

Vitamin, Kalori, Gıda, Sıhhat

Pirinc, Yulaf, Mercimek, Buğday, İrmik, Patates, Mısır, Türlü, Bezelye, Badem, Çavdar Özü Unlarını Çocuklarınıza Yediriniz.

Allahın yarattığı saf hububattan alınan, vitamini ve kalorisi kuvvei gıdaiyesi çok olan Hasan Özlü Unlarına doktorunuz şehadet eder ki hayatın ve tabiatin en mugaddi ve mükemmel gıdasıdır.

Hasan Ozlü Unları çocuklarınıza tam âfiyet temin eder. Neşvünümalarına yardım eder. Onları çabuk büyütür. Neş'eli, tombul, hastalıksız tombul yapar. Hasan Ozlü Unlariyle çok leziz mahallebi ve çorba ve yemek yapılır. Mutlaka HASAN Markasına dikkat. 1 — 28

ŞEKERCİ

Ali Muhiddin

HACI BEKIR

Mamulâtı Halis ve Nefistir

Ali Muhiddin

Teminatı da HACI BEKİR Firmasıdır.

Ankara şubesi Bankalar caddesi 55 778

BUGÜN·KUMBARANIZA·ATACAGINIZ·5·KURUŞ

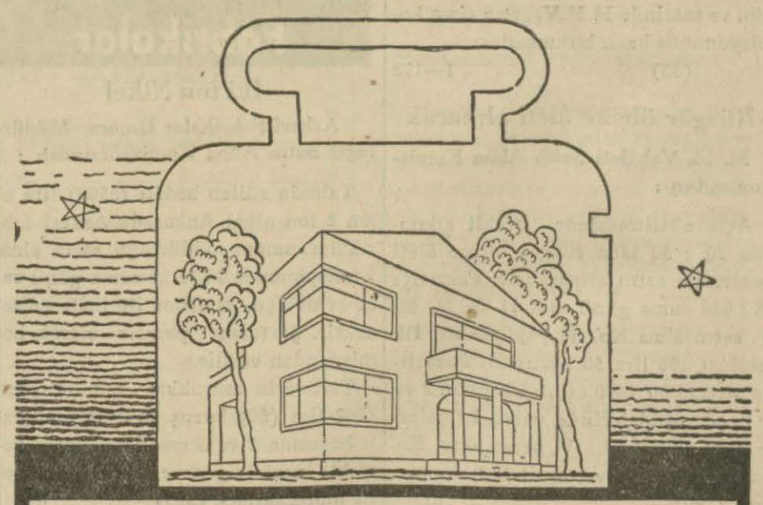

YARIN·KURACAGINIZ·EVİN·TEMELİDİR

T. C.
ZIRAAT BANKASI

YENİ SİNEMALAR HALK

BUGÜN BU GECE

Son derece hissî ve alâkabahş bir mevzua malik ve hakikî bir şaheser

MÜCRİM

Hukuk müntesiplerinin görmesi lâzım gelen bir film

Baş rollerde:
Pierre Blanchard — M. Ozeray

Seanslar: 2,45 - 4,45 - 6,45. Gece 21 de

1—591

BUGÜN BU GECE

Bakir ormanlarda: geçen büyük aşk ve macera filmi

CENNET PERİSİ

Türkçe sözlü

Baş rollerde: Dolores Del Rio - Joel Mac Crea

Seanslar: 2,30 - - 4,30 - 6,30 Gece 21 de

Halk Matinesi 12.15 de
İKİ MESUD KALB

Hediyelik eşyanızı bizden alın!

Halil Naci Mıhçıoğlu Ankara Merkezi: Anafartalar caddesi. Telefon: 1230
Şubesi: Ankara Bankalar caddesi. Telefon: 2619 595

Şekerlerinizi Anafartalar caddesi şekerci Ali Uzundan alınız 665